

Čipkárске ZVESTI

OBČASNÍK OBCE BRUSNO / 1. ČÍSLO / MÁJ 2014

Význam nehmotného kultúrneho dedičstva v spoločnosti 21. storočia

Nehmotné kultúrne dedičstvo podľa slov Štefana Cífru predstavuje jedinečné a nenahraditeľné bohatstvo každého spoločenstva priamo sa podieľajúce na tvorení a zušľachťovaní vedomia a kultúrnej identity jeho členov. Nie náhodou sa jeho zachránka a podpora čoraz viac dostáva do sústredenej pozornosti Organizácie spojených národov i Európskej únie. Význam nehmotného kultúrneho dedičstva bol deklarovaný už Generálnou konferenciou OSN pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) v Paríži a 17. októbra 2003 v Dohovore na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva.

UNESCO ho pritom vníma ako hnacu silu kultúrnej rozmanitosti a záruku trvalo udržateľného rozvoja, ako je to zdôraznené v Odporúčaní UNESCO o ochrane tradičnej kultúry a folklóru z roku 1989. Európska únia sa pripojila k darcom, ktorí podporujú celosvetovú implementáciu Dohody o zachovaní nehmotného kultúrneho dedičstva. **Dohovor UNESCO charakterizuje nehmotné kultúrne dedičstvo** ako „... postupy, stvárnenia, prejavy, poznatky, schopnosti, ako aj nástroje, predmety, artefakty a s nimi spojené kultúrne miesta, ktoré spoločenstvá, skupiny a v niektorých prípadoch jednotlivci pokladajú za súčasť svojho kultúrneho dedičstva. Toto nehmotné kultúrne dedičstvo si spoločenstvá a skupiny odovzdávajú z generácie na generáciu a sústavne ho znova vytvárajú ako reakciu na okolité prostredie, interakciu s prírodou a svojou históriou, pričom im poskytuje pocit identity a kontinuity, podporujúc tak úctu ku kultúrnej rozmanitosti a ľudskej tvorivosti.“

UNESCO v svojom dokumente stanovuje štyri ciele dohovoru:

- ochraňovať nehmotné kultúrne dedičstvo,
- zabezpečiť úctu k nehmotnému kultúrnemu dedičstvu príslušných spoločenstiev, skupín a jednotlivcov,
- zvyšovať na miestnej, národnej a medzinárodnej úrovni informovanosť o význame nehmotného kultúrneho dedičstva a o zabezpečení jeho vzájomného uznania, umožniť medzinárodnú spoluprácu a pomoc.

Slovenské nehmotné kultúrne dedičstvo ako komplex duchovných pamiatok, najmä jazyka a jeho nárečových podôb, ľudovej slovesnosti, zvykov a obyčají, hudby, piesní, tancov, ale aj širokospektrálnych prejavov miestnej a regionálnej kultúry, vrátane záujmovej umeleckej činnosti, a tiež ďalších kultúrno-spoločenských artefaktov vznikajúcich v minulosti i súčasnosti na území Slovenska možno považovať za tradičný kultúrny genofond nášho spoločenstva i jeho jednotlivých členov. O zachranu, podporu, mapovanie a šírenie tohto genofondu je nevyhnutné sa neustále starať, keďže „ním“ sa stáva, či ako „on“ na spoločenstvo a jeho členov pôsobí iba vďaka zachovávaniu kontinuity odovzdávania hodnôt nastupujúcim generáciám a keďže iba týmto spôsobom sa zabezpečuje trvalá starostlivosť o rozvoj hodnotného, autentického kultúrneho vedomia a identity slovenského národa.

Výzvou moderných čias je sprístupňovať nehmotné kultúrne dedičstvo čo najširším vrstvám obyvateľstva. K najmodernejším formám šírenia informácií patrí internet, ktorý umožňuje komukoľvek priamo doma sprístupňovať si digitálne informácie, vrátane záznamov nehmotného kultúrneho dedičstva. Už dnes nie je nezvyčajné, že sa na internete

nachádzajú v digitálnej podobe knižné diela, vedecké práce či učebné texty alebo videonahrávky piesní, tancov či kultúrnych podujatí obcí, miest, regiónov, ako aj celoštátneho či medzinárodného charakteru. Každý človek by v modernej dobe mal mať možnosť vzdelávať sa aj prostredníctvom internetu, kultivovať vďaka jeho možnostiam svoje vedomie a podieľať sa na spoločných hodnotách svojho spoločenstva i okolitých spoločenstiev. Táto výzva má preto mimoriadny význam i dosah a zasluhuje si adekvátnu podporu či už zo strany štátu alebo samospráv, všetkých kultúrnych inštitúcií i jednotlivcov, ktorým záleží na kultúrnosti a kultúre, výmene kultúrnych informácií a vytváraní kultúrneho prostredia zluďšťujúceho životné podmienky a obohacujúceho človeka. Zo strany samospráv je tou najväčšou výzvou prezentovanie nehmotného kultúrneho dedičstva čo najširším vrstvám obyvateľstva pri veľkých stretnutiach.

Vážení spoluobčania,

naša obec slávi v tomto roku významné jubileá. Prvým jubileom je 590. výročie prvej písomnej zmienky o obci. Existencia obcí Brusno a Svätý Ondrej je prvýkrát písomne doložená v roku 1424. V súpise domény hradného panstva Lupča sú obe obce uvedené pod jediným spoločným názvom villa utraque Zenthandras, teda ako obe obce svätoondrejské. Obe sídla ležali na

území Lupčianskeho hradného panstva a boli teda považované za poddanské osady Lupčianskeho hradu. Práve s históriou tohto hradu a rovnomenného panstva sú späté najstaršie dejiny Brusna a Sv. Ondreja. Za 590-ročnej existencie prešlo Brusno rôznymi zmenami a dnes je svojskou, hrdou, krásnou a rozvíjajúcou dedinkou, v ktorej sa prelínajú tradície, ľudové umenie s novými výtvarnými technikami a pokroky. Zároveň si pripomíname 80. výročie vzniku futbalu a 120. výročie založenia hasičskej organizácie v obci.

Milí spoluobčania, v tomto jubilejnom roku pripravilo Brusno pre Vás a pre návštevníkov našej obce a nášho krásneho Pohronia prostredníctvom obecného zastupiteľstva s pomocou rôznych organizácií zaujímavú ponuku kultúrnych, športových i spoločenských podujatí, ktoré vyvrcholia počas osláv obce. Najväčšou perlou je 15. ročník varenia čipkárskeho a 10. ročník plenára výtvarných umelcov.

Verím, že sa nám podarí pripraviť dôstojné a príťažlivé oslavy výročia založenia Brusna, na ktoré Vás všetkých srdečne pozývam a prajem Vám i návštevníkom pekné zážitky.

Viera Krakovská, starostka obce

Ročné zvyky a tradície na Slovensku

Vzácný poklad pre budúce generácie

V živote našich predkov mala nezastupiteľné miesto úcta k prírode a k opakujúcim sa prírodným úkazom a z nich prameniace zvyky týkajúce sa jednotlivých ročných období. Slovania podobne ako ďalšie roľnícke národy spájali začiatok výročného cyklu s počiatkom vegetácie. Pojem jar u Praslovánov označoval celý rok, až neskôr len jeho prvý úsek. V roku 1582 pápež Gregor VIII. určil Nový rok na 1. januára, čím sa mohli zafixovať výročné zvyky k presným dátumom.

Rodinné obyčaje zahŕňajú komplex obradov, ktoré sprevádzajú prelomové etapy v živote človeka (narodenie, dospievanie, svadba, úmrtie). Na vývin rodinných obyčajov u nás i v Európe vplývalo cirkevné právo zavedením cirkevných obradov, ktoré sa viažu k narodeniu (krst, vädzka, inštitúcia krstných rodičov), svadbe (ohlášky, sobáš) a úmrtiu človeka (cirkevný pohreb).

Kalendárne obyčaje predstavujú obrady a magické úkony, ktoré sa viažu k jednotlivým dňom roka alebo významným cirkevným sviatkom. Výročné obyčaje sa viažu k cyklicky sa opakujúcim výročným situáciám (Vianoce, Nový rok, Fašiangy, Veľká noc, Turíce, Máje). Vlastné kalendárne obyčaje mapujú celý cirkevný kalendár (Sviatok sv. Lucie, sv. Juraja, sv. Jána).

Pracovné obyčaje sa prelínajú s kalendárnymi obyčajami a sú úzko späté s prácou človeka. Viazali sa k začiatu alebo k ukončeniu určitej pracovnej činnosti (1. jarný výhon dobytky na pašu, 1. jarná orba, sejba, dožinky, obaračkové slávnosti, priadky a pod.).

Spoločenské a právne obyčaje si určovala každá sociálna vrstva obyvateľstva (roľnícke, remeselnícke, banícke, pastierske, žiacke, študentské a pod.).

My sa venujeme práve kalendárnym obyčajom. V predchádzajúcom čísle sme hovorili i jeseň. Jeseň bola a v súčasnosti aj je obdobím zberu úrody, hodov a jarmokov. Úroda sa zväžala z polí do sýpok. Hody boli obdobím, kedy sa završoval hospodársky rok.

V tomto čísle sa budeme venovať obdobiu po Veľkej noci a najmä letnému obdobiu. Skôr ako budeme hovoriť o zvykoch, pozrime sa cez básnické okuliare na príchod jari. Autorkou tohto umeleckého opisu je žiačka ZŠ s MŠ Brusno Carolína Kováčová.

JAR

Je ráno. Slnko svojimi hrejivými lúčmi pohládza zamrznutú krajinu. Pomaly sa vykotúľalo až na kopec a odtiaľ svojím teplom prebúdzá prírodu. Najprv poštekli vysoké konáre stromov, ktoré tíško zapraskajú od raného mrazu. Kvapôčky rosy krivolakými cestičkami putujú po majestátom kmeni dole - tam na smaragdový mach. O chvíľu tisíce diamantov zažiaria v slnečných lúčoch. Ich lesk sa odráža na hladine potôčika ako v zrkadle. Potôčik si veselo žblnkoce a prediera sa ľadom unášajúc drobné kryhy so sebou. Pospevuje si známu pesničku preskakujúc ďalšiu skalku. Jarné slniečko odklialo všetko živé. Všade je živo a veselo. Orchester vtáčích hlások prerušuje hlasný bzukot usilovných včielok. Spod suchých listov nescelo pučia prvé kvietky a včielky sa snažia priniesť prvé dúšky nektáru do svojich úlov. Vánok sa ale zabáva, unáša zrnká peľu ako žltý závoj. Vo vzduchu cítiť závan jari. Je to vôňa ešte len nenápadná, ale zvestuje, že príroda ožíva. Zima nadobro odovzdáva svoje žezlo pani Jari.

Na Žofiu – 15. máj

Pre predpoveď úrody bol tento deň veľmi dôležitý. K Žofii sa týkajú rôzne pranostiky:

„Keď prejde zamrznutých kuchárka, sadietva sa paprika.“

„Svätá Žofia stromy rozvíja.“

„Dážď svätej Žofie slivky veľmi ubije.“

„Žofia pole často zalieva.“

„Žofia víno vypíja a dobré lany dáva.“

Občasné nočné mrazy, ktoré Žofia priniesla boli škodlivé najmä pre vinohradníkov, no i napriek tomu ľudia považovali tento deň za najvhodnejší na siatie ľanu a konope. Podľa poverových predstáv mali narásť také dlhé a husté, ako boli vlasy Žofie. Bolo preto prirodzené, že už samotné siatie sprevádzali rôzne magické úkony. Napr. v Závadke odporúčali zabaliť do plátna mačku, inde zas pred siatím sa obzerali na vysoký vrch alebo aspoň na strom, aby narástol vysoký ľan. V Hruštíne radili, aby sa manželia na Žofiu povadili, lebo čím väčšia je zvada, tým vyšší bude ľan. V niektorých obciach sa rozsievac pred prácou napil silnej pálenky, aby bol ľan pevný. Varili sa aj čo najdlhšie rezance, aby aj ľan narástol dlhý alebo sa ľudia kotúľali po poli, aby mali nielen pevný a veľký ľan, ale aj dobré semeno na olej. V okolí Prievdzie radili vojakom, aby sa v noci z 15. na 16. mája kotúľali po zarosenej trávě. Vraj muži, ktorí tak urobili, mali vyjsť z boja bez zranenia, pretože sa im guľky vyhýbali.

Na Urbana – 25. máj

Na južnom a strednom Slovensku vo vinohradníckych oblastiach bol dôležitejším dňom 25. máj – Deň Urbana, kedy sa vo vinohradoch začínajú zelené práce (od Urbana do Anny). Tradície, zvyky a obyčaje viažuce sa k vinohradníctvu a vínu vychádzajú z úkonov kalendára vinohradníka a vinára. Prihliadajú na miesto a úlohu patróna vinárov svätého Urbana a zvyky spojené s jeho uctievaním. K úrode hrozna sa viažu pranostiky:

„Ak je na Urbana pekne, bude veľa vína, ak oblačno, bude ho málo.“

„Ako je na Urbana, taká bude jeseň.“

„Dokiaľ Urban z pece nezeleje, nebude teplo.“

„Jasné slnce na Urbana hojnosť dobrého vína znamená.“

Plastiky svätého Urbana sú súčasťou väčších i malopestovateľských pivníc, kaplniek, archívov vín a domácností. V spojení so sviatočnou atmosférou, obradmi a rituálom približujú neopakovateľnú atmosféru, ktorá poteší a nadchýňa dnešnú kultúrnu verejnosť.

Na Medarda – 8. jún

Mesiac jún vonia dažďom, čo vystihuje aj množstvo predpovedí našich predkov. Tento mesiac sa označuje za prvý letný mesiac, počas ktorého sa život každého hospodára presúval z dvora do polí. Je spojený zo zberom prvej úrody. Teploty sú priaznivé pre rast a vývoj aj tých najnáročnejších rastlín.

Hlavnou starosťou hospodára v tomto období bol životodarný dostatok vlahy, pretože pri nepriaznivom veľmi suchom počasí dochádzalo k zníženiu produkcie klasov obilia a nedostatku organickej kŕmnej hmoty na lúčkach.

Sv. Medard sa narodil v Salency v kraji St. Quentin blízko mesta Noyon v severnom Francúzsku okolo roku 500 v šľachtickej rodine. Jeho otec bol potomkom franských dobyvateľov a matka z galsko-románskeho rodu. Školu navštevoval v blízkom kláštore a neskôr vysokú školu v meste Tournai. Keď mal tridsať rokov,

bol vysvätený za kňaza. Ako kňaz účinkoval vo svojom rodnom meste Salency. Veľmi sa snažil, aby obyvatelia, zvlášť mladé dievčatá, zachovávali čistotu, keďže s tým bol v meste veľký problém. Jeho zásluhou stúplo zachovávanie mravnosti najmä medzi mládežou. Okolo roku 545 sa stal biskupom v meste Noyon. Ako biskup spravoval svoju diecézu pätnásť rokov. Z jeho života je známa len jedna udalosť, ktorá sa opisuje v životopise sv. Radegundy, kráľovnej, ktorá z jeho rúk prijala rehoľný závoj napriek odporu svojho manžela Klotara I. Krátko potom Medard upadol do ťažkej choroby. Zomrel krátko, 8. júna asi roku 560. **Uctieva sa ako patrón lúč, vinohradov.** Je to azda aj na základe udalosti, ktorá sa údajne stala, ešte keď bol kňazom. Okrem iného mal vo vlastníctve aj včelín, do ktorého sa vkradol zlodej. Chcel ukradnúť med. Včely sa však na neho vyrojili a prenasledovali ho. Nešťastník

nevedel, čo robíť. Uteká, no napokon pribehol k Medardovi a prosil ho o odpustenie. Medard nad ním spravil kríž a vtedy včely od neho odleteli.

K tomuto dňu sa týka aj stará legenda, ktorá hovorí príbeh malého chlapca Medarda, ktorého ochránil pred lejakom svojimi krídlami veľký orol. Oplynula nejednu pranostiku a Medard vošiel do kalendára tiež ako **svätec, ochraňujúci poľia pred suchom**. Pranostiky hovoria:

„Keď na Medarda prší, černo sa zle suší“.

„Kto na deň Medarda sadí a rozsieva, mnoho kapusty a ľanu máva“.

„Na akú nôtu Medard zahrá, na takú sa tancuje celý mesiac“

Letný slnovrat

Letný slnovrat začína v období okolo 21. júna. Letný slnovrat bol pre Slovanov najvýznamnejšou udalosťou roka, pretože naši predkovia si ctili Slnko ako zdroj života na Zemi. Od Slnka závisela úroda na poliach, podľa neho a jeho brata Mesiaca sa určoval čas. Poslaním slnovratových tradícií a zvykov bolo magicky zaistiť zdarný priebeh leta a proces zrenia s dostatkom vlhky (voda), tepla (motív ohňa) a plodivej sily. Letný slnovrat bol od nepamäti sprevádzaný obradmi motivovanými kultom Slnka a ohňa. Slávnosti letného slnovratu svojou veľkoleposťou a hlavne kolektívnym charakterom boli u Slovanov najvýznamnejšou udalosťou roka.

Na Jána - 24. jún

S Jánom sa viaže veľa magických zvykov súvisiacich s letným slnovratom. Základnou zložkou zvykov bol oheň - predovšetkým vatry, okolo ktorých spievali, tancovali a oheň preskakovali nielen mládež, ale aj ženy a muži. Predstavu o klesaní Slnka z vrcholu nebeskej klenby vyjadrovali kolesá spustené z vrchov do dolín. Na oslavu letného slnovratu sa kladli tzv. Jánske ohne - 4 vatry sa rozložili na všetky svetové strany, cez ne sa potom skákalo a ten, koho oheň nepopálil, bol duchovne čistý. V starších dobách patrilo k týmto slnovratovým oslavám aj tancovanie v pahrebe. Dodnes sa to zachovalo u Bulharov. Oheň mal ochrannú funkciu - liečil choroby, zapudzoval škodlivé sily, chránil pred zlými démonmi. Pálenie janských ohňov

bolo podmienené počasím, pretože malo zmysel privolať dažďa a premoženie „noci“ skórnym ranným svetlom slnka. Ešte v 19. storočí dievčence privolávali dažď - zakladali ohníčky týždeň pred Jánom, na Jána a týždeň po Jánovi. Oheň udržiavali po celú noc. Tieto noci boli najkratšie. V domácnostiach sa pre znovuzrodenie Slnka skoro ráno roznieť tzv. živý oheň a to prastarým spôsobom, trením dvoch kusov dreva, neskôr aj kresaním ocielky o kremeň. Zo slovenskej etnografie je známe, že dievčatá a chlapci začínali včas zbierať staré opotrebované metly, pred Jánom ich namáčali do živice a kolomaže a odnášali za dedinu na kopec. Mladí po zotmení išli hore kopcom s horiacimi faklami, ktoré vyhadzovali nad seba a chytali. Na vysoký stĺp pripevnili otáčavé koleso a na koleso povesili nádoby z kôry naplnené živicom, ktorú zapálili. Roztočené koleso ako symbol slnka vypraskovalo lúč. K páleniu janských ohňov si ľudia vyberali kopce s holým vrchom, aby nedošlo k požiaru. V nížinách zapalovali ohne na stĺpoch a vatry na voľnom obecnom priestranstve, na panstve či námestí mesta. Rovnako aj popol zo slnovratových vatier ukrýva v sebe čarovnú a posvätnú symboliku. Popol z takéhoto ohňa sa používal na rôzne veštické praktiky i hospodári si z neho odnášali a zakopávali do svojich poľí na ochranu zeme a jej vitálnosti.

S vodou - protikladom ohňa - sa spájalo mnoho slnovratových zvykov a tradícií. Večer, resp. v noci sa kúpe v pozemských vodách slnečné božstvo a kto sa umyje takouto vodou, získava trochu sily slnečného boha Dažboga. Tieto kúpele majú aj očistnú funkciu, chránia od rôznych neuhov. S tečúcou vodou a rosou súviseli zvyky zamerané na privolať dažďa, zabezpečenie zdravia ako aj otázky osobného života v blízkej budúcnosti. Na Horehroní kúpali v janských bylinách malé deti, aby

boli po celý rok zdravé a chránené pred urieknutím. Rovnako aj na východnom Slovensku bol veľmi rozšírený zvyk obradného kúpania sa na Vajano.

Tento deň - 24. jún - oslavujú katolíci na Slovensku i vo svete ako sviatok **Narodenia sv. Jána Krstiteľa, predchodcu Ježiša Krista**. Počas svätých omší si pripomenú dôležitú úlohu sv. Jána Krstiteľa v dejinách spásy, keď pripravoval ľudí na príchod Mesiáša, nabádal ich k pokániu a krstil v rieke Jordán. Prispel tak k rozšíreniu Božieho kráľovstva na zemi. Narodenie Predchodcu a Krstiteľa Jána je veľkým a významným sviatkom aj pre veriacich gréckokatolíckej cirkvi. Svätý Ján Krstiteľ je biblická postava, židovský náboženský učiteľ. Bol synom Zachariáša a Alžbety. Narodil sa svojim rodičom, keď boli v pokročilom veku. Roky žil na púšti v samote. Keď mal 30 rokov, opustil púšť, aby na brehu rieky Jordán hlásal príchod Mesiáša a pripravoval ľudí na jeho pôsobenie. Nabádal ich k pokániu a mnohí išli za ním a dali sa pokrstiť. Prišiel aj Ježiš a Ján v ňom rozpoznal Spasiteľa. Ján Krstiteľ vystupuje ako posledný starozákonný prorok, bol jednou z najväčších postáv dejín Spásy. Zomrel mučeníckou smrťou v dôsledku toho, že napomínal vtedajšieho kráľa Herodesa pre jeho nemravný a hriešny život. Ten ho dal uväzniť a neskôr na žiadosť jeho nezákonnej manželky Herodiady a jej dcéry vo väzení stať. Mučenícku smrť sv. Jána Krstiteľa si kresťania pripomínajú 29. augusta. Život sv. Jána Krstiteľa je témou mnohých kníh, ako aj výtvarných diel popredných maliarov sveta. Sú po ňom nazvané mnohé kostoly a katedrály aj na Slovensku. Jednou z nich je Katedrála sv. Jána Krstiteľa v Trnave, ktorá patrí medzi najznámejšie historické pamiatky tohto mesta. Ďalšie kostoly sv. Jána Krstiteľa na Slovensku sú napr. v Modre, Košiciach, Prešove, Kremnických Baniach a inde. Tento sviatok bol považovaný za **patróna kožušníkov, remenárov a pastierov**. Práve pastieri tento deň považovali za svoj sviatok, oslavovali ho ohňami a bohatou hostinou. Na Jána sa nesmelo sadiť ani prať.

Noc plná čarov. Pretože slnovrat a deň narodenia sv. Jána Krstiteľa pripadajú takmer na rovnaký deň, cirkvi sa hodilo spojiť tieto dve udalosti a takto chcela potlačiť pohanské oslavy. Nebola však príliš úspešná. Ľudia stále verili a veria predkresťanskej mytológii a proroctvám. Pôvodne to bola noc plná čarov a mágie, radosti z rastu rôznych plodov.

V rozprávkach sa počas tejto noci otvárajú tajomstvá hôr, ukazujú sa poklady a všetky tajomné bytosti - víly či škriatkovia tancujú, aby ukázali cestu k nim. A vraj je možné porozumieť aj reči zvierat... Rastliny, ktoré kvitnú na Jána, majú liečivé a čarodéjny účinok. Tradovalo sa, že na Jána pred východom slnka ohlasuje každá rastlina ľudskou rečou, akú chorobu lieči. Človek mal mať šťastie, ak na Jána chytil svätójanskú mušku a nosil ju pri sebe. Kto chcel mať „špirka“, ochrancu a pomocníka, mal nosiť pod ľavou pazuchu vajce od čiernej slepky, znesené počas svätójanskej noci. O polnoci

kvitlo aj čertovo rebro /papradie/, ktorého kvet prinášal šťastie a robil človeka neviditeľným. Papradie označovalo aj miesta zakopaných pokladov. Horeli nad nimi belasé plamienky, tie si nemal človek pomýliť so svetlonosmi, ktorí vábili hľadačov pokladov do močiarov alebo konopných močidiel. Magické číslo deväť sa prenieslo aj do slnovratových tradícií. Keď dievča nazbieralo liečivé rastlinky z deviatich lúk a dalo si ich pod vankúš na noc, do rána sa jej snívalo s tým, koho si raz vezme za muža.

Na Jakuba a Annu - 25. a 26. júl

V letnom období môžeme z hľadiska obyčajových zvykov považovať za najvýraznejšie dni - sviatok Jakuba a Anny. Tradovalo sa, že kto chcel výhodne predať dobytok, mal ho na Jakuba posypať mravčímí vajčkami, aby mal veľa kupcov. Na Ponitří vyberali cesnak, lebo vraj po Jakube do zeme uteká. Na Jakuba alebo Annu išli ženy okopávať kapustu. Keď bola práca dokončená, krútili sa okolo nej a spevavo volali: „**Dneska je Jakuba, zajtra bude Anny, krúťte, že sa krúťte moje milé hlavy.**“ Objavovali sa rôzne formulky týchto nápevov. Pri ich odriekaní ženy držali nad hlavou kapustný list, inde napr. kôš alebo náznakovo bili kapustu bielou šatkou, prípadne čepcom. Tam, kde kapustu nepesotovali, chodievali podhrabávať zemiaky, ktoré sa vtedy mali prebúdzat zo spánku. Keď boli ženy s prácou hotové, gazdina sa zvalila na zem a kotúlajúca sa hovorila: „**Včera bolo Jakuba, dneska je Anny, aby krumple narástli ako naše hlavy.**“

O počasí hovorili, že ak na Jakuba jasné slnko svieti, má tuhá zima byť. Na celom Slovensku sa zaužívali príslovia:

„Svätá Anna chladná zrána.“

„Svätá Anna žito žala.“

„Anna už nepeče.“

„Keď na deň svätej Anny prší, bývajú lieskovce červivé.“

Jakubom sa končí pravé leto, Annou sa začína babie leto, ktoré prechádza postupne do jesene.

Babie leto

Počasiu babieho leta patrí k tzv. singularitám, čiže ide o viac menej pravidelne sa opakujúci jav. Názov babie leto má podľa mýtov naozaj zaujímavé vysvetlenie. Jemné vlákienka pavučín poletujúce vo vetre pripomínajú sivé vlasy starých žien. Meteorológovia rozumejú pod týmto pojmom obdobie suchého, málo veterného a cez deň teplého

počasí. Príčinou je častý výskyt rozsiahlej a z časového hľadiska stabilnej tlakovej výše nad strednou a južnou Európou v tomto období. Pri málo oblačnom počasí býva pomerne veľká amplitúda teploty, 15 až 18 stupňov, čo znamená, že noci bývajú už chladné, ráno sa môže vyskytovať aj prízemný mráz alebo sa vytvárajú hmly, no popoludní je pokojné, slnečné a príjemne teplé počasie. V prvej polovici septembra je slnečné žiarenie ešte také silné, že v tlakovej výši pri malej oblačnosti stúpa teplota až do 30 stupňov. To je takzvané neskoré leto. Typické babie leto nastáva až v druhej polovici septembra a v prvej polovici októbra. Výskyt a trvanie Babieho leta v jednotlivých rokoch je veľmi rozdielne a takisto hodnotenie môže byť rôzne. Táto posledná časť leta bola a je pre poľnohospodárov obdobím najväčšieho pracovného ruchu a úsilia. Boli to predovšetkým zvyky sprevádzajúce zber úrody, dožinky a v minulosti i hody. Aj pre túto časť roka sa sformovali zvyky a obrady, ktorých síce nebolo veľa, ale patrili k tým najvýznamnejším z celoročného rituálu a tvorili významnú súčasť duchovného života obyvateľstva. Astronomické leto sa končí 23. septembra jesennou rovnodennosťou.

Informácie pre občanov

Vážení občania,

obraciam sa na Vás s nasledovnou žiadosťou.

Obecné zastupiteľstvo a starostka obce prerokovali na svojom zasadnutí aj otázky bytovej politiky štátu a záujmu našich spoluobčanov o výstavbu bytov, rodinných domov. Uvedomujeme si, že v dnešnej ekonomickej situácii našich občanov a hlavne mladých ľudí a rodín si môžu len ťažko nadobudnúť byt, výstavbu rodinných domov.

K dnešnému dňu však nemáme žiadne informácie o záujme našich občanov o výstavbu bytom, resp. rodinných domov.

Žiadam Vás preto o nahlásenie Vášho záujmu o výstavbu bytov, resp. rodinných domov.

Po spracovaní Vašich žiadostí budú záujemcovia pozvaní na obecný úrad, kde budú informovaní o možnostiach výstavby.

Svoje žiadosti zasielajte na mail: obecbrusno@stonline.sk, telefonicky na číslo: 048/ 41 94 423, 41 94 434, fax: 048 41 94 424, alebo na mobilné číslo: 0905 447 075

- Na zakúpenie kompostérov, štiepkovača, traktora, ako aj na kanalizáciu obdržala obec finančné prostriedky z environmentálneho fondu, na základe našej žiadosti.

Vzhľadom na to, že obec zabezpečila kompostéry pre každú domácnosť a taktiež štiepkovanie drevnej hmoty priamo v domácnosti sú obyvatelia našej obce povinní nakladať s biologicky rozložiteľným odpadom priamo v domácnosti a to kompostovaním.

V prípade záujmu štiepkovania drevnej hmoty je potrebné túto požiadavku nahlásiť na obecný úrad osobne, telefonicky alebo elektronicky.

- V zmysle európskej smernice a našich právnych predpisov nie je možné zeleň a drevnú hmotu ukladať na skládku zmesového komunálneho odpadu. Pri preberaní odpadových nádob je pracovník, ktorý zabezpečuje prevzatie odpadovej nádoby z domácnosti povinný skontrolovať obsah nádoby a v prípade, že je v nej zeleň, nemôže ju prevziať (čo sa už aj stalo).

Pri ukladaní obsahu zberového vozidla na skládku obsah vozidla sa kontroluje a v prípade, že vo vozidle sa nachádza zeleň nemusia nám obsah vozidla povoliť uložiť na skládku alebo nám zvýšia poplatok za uloženie odpadu.

Ak nebudete vedieť, ako naložiť s jednotlivými zložkami odpadu, obráťte sa na obecný úrad.

- Prosím všetkých občanov, aby do kontajnerov na kuchynský olej vkladali len olej v plastových fľašiach a nie prázdne plastové fľaše. V dohľadnej dobe budú rozmiestnené 1100 l kontajnery na kovové obaly ako napr. od coca coly, piva, džusov a pod.

V piatok 16. 5. 2014 Vás pozývam do miestneho kultúrneho strediska, kde bude slávnostný večer pri príležitosti 590. výročia prvej písomnej zmienky o obci, 120. výročia založenia hasičského zboru a 80. výročia založenia futbalového klubu.

Po ukončení programu bude zdarma poskytnuté občerstvenie pre občanov obce Brusno.

Viera Krakovská, starostka obce

Investičné akcie v roku 2013

Investičné akcie v roku 2013	Cudzí finanč. zdroje	Vlastné finanč. zdroje
Rekonštrukcia zdravotného strediska	žiadne	119 042,13 €
Operný múr	žiadne	10 626,53 €
Kanalizácia	73 324,21 €	16 229,01 €
Kompostéry, traktor, štiepkovač	129 618 €	12 197,00 €
Kabína traktora	žiadne	4 693,20 €

Čipkárskô 2014

15. ROČNÍK SÚŤAŽE „ČIPKÁRSKÔ 2014“ SA USKUTOČNÍ

17. mája 2014 o 10,00 hodine

Budúcnosť národa je tvorená viacerými spôsobmi. Jedným spôsobom zachovávaním nášho národa a tvorenie jeho budúcnosti je aj zachovávanie našich slovenských tradícií. Naši predkovia nás učili našu reč, odovzdávali nám odkazy ich otcov, staré piesne, povesti, budovali kultúru nášho národa. Učili nás remeslám, ktorými sa oni roky živili, učili nás vyrábať výrobky, ktoré tvoria našu minulosť.

NENECHÁME ZANIKNÚŤ TIETO TRADÍCIE A CHOPÍME SA ŠANCI!

Tak ako predchádzajúce roky aj tento rok sa spojí kuchárske umenie vo varení tradičnej brusnianskej pochúťky – čipkárskoho a súťaživý duch nielen rodákov, ale aj cezpoľných a všetci sa môžeme tešiť na krásnu akciu.

VŠETKÝCH VÁS SRDEČNE POZÝVAME!

Súťažné pravidlá

Súťaže sa môže zúčastniť najviac 30 štvorčlenných družstiev utvorených z občanov a rodákov z Brusna a Ondreja, pričom najviac jeden člen družstva nemusí spĺňať túto podmienku.

Súťaží sa – vo varení klasického čipkárskoho v klasických čipkárskych mašinách s kúrením cez komín. Prihlášku do súťaže možno podať na obecnom úrade v Brusne a uzávierka prihlášok – 9. 5. 2014. Prezentácie súťažných družstiev: 9,15 – 9,45 hod.

Každé družstvo obdrží minimálne dva dni pred súťažou finančné prostriedky vo výške 16,- € na nákup surovín. Za kvalitu a nezávadnosť použitých surovín zodpovedá kapitán družstva.

Súťaž bude odštartovaná moderátorom súťaže o 10,00 hod. Zakúrenie do mašín musí byť vykonané až po odštartovaní. Súťaží sa vo varení klasického čipkárskoho v klasických čipkárskych mašinách s kúrením cez komín. Iný spôsob kúrenia, varenia alebo tepelnej úpravy je zakázaný. Všetky suroviny musia byť pripravené priamo v súťaži s výnimkou mäsa, ktoré môže byť vopred nakrájané.

Ukončenie varenia je o 13,00 hod. Nehodnotí sa poradie ukončenia varenia. Hodnotenie bude anonymné. Hodnotí sa chuť a kvalita čipkárskoho. Oceňuje sa päť najlepších družstiev. Porota môže podľa vlastného uváženia udeliť aj osobitné ceny. Vyhlásenie výsledkov súťaže bude vykonané bezprostredne po ohodnotení kvality a chuti čipkárskoho všetkých družstiev. Protesty sa prijímajú u hlavného rozhodcu do 15 minút po vyhlásení výsledkov. Za podanie protestu sa platí plnou misou čipkárskoho. Protesty podané po tomto limite alebo protesty, za ktoré nebolo zaplatené, nebudú zohľadňované.

Kritériá hodnotenia:

Chuťové vlastnosti: max. 10 bodov

Kvalita: max. 15 bodov (zelenina - 5 b., mäso - 5 b., trhanec a zemiaky - 5 b.)

Penalizácia:

Družstvo môže byť penalizované stratou 1 až 5 bodov, ak:

- zakúřilo do mašiny pred odštartovaním,
- použilo suroviny, ktoré boli pripravené mimo súťaže,
- porušilo etiku súťaže alebo pravidiel súťaže,
- neudržiava čistotu a poriadok na súťažisku.

Diskvalifikácia:

Družstvo môže byť vyradené zo súťaže, ak:

- hrubo porušilo etiku súťaže alebo pravidiel súťaže,
- uvarilo namiesto čipkárskoho niečo iné.

Program celého kultúrneho týždňa v obci bude veľmi bohatý!

Kalendár podujatí X. ročníka MMaSS 2014

X. ročník Medzinárodného maliarskeho a sochárskeho sympózia 2014 sa začína príchodom umelcov v sobotu 10. 5. 2014 do Kúpeľov Brusno, kde budú ubytovaní. Ten istý deň o 18.00 hod. sa uskutoční slávnostné privítanie umelcov starostkou Brusna a generálnym riaditeľom Kúpeľov Brusno. X. ročníka Medzinárodného maliarskeho a sochárskeho sympózia 2014 sa zúčastní 15 umelcov z piatich štátov – Ukrajina, Poľsko, Maďarsko, Česko a Slovensko. Na sympóziu bude pracovať 12 maliarov a 3 sochári. Téma pre maliarov bude zameraná na Brusno – dedina a jej okolie. Sochári sa zamerajú na ľudový motív.

Dňa 16. 5. 2014 o 15.00 hod. bude inštalovaná výstava v priestoroch miestneho kultúrneho strediska, prípadne Dom remesiel. Vernisáž výstavy sa uskutoční dňa 17. 5. 2014 o 11.00 hod. Výstava bude otvorená do 18. 5. 2014 – 13.00 hod.

Maliari a sochári budú pracovať v priestoroch kúpeľov – objekt Srna. Počas celého týždňa od 11. 5. do 16. 5. 2014 je možnosť navštíviť umelcov v priestoroch kúpeľov – fotografovanie, filmovanie a pod.

Rekapitulácia – I. - X. ročníka MMaSS Brusno

Za 10 ročníkov MMaSS sa zúčastnilo v Brusne 154 umelcov, z toho 120 maliarov a 34 sochárov. Maliari a sochári boli z 12 štátov - Ukrajina, Poľsko, Česko, Rusko, Rumunsko, Srbsko, Moldavsko, Švédsko, Francúzsko, Bulharsko, Slovinsko, Slovensko.

OVK organizuje

• **Letný obecný volejbalový turnaj „ČIPKÁRSKÔ“** zmiešaných družstiev na ihrisku pred Dalasom v sobotu 10. 5. 2014.

ZUŠ Brusno

• **15. 5.** – CELOŠKOLSKÝ KONCERT ŽIAKOV A PEDAGÓGOV ZUŠ Brusno, elokovaných pracovísk – Nemecká, Lubietová a Medzibrod o 16.30 hod.

• **16. 5.** – Prezentácia ZUŠ na školskom dvore „POPOLUDNIE V ZUŠ“ (13.30 - 16.30 hod.) Prezentácia HO – spev a hra na hudobných nástrojoch, TO – ľudový tanec, moderný tanec, LDO – divadelné predstavenie, VO – výstava žiackych prác, keramika – práca s hlinou – ukážky, Drevorezbárstvo – ukážky činností (výroba šperkov, kreslenie).

• **výstava prác žiakov** v ZUŠ v Dome tradičných remesiel. Spríevodné akcie – točenie na kruhu, práca s drevom, kovom a pod.

TO Ondrobrus

- **15. 5.** – Beseda s manželmi Jaroslavom a Marikou Dutkovicami,
- **od 12. 5. do 18. 5.** – výstava – Dom remesiel.

ZŠ s MŠ Brusno

- 1. Súťaže detí** – 14. 5. – Futbalový turnaj prípraviek – areál školy v čase 9.00 – 13.00 hod, 15. 5. – Florbalový turnaj v areáli školy.
- 2. Vystúpenie finalistov** spevácko- tanečnej súťaže „Musicstár“.
- 3. Spoločenské tance** – vystúpenie tanečného páru Vanesa Šanková a Marek Peťko.

DHZ v Brusne – oslavy 120. výročia založenia hasičskej organizácie v Brusne

2. máj 2014 – Prijatie hasičov jubilantov na obecnom úrade starostkou obce pri príležitosti Dňa hasičov. Čas od 19,00 hod. Počet jubilantov: 10 Zraz v hasičskej zbrojnici o 18,00 hod. a 18,15 návšteva cintorínov ...

4. máj 2014 – Poľná svätá omša „Na Dubinke“ alebo v kostole pri príležitosti Dňa hasičov a patróna hasičov sv. Floriána. Pravdepodobne od 10,30 hod.

10. máj 2014 – Slávnostné zhromaždenie k 120. výročiu založeniu DHZ v Brusne. Miesto – MKS na poschodí od 17,00 hod. Slávnostný príhovor k 120. výročiu založenia DHZ, príhovor hostí. Oceňovanie členov zboru spojené s odovzďávaním suvenírom a občerstvením.

16. máj 2014 – Slávnostná akadémia k výročiam obce, hasičov, futbalistov. Na podujatí budú len zástupcovia našej organizácie, nie všetci členovia. Úlohou pre hasičov sú asistenčné hliadky. Účasť hasičov vo vychádzkových uniformách.

Miesto – MKS asi od 18 hod. Program bude určený obcou.

17. máj 2014 – 15. ročník akcie „Čipkárskô“. Varenie tejto špeciality v čipkárskych mašinách.

Účasť hasičov v súťažnom družstve. Úlohy – dodávka vody, ráno umývanie priestoru z vozidla TATRA. Ukážky činnosti profesionálnych hasičov.

31. máj 2014 – Okresná súťaž mladých hasičov „Plameň“ na futbalovom ihrisku v Brusne. Začiatok súťaže o 08,30 hod.

VŠETKÝCH VÁS SRDEČNE POZÝVAME!

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenie č. 23/2013

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 30. septembra 2013

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Správu komisie ochrany verejného poriadku o kontrole priestorov MKS, ktoré využívajú, hudobné skupiny.
3. Návrh rekonštrukcie zachovaného fortifikačného múru kostolného návršia kostola Sv. Ondreja v Brusne. Spracovateľ návrhu PaedDr. Pavel Hronček, Phd.
4. Žiadosť PaedDr. Janky Balážovej o finančný príspevok na vydanie knihy. Odpovedať žiadateľke o prípadnej finančnej možnosti v novom rozpočte v roku 2014.
5. Zámer predat' obecný majetok priamym predajom pozemok KN- C 2041/21,22 o výmere 538, KN C 2041/20 o výmere 524 m². Zámer zverejnený od 14. 8. 2013 do 16. 9. 2013 na web.stránke obce, na úradnej tabuli obce.
6. Informáciu kontrolórky obce o platení daní – Kúpele Brusno a. s. stav k 27. 9. 2013.
7. Informáciu pani starostky o voľbe riaditeľky ZUŠ v Brusne.
8. Informáciu o zápise do kroniky obce predniesol Ing. Ján Vaník.
9. Informácia Banskobystrickej regionálnej správy ciest o určení dopravného značenia a dopravných zariadení na križovatke ciest III/066045 a III/066046.
10. Oznámenie obce Selce o preložení pobočky ZUŠ Brusno do ZUŠ Slovenská Lupča dňom 1. 9. 2013.
11. Oznámenie obce Slovenská Lupča o vyradení elokovaných pracovísk ZUŠ Brusno pri ZŠ v Selciach a pri ZŠ v Priechode zo siete.

12. Žiadosť obce Slovenská Lupča o refundáciu nákladov spojených s vyučovaním žiakov v Selciach a Priechode, a to na základe oznámenia obce Selce.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník - predseda komisie, Mgr. Anna Vaníková, Róbert Hermánek - členovia komisie.
Hlasovanie: Pavol Lihan.
Overovateľov zápisnice: Miroslav Balco, Mgr. Dušan Krakovský.
Zapisovateľa zápisnice: JUDr. Imrich Kolpák.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu na rok 2013 s nasledovnými zmenami: – rekonštrukcia strechy miestneho kultúrneho strediska z dôvodu havarijného stavu za náhradu odpredaja budovy s.č. 140 na parcele C KN 1 za dohodnutú cenu 37.060 €, refundáciu nákladov spojených s vyučovaním žiakov z preloženej pobočky ZUŠ Brusno do ZUŠ Slovenská Lupča, a to od vydania rozhodnutia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR o vyradení elokovaného pracoviska.
3. V zmysle § 140 Zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Miroslava Balca za prísediaceho pri Okresnom súde v Banskej Bystrici na volebné obdobie roku 2014 – 2018.
4. Obecné zastupiteľstvo obce Brusno uznesením č. 23/B 4/2013 zo dňa 30. 9. 2013 schválilo podľa § 9 odst. 2 písm. a) a c) v spojení s § 9a odst. 1 písm. c) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov priamy predaj pozemku v lokalite Pod Stráňou, a to časť pozemku parc. č. KN – E 153/3 o výmere 3531 m², ostatné plochy (parc. č. KN – C 1652/3 o výmere 226 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria) katastrálne územie Brusno. Záujemcovia o kúpu pozemku môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 25. 11. 2013 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli obce dňa 2. 10. 2013 a na internetovej stránke obce dňa 2. 10. 2013.
5. Zrušenie elokovaných tried Základnej umeleckej školy Brusno pri Základnej škole v Selciach a pri Základnej škole v Priechode dňom 1. 9. 2013.

C/ odporúča

1. Pani starostke prejednať nájomné zmluvy v MKS s hudobnými skupinami.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 24/2013

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 25. novembra 2013

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Správu riaditeľa ZŠ s MŠ Brusno o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2012/2013.
3. Správu riaditeľky ZUŠ Brusno o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2012/2013.
4. Upozornenie Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, okresného dopravného inšpektorátu o chybách v dopravnom značení.
5. Oznámenie ZŠ s MŠ Brusno o vymáhaní dlhu za nájom rod. dom s.č. 604, stravné za deti, za nebytové priestory na prevádzku bufetu v ZŠ.
6. Stanovisko Ministerstva ŽP SR, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava ohľadom malej vodnej elektrárne na rieke Hron – Ráztoka, Nemecká, Brusno.
7. Žiadosť K-CENTRUM s.r.o., J. Kráľa 1809/3, 974 01 Banská Bystrica o poskytnutie dotácie na činnosť školského zariadenia na rok 2014 – 3 deti.
8. Informáciu z rokovaní komisie životného prostredia, výstavby, lesného a vodného hospodárstva a finančnej komisie.
9. Oznámenie o konaní verejného telovýchovného športového alebo turistického podujatia v zmysle Zákona NR SR 497/2008 Z.z. o organizovaní verejných telovýchovných podujatí na území obce Brusno dňa 14. 2. 2013 v školskej telocvični.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník – predseda komisie, Pavol Lihan, Miroslav Balco – členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: JUDr. Imrich Kolpák, Róbert Hermánek.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu na rok 2013 s nasledovnými zmenami:
 - zriadenie verejného osvetlenia 1, svetelný bod na parcele č. 1618/15 v k.ú Brusno na základe žiadosti MUDr. Mareka Sopka, Banská Bystrica,
 - vybudovanie zábradlia na oporný múr nad záhradou p. Kollára,
 - zakúpenie 10 ks 1100 l kontajnerov na olej,
 - zakúpenie membrán na ČOV v hodnote 2.500 € + práce.
 - oprava traktora na zimnú údržbu v hodnote 800 € + súčiastky,
 - údržba zamestnávateľa voza 1300 €,
 - navýšenie rozpočtu originálne kompetencie pre ZŠ s MŠ Brusno o 6800 € v roku 2013,
 - zámer predat' spoločenský podiel Brusno-Turist s.r.o. v zmysle znaleckého posudku.
3. Inventarizačné komisie pre inventarizáciu majetku obce rok 2013. Tvorí prílohu uznesenia.
4. Podľa § 9 odst. 2 písm. a) a c) v spojení s § 9a odst. 1 písm. c) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov priamy predaj pozemku v lokalite Lúka, a to časť pozemku (100 m²) parc.č. KN – E 2-378 o výmere 467 m², ostatné plochy katastrálne územie Brusno. Záujemcovia o kúpu pozemku môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 5. 12. 2013 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod. Zámer predat' majetok obce

- Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli obce dňa 26. 11. 2013 a na internetovej stránke obce dňa 26. 11. 2013.
5. Podľa § 9 odst. 2 písm. a) a c) v spojení s § 9a odst. 1 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov priamy predaj pozemku v lokalite Železničná ulica a to parc.č. KN – C 154/12 o výmere 195 m², záhrada katastrálne územie Brusno. Záujemcovia o kúpu pozemku môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 5. 12. 2013 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod. Zámer predaj majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli obce dňa 26. 11. 2013 a na internetovej stránke obce dňa 26. 11. 2013.
6. Žiadosť riaditeľa ZŠ s MŠ Brusno o odpustenie príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť centra voľného času pre žiakov z rodín, ktoré sú poberateľmi dávok v hmotnej núdzi.

C/ neschvaľuje

1. Dofinancovanie a schválenie kapitálových výdavkov vo výške 25 000 € pre ZŠ s MŠ Brusno.

D/ odporúča

1. Pani starostke kontaktovať sa s rodičmi žiakov uvedených v žiadosti K-CENTRUM s.r.o., či žiaci K- CENTRUM skutočne navštevujú.

E/ ukladá

1. Riaditeľovi ZŠ s MŠ v Brusne prijať racionalizačné opatrenia za účelom vyrovnania záväzkov.
2. Riaditeľovi ZŠ s MŠ v Brusne predkladať mesačne zriaďovateľovi výsledky racionalizačných opatrení.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 25/2013

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 5. decembra 2013

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Informácie k pripravovanej publikácii k 590. výročiu obce.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník – predseda komisie, Pavol Lihan, Miroslav Balco – členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: JUDr. Imrich Kolpák, Róbert Hermánek.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočet obce na rok 2014 s podmienkou prehodnocovania pri každom rokovaní obecného zastupiteľstva. Tvoria prílohu uznesenia.

3. Nájomnú zmluvu o nájme nebytových priestorov budovy s. č. 606 a pozemkov parc. č. KN č. 1371 pre nájomcu Nemocnica s poliklinikou Brezno, n.o., Banisko 1, 977 42 Brezno zriadenie a prevádzkovanie ambulancie záchrannej zdravotnej služby.
4. Nájomnú zmluvu č. 1312/2013/CE o nájme nebytových priestorov v budove s. č. 360/1 prevádzka bankomatu pre nájomcu Slovenská sporiteľňa a. s., Tomášikova č. 48, 832 37 Bratislava.
5. Plán zasadania obecného zastupiteľstva na I. polrok 2014.
Tvoria prílohu uznesenia.
6. Návrh investičných akcií na rok 2014.
7. Vystúpenie Obce Brusno z oblastnej organizácie cestovného ruchu Nízke Tatry – Juh ku dňu 31. 12. 2013.

C/ odporúča

1. Pani starostke preveriť osvedčenie parcely bývalého hokejového ihriska.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 26/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 27. januára 2014

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení - uznesenie 25/C1/2013 v plnení (osvedčenie parcely bývalého hokejového ihriska).
2. Informáciu pani starostky o prevádzke nového zdravotného strediska.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník – predseda komisie, Róbert Hermánek, JUDr. Tomáš Hláčik – členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: Pavol Lihan, Miroslav Balco.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu:
 - výmena vstupných dverí na budove s. č. 606/2 (stará škola),
 - oprava a revízia vykurovacích telies v prenajatých priestoroch nájomcom Nemocnica s poliklinikou Brezno, n. o., budova s. č. 606/2,
 - zabudovanie hasiacich prístrojov v budove s.č. 606/2.
3. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I. polrok 2014.
4. VZN obce č. 88/2014 o určení výšky príspevku na činnosť školy a školského zariadenia.
5. VZN obce č. 89/2014 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.
6. VZN obce č. 90/2014 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2014.
7. Odpredaj pozemku podľa § 9 odst. 2 písm. a) a c) v spojení s § 9a odst. 1 písm. c) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov priamy predaj pozemku v lokalite Železničná ulica a to parc.č. KN – C 154/12 o výmere 195 m², záhrada katastrálne územie Brusno za dohodnutú kúpnu cenu 8 €/m² pre rodinu Majerových.

8. Zverejnenie zámeru predaj 10 % podielu spoločnosti BRUSNO-TURIST s.r.o. Obecné zastupiteľstvo obce Brusno uznesením č.26/B 8/2013 zo dňa 27. 1. 2014 schválilo odpredaj 10 % podielu spoločnosti BRUSNO- TURIST s.r.o. Brusno 530 v zmysle znaleckého posudku číslo 48/2013 vypracovaného znalcom Ing. arch. Pavlom Bugárom, Sládkovičova 74, 974 05 Banská Bystrica. Záujemcovia o kúpu podielu spoločnosti môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 14. 3. 2014 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod. Zámer predaj podiel spoločnosti obce Brusno bol zverejnený: na úradnej tabuli obce dňa 28. 1. 2014 a na internetovej stránke obce dňa 28. 1. 2014
9. Vyraďenie vozidiel AVIA 30 a LIAZ – KUKA VOZ.
10. Vedúcich kontrolných skupín na výkon preventívnych protipožiarnych prehliadok v roku 2014: František Ďuriančík, Viliam Hláčik, JUDr. Tomáš Hláčik, Mgr. Ľuboš Hláčik, Miroslav Hraško, Ján Kajda, JUDr. Imrich Kolpák, Ing. Imrich Kolpák, Martin Pančuška, Pavol Sáliš, Ing. Miroslav Šuch, Marta Šimončíková, Ing. Jozef Šimeček.

C/ odporúča

1. Pani starostke riešiť požiadavku Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o. o nápravu prenajatých priestorov budovy s.č. 606.
2. Pani starostke prejednať s Lesmi SR opravy turistických chodníkov.
3. Pani starostke požiadať majiteľov domu oproti obecnému úradu dedičia Šuhajdovci o nápravu stavu nehnuteľnosti.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 27/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 25. februára 2014

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení – uznesenie 25/C1/2013 v plnení (osvedčenie parcely bývalého hokejového ihriska).
2. Informáciu pani starostky o Čipkárskom 2014.
3. Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za rok 2014.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: JUDr. Imrich Kolpák – predseda komisie, Miroslav Balco, Mgr. Dušan Krakovský – členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.

- Overovateľov zápisnice: Ing. Ján Vaník, Róbert Hermánek.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu. Podľa prílohy.
 3. Odpredaj vozidla KUKA VOZ LIAZ za 475 €.
 4. Odpredaj vozidla AVIA 30 za 350 €.
 5. Cenu za odvádzanie a čistenie odpadovej vody vo výške 0.50 €/m².

C/ neschvaľuje

1. Poskytnutie dotácie z rozpočtu obce pre Lyžiarsky oddiel Brusno. Svoju žiadosť podali po termíne.
2. Poskytnutie dotácie na podporu a rozvoj mládežníckeho-dievčenského volejbalu pre OZ Športový klub CVČ Brusno pri ZŠ s MŠ Brusno.
3. Poskytnutie dotácie na podujatie Musicstar pre OZ Šťastná škola, Brusno

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 28/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 31. marca 2014

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/ berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení – uznesenie 25/C1/2013 v plnení (osvedčenie parcely bývalého hokejového ihriska).
2. Ukončenie nájomnej zmluvy č. 25/2002 spoločnosťou VREXIM.
3. Žiadosť GL systém SK s.r.o., Školská 606/2, 976 62 Brusno o prenájom a stavebné úpravy v budove 606/2. Žiadosť odstupuje stavebnej komisii.
4. Informáciu pani starostky o cenovej ponuke ozvučenie MKS.
5. Žiadosť ZŠ s MŠ Brusno o poskytnutie mimoriadnej dotácie vo výške 10 000 € na opravu havarijného stavu strechy a žiada o zistenie dôvodu vzniku havárie.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník – predseda komisie, Mgr. Anna Vaníková, Róbert Hermánek – členovia komisie.
Hlasovanie: JUDr. Imrich Kolpák.
Overovateľov zápisnice: Mgr. Dušan Krakovský, Miroslav Balco.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu:
 - sádkartónová priečka s presklenými dverami do nového zdravotného strediska,
 - priečka, strop, maľovanie v objekte budovy s.č. 606/2 pre záchranný systém,
 - dlažba pred MKS cca 1.500 €.
3. Prenájom predajného domčeka vo výške 150 € na akciu Čipkárskô 17. 5. 2014.

4. Poplatok 10 € za predajné miesto bezodpadové, 20 € za predajné miesto s odpadom na akciu Čipkárskô 17. 5. 2014.
5. Finančný príspevok pre jedno súťažné družstvo na nákup potravín vo výške 16 € na akciu Čipkárskô 17. 5. 2014.
6. Návrh programu na 16. a 17. mája 2014 – Čipkárskô.
7. Podľa § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov obecného zastupiteľstva predaj pozemok par. KN – C č. 1617/5 o výmere 94 m², zastavaná plocha, v k. ú. Brusno za dohodnutú kúpnu cenu 8 €/m² a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu by prevyšovala kúpnu cenu pozemku, ďalším dôvodom je predávajúci pozemok sa nachádza v susedstve kupujúcich a nie je možné ináč ho využiť.
8. Zmluvu č. 2/15/2013 vlastníkov spoločného poľovného revíru Čelno uznaného Rozhodnutím Lesného úradu v Banskej Bystrici pod č.j. Poľov. 323/33/1994 zo dňa 12. 8. 1994 o jeho užívaní uzatvorená podľa § 12 Zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov.
9. Zmluvu č. 3/15/2013 vlastníkov spoločného poľovného revíru Sopotnica uznaného Rozhodnutím Lesného úradu v Banskej Bystrici pod č. j. Poľov. 306/33/1994 zo dňa 27. 7. 1994 o jeho užívaní uzatvorená podľa § 12 Zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve v znení neskorších predpisov.
10. Letecké snímky obce.
11. Požiadavku na právnikovi o súdne vymáhanie pohľadávky obce Brusno voči Kúpeľom Brusno a.s. podľa podkladov kontrolórky obce.

Viera Krakovská, starostka obce

Prezidentské voľby 2014 v našej obci

Prvé kolo prezidentských volieb na Slovensku v roku 2014 sa konalo v sobotu 15. marca v čase od 7.00 do 22.00 hodiny.

V našej obci okrskové volebné komisie zistili tieto výsledky:

Počet oprávnených osôb zapísaných do zoznamu voličov 1838
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky 860
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre všetkých kandidátov 848
Volebná účasť 46,78 %

Nad 100 hlasov získali v našej obci tieto kandidáti:

Fico Róbert, doc. JUDr., CSc. – 294,
Procházka Radoslav, JUDr., PhD. – 196,
Kiska Andrej, Ing. – 146, Kňažko Milan – 108.

Slovensko – volebné výsledky v 1. kole, volebná účasť: 43,40 %

Róbert Fico – 28.01%, Andrej Kiska – 24.01%, Radoslav Procházka – 21.25%, Milan Kňažko – 12.87%, Gyula Bárdos – 5.11%, Pavol Hrušovský – 3.33%, Helena Mezenská – 2.38%, Ján Jurišta – 0.64%, Ján Čarnogurský – 0.64%, Viliam Fisher – 0.5%, Jozef Behýl – 0.48%, Milan Melník – 0.4%, Jozef Šimko – 0.25%, Stanislav Martiničko – 0.13%.

Pretože v prvom kole volieb nezískal ani jeden z kandidátov na prezidenta nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov, muselo sa konať druhé kolo. Do druhého kola volieb postúpili dvaja kandidáti – Róbert Fico a Kiska.

Druhé kolo volieb sa uskutočnilo 29. marca 2014.

Okrskové volebné komisie v našej obci zistili tieto výsledky:

Počet oprávnených osôb zapísaných do zoznamu voličov 1853
Počet voličov, ktorým boli vydané obálky 1019
Počet hlasovacích lístkov odovzdaných 1017
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby prezidenta 1001
Volebná účasť 54,88 %

Počet platných hlasov v našej obci odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na voľbu prezidenta:

FICO Róbert, doc. JUDr., CSc. – 513, KISKA Andrej, Ing. – 488.

Slovensko - volebné výsledky v 2. kole, volebná účasť: 50,48 %

KISKA Andrej, Ing. – 59,4 %, FICO Róbert, doc. JUDr., CSc. – 40,6%.

Dagmar Srniaková

Vyšla nová kniha o Brusne pod názvom

„... obe obce svätoondrejské ...“

Tým, ktorí nepoznajú dejiny pôvodne samostatných obcí Sv. Ondreja a Brusna, sa názov knihy bude zdať možno trochu neopodstatnený, ale po pozornom prečítaní novej knihy sa s ním určite vnútorne stotožnia. Názov knihy je slovenským prepisom prvého latinsky písaného pomenovania obcí v historických listinách. Prvýkrát sa obce spomínajú 22. mája 1424 pod spoločným názvom „villa utraque Zenthandras“, teda dva Sväté Ondreje alebo obe obce svätoondrejské.

Napriek tomu, že obce sa vyvíjali viac ako pol tisícročia pod dvoma názvami, v podstate išlo o jednu komunitu ľudí, často príbuzensky zviazaných, ktorú rozdeľovala len rieka Hron. Kostol vybudovaný na pravom brehu Hrona, ktorý od prvopočiatku niesol meno patróna sv. Ondreja, bol hlavným zjednocujúcim faktorom stredovekej a ranovovekej spoločnosti oboch obcí.

Kniha čitateľovi prináša environmentálne dejiny Sv. Ondreja a Brusna. Môžeme ich chápať ako komplexný pohľad na historickú krajinu a jej zložky vrátane ľudskej spoločnosti. Kládli sme dôraz na človeka, jeho dejiny, spôsob jeho života, využitie techniky, zmeny jeho myslenia, vývoj kultúry a spoločnosti.

Písali sme knihu pre našich ľudí, o našich ľuďoch a ich predkoch. V duchu tohto hesla sme štylizovali aj celý text knihy. Je napísaný v intenciách populárno-odbornej formy a doplnený veľkým množstvom doposiaľ nepublikovaných fotografií. Na napísaní knihy sa autorsky podieľali domáci odborníci PaedDr. Pavel Hronček, PhD., ktorý bol aj vedúcim autorského kolektívu a zostavovateľ, JUDr. Imrich Kolpák, PhDr. Michal Pavelka a Mgr. Miroslav Huťka, PhD. Brusňanov doplnili odborníci z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Mgr. Dagmara Bacová, PhD., PhDr. Marta Mácelová, PhD., Mgr. Ivan Souček, PhD. a PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Knihu sme rozdelili do 17 hlavných kapitol a 18 kapitola je zhrnutie obsahu knihy v anglickom jazyku. Kniha začína kapitolou **Vymedzenie územia a poloha obce Brusno** (autorsky spracoval P. Hronček), ďalej nasledujú kapitoly **Prírodné dedičstvo obce Brusno** (P. Hronček), **Prírodná krajina, pred zásahom človeka** (P. Hronček), **Najstaršie osídlenie** (M. Mácelová), **Zo starších dejín Brusna a Sv. Ondreja** (O. Tomeček), **Najnovšie dejiny obcí** (M. Pavelka), **Sv. Ondrej a Brusno na historických mapách** (P. Hronček), **Banictvo, drevozrubárstvo, uhliarstvo a súvisiace zamestnania** (P. Hronček), **Kúpele Brusno** (P. Hronček a M. Pavelka), **Cirkev** (M. Huťka), **Školstvo** (M. Pavelka), **Plošný a architektonický vývoj sídel** (P. Hronček), **Čipkárstvo** (P. Hronček), **Ľudová kultúra** (D. Bacová a I. Souček), **Kultúra a spoločenský život vo Sv. Ondreji a Brusne** (M. Pavelka), **Dobrovoľný hasičský zbor** (I. Kolpák), **Zo športu** (P. Hronček a I. Kolpák) a „...both municipalities of Svätý Ondrej...“ (P. Hronček).

Odbornú stránku nám posúdili recenzenti jednotlivých kapitol, ktorými boli renomovaní odborníci v danej problematike. Kapitoly Vymedzenie územia a poloha obce Brusno a Prírodné dedičstvo obce Brusno lektoroval doc. Ing. Peter Urban, PhD., Prírodná krajina, pred zásahom človeka – doc., Ing. Peter Jančura, CSc., doc. Ing. Peter Urban, PhD., Najstaršie osídlenie – Mgr. Patrik Kunec, PhD., Zo starších dejín Brusna a Sv. Ondreja – Mgr. Patrik Kunec, PhD., PhDr. Ján Žilák, CSc., Najnovšie dejiny obcí – PhDr. Pavol Mičianik, PhD., M. A., Sv. Ondrej a Brusno na historických mapách – Ing. Ján Jakubík, PhD., Plošný a architektonický vývoj sídel a Čipkárstvo – PhDr. Martin Lokša, Banictvo, drevozrubárstvo, uhliarstvo a súvisiace zamestnania – doc., Ing. Peter Jančura, CSc., Cirkev a Školstvo – ThDr. Marián Bublinec, PhD., Kúpele Brusno – RNDr., PhDr. Richard R. Senček, PhD., Ľudová kultúra – doc., PhDr. Jolana Darulová, CSc., Kultúra a spoločenský život vo Sv. Ondreji a Brusne – PaedDr. Slavomíra Očenášová, PhD., Dobrovoľný hasičský zbor – Mgr., Ing. Ivan Chromek, PhD. a kapitolu Zo športu – Mgr. Ján Pikula a Mgr. Ján Šutka.

Ako zaujímavosť uvedieme pár čísel o knihe. Rukopis monografie mal rozsah 370 strán, samotná vytlačená kniha má rozsah 336 strán. Do knihy sme umiestnili takmer 700 fotografií a obrázkov, na grafické

spracovanie rukopisu bolo potrebných viac ako tisíc hodín práce, pri zostavovaní sme strávili stovky hodín, a samotný rukopis (26,9 AH) bol napísaný za 4 mesiace.

Napriek tomu, že ide v poradí už o tretiu knihu o Brusne, táto kniha obsahovo nekopíruje prvú brožovanú knihu vydanú o Brusne v roku 1994 a ani monografiu z roku 2004, ktorá je v plnom rozsahu dostupná v digitálnej podobe na internetovej stránke obce, ale vhodne a objemne ich dopĺňa.

Napriek tomu, že ľuďom, ktorí nám pomohli sme poďakovali už v knihe, chceme tak urobiť aj na stránkach obecných novín.

V mene autorského kolektívu chceme poďakovať pani starostke Viere Krakovskej a poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí prišli s myšlienkou vydania tejto reprezentačnej monografie a zároveň ju finančne zabezpečili. Za neoceniteľnú pomoc a záverečnú redakciu chceme menovite poďakovať Ing. Jánovi Vaníkovi.

Ku skvalitneniu celej monografie prispeli originálne ilustrácie, ktoré nakreslil PhDr. Michal Pavelka a Erika Urbanová. Veľké poďakovanie patrí nášmu rodákovi Ing. Mariánovi Miklošovi, ktorý poskytol svoju rozsiahlu a cennú zbierku historických pohľadníc. Za stovky obrázkov a fotografií umiestnených v monografii srdečne ďakujeme ich autorom a majiteľom. Najviac cenných fotografií zo svojich rodinných fotoarchívov nám zapožičala rodina Zázrivcová, rodina Lihanová, rodina Dutková, rodina Kamila Kollára, rodina Juraja Vierika, rodina Ruženy Vierikovej a tiež Milan Kútik, Milan Šešest, Mária Kollárová, Marta Belicová, Dušan Vaník, Ján Vaník, Igor Vaník, Jana Vieriková, Tibor Lipka, Dušan Plško, Rudolf Plško, Martin Lokša, Mária Drobková, Anastázia Plšková, Lyžiarsky oddiel Brusno, FK 34 Brusno, DHZ Brusno a mnohí ďalší.

Nechceme zabudnúť ani na ľudí, ktorí nám ochotne zapožičali podklady pre spracovanie rukopisu – Jozefovi Citarovi, Róbertovi Hermánekovi, Mgr. Lucii Chomovej, PhD., Ing. Imrichovi Kolpákovi, Márii Kubusovej, PhDr. Martinovi Lokšovi, PhDr. Pavlovi Maliniakovi, PhD., Sylvii Pavlovskej, Rastislavovi Pepichovi, Lenke Sokolovej, Olge Šagátovej, doc. MUDr. Jozefovi Šmiralovi, PhD., Mgr. Jánovi Šutkovi, Anne Vierikovej, Jane Vierikovej, Jurajovi Vrzalovi a zamestnancom Obecného úradu v Brusne.

Srdečne poďakujeme adresujeme aj informátorom, ktorí sa napriek svojmu veku a často aj zdravotným problémom s veľkou radosťou a ochotou podelili o svoje životné skúsenosti a zážitky, ktoré sa v knihe zachovávajú pre nasledujúce generácie – Márii Drobovej, Anne Dutkovej, Františkovi Dutkovi, Františkovi Ďuriančíkovi, Jánovi Ďuriančíkovi, Pavlovi Ďuriančíkovi, Tiborovi Ďuriančíkovi, Róbertovi Hermánekovi, Silvestrovi Hláčikovi, Tiborovi Hláčikovi, Michalovi Huťkovi, Lukáčovi Chválikovi, Štefanovi Kockovi, Petrovi Kohútovi, Márii Kubusovej, Pavlovi Lihanovi, Vladimírovi Majerovi, Tatiane Medveckej, Miroslavovi Meliškovi, Mariánovi Miklošovi, Ivanovi Nemčokovi, Sylvii Pavlovskej, Rastislavovi Pepichovi, Jarolímovi Petríkovi, Antonovi Pikulovi, Jánovi Pikulovi, Anastázii Plškovskej, Rudolfovi Plškovi, Blanke Roštárovej, Petrovi Straňákovi, Jozefovi Šmiralovi, Mariánovi Tišťanovi, Lucii Tomkovej, Michalovi Uhríkovi, Jarolímovi Vaníkovi, Jánovi Vaníkovi, Judite Vierikovej, Jurajovi Vierikovi a Dušanovi Zázrivcovi. Na záver nesmieme zabudnúť na kvalitné grafické a technické spracovanie monografie, ktoré je dielom Pavla Lihana. Pavol Lihan a firma A grafik svojou profesionalitou, osobnou angažovanosťou a poznaním svojej rodnej obce výrazne prispel ku konečnej obrazovej a grafickej podobe diela.

Pavel Hronček, Imrich Kolpák, st.

Predstavujeme hlavného autora novej monografie

Pavel Hronček je občanom Brusna od roku 1998. Počas práce na novej reprezentačnej monografii o našej obci som mal možnosť s ním spolupracovať a bližšie ho spoznať. Zoznámil som sa s jeho prácou, dozvedel som sa o tom, čo robí vo svojej profesii, spoznal som jeho vzťah k našej obci a predovšetkým jeho bohaté poznatky o našej obci, o histórii, krajine a našich predkoch. Zistil som, čo všetko tento človek urobil a robí pre našu obec a ako ju propaguje nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. PaedDr. Pavel Hronček, PhD., rodák z Veľkých Stracín v okrese Veľký Krtíš, vyštudoval Fakultu prírodných a humanitných vied Univerzity Mateja Bela v B. Bystrici, odbor geografia – história (1997 Mgr.). V roku 1998 nastúpil na interné doktorandské štúdium na Katedre geografie Fakulty prírodných vied UMB v B. Bystrici, kde absolvoval obhajobou dizertačnej práce (2002 PhD.). V roku 2002 absolvoval aj rigoróznú skúšku a získal malý doktorát. V súčasnosti pracuje ako samostatný vedeckovýskumný pracovník na Inštitúte výskumu krajiny a regiónov Centra vedy a výskumu pri Fakulte prírodných vied UMB v B. Bystrici. Externe vyučuje na Fakulte prírodných vied UMB v B. Bystrici. V roku 2011 získal na SAV v Bratislave vedeckú hodnosť II. A, čo je ekvivalentom pedagogického titulu docent. Vo svojej vedeckovýskumnej činnosti sa takmer 20 rokov venuje krajine z hľadiska antropogénnych vplyvov na jej vývoj a následné aktívne manažovanie. V rámci svojej výskumnej práce kladie dôraz predovšetkým na environmentálne dejiny krajiny, na antropogénne podmienené a vytvorené tvary reliéfu vplyvom ťažby nerastných surovín, ďalej na historickú geografiu a montanistiku. Sústreďuje sa na výskum krajiny v stredoslovenskom regióne, predovšetkým na Lopejskú kotlinu, Prašivskú časť Nízkych Tatier, Veporské vrchy, Zvolenskú kotlinu, Krupinskú planinu a Ipeľskú kotlinu. Výsledky svojich výskumov publikoval doma i v zahraničí v podobe viac ako 90 pôvodných vedeckých štúdií. Je tiež autorom 16 monografií a spoluautorom ďalších šiestich. Na svoje práce zaznamenal viac ako 150 ohlasov. Aktuálne výsledky svojich výskumov prezentoval takmer na 70 vedeckých konferenciách a seminároch organizovaných doma i v zahraničí. Doposiaľ riešil 5 grantových úloh ako vedúci kolektívu a v 9 projektoch participoval ako spoluriešiteľ.

Pavel Hronček je neúnnavný propagátor svojej obce vo svojich prácach, na podujatiach, kde prednáša, ale i na spoločenských stretnutiach. O Brusne publikoval niekoľko pôvodných vedeckých štúdií, napr. Ťažobné antropogénne formy reliéfu v južnej časti Ďumbierskych Tatier a ich odraz v krajine (v roku 2002), Historické banské diela vo vzťahu k vybraným morfometrickým vlastnostiam reliéfu južnej úboče Nízkych Tatier (v roku 2004), Antropogénne zmeny vegetácie v doline Brusniansky (v roku 2004), Povrchové montánne antropogénne formy reliéfu v okolí Brusna (v roku 2007), Identifikácia relikto uhliarskej výroby na vybraných lokalitách Horehronia a Ľubietovej (v roku 2011), Historická krajina Horehronia na mapách vydaných do polovice 19. storočia (v roku 2013) a Informačno-edukačný panelový systém obce Brusno a jeho využitie v predmete regionálna výchova (v roku 2013). Ako hlavný organizátor a garant viedol 24. novembra 2007 pod hlavičkou vtedajšieho Ústavu vedy a výskumu UMB v Banskej Bystrici vedeckú konferenciu Krajina, história a tradície čipkárskych obcí

Horehronia, kde odznelo niekoľko príspevkov o Brusne. Z tejto konferencie vydal ako editor zborník pod rovnomenným názvom v rozsahu 308 strán.

V roku 2008 vydal vedeckú monografiu Povrchové relikty po ťažbe nerastných surovín v Lopejskej kotline, kde spracoval katastrálne územie Brusna.

V tomto období mu vyšla tlačou jeho vedecká monografia v anglickom jazyku pod názvom Environmental history of the landscape, Case study of Brusno, v ktorej spracoval environmentálne dejiny krajiny Brusna od prvopočiatkov činností človeka v krajine až do 20. storočia. Teraz pracuje na slovenskej verzii tejto monografie pod názvom Environmentálne dejiny krajiny Brusna, ktorá bude omnoho rozsiahlejšia a podrobnejšia. Priamo pre našu obec, našich žiakov, obyvateľov, ale i pre rodákov a turistov spracoval a zostavil množstvo populárno-odborného a propagačného materiálu. V roku 2004 bol hlavným autorom a zostavovateľom v poradí už druhej knihy o Brusne, ktorá vyšla pod názvom Monografia obce Svätý Ondrej nad Hronom – Brusno. V roku 2006 spracoval textovú časť našej obecnej stránky v podkapitolách História, Zemepisná poloha, Turizmus a Kúpeľníctvo (www.brusno.sk). V nasledujúcom roku napísal stručné dejiny a charakteristiku Brusna k pohľadníciam, ktoré boli vydané ako propagačný materiál obce na 23 stranách. V roku 2011 spracoval rukopis návrhu a scenára výstavy v rozsahu 36 strán. Následne zostavil

54 posterov formátu A3, ktoré boli prezentované v máji 2011 počas akcie Čipkárskô pod názvom Zabudnuté podoby Brusna. Pre našu obec spracoval v roku 2012 rukopis ďalšieho diela v rozsahu 32 strán. Pod jeho garanciou a vedením bol následne spracovaný Informačno-edukačný panelový systém obce Brusno, ktorý zostavil do deviatich stacionárnych panelov rozmiestnených po obci.

Posledným a zatiaľ najväčším dielom Pavla Hrončeka pre našu obec je nová monografia obce. Ja osobne verím, že určite nie posledným. Túto knihu sme spracovali pod jeho vedením, kde sa v plnom rozsahu prejavila nielen jeho odbornosť a znalosť našej obce ale predovšetkým jeho zanosť pre prácu a vzťah k Brusnu, ktorú prijal za svoj domov. Pavel Hronček je autorom celej koncepcie diela, zostavovateľom jeho formálnej a obsahovej stránky. Nesmieme zabúdať na to, že popri manažérskej práci na knihe, dokázal do knihy autorsky prispieť až polovicou textov. Význam jeho práce je o to vyšší, že pre svoju obec dokázal spolu so svojím kolektívom spolupracovníkov toto dielo spracovať neúnnavnou a cieľavedomou prácou za 4 mesiace tvrdej driny, pričom štandardná práca na takejto monografii trvá niekoľko rokov.

Pred pár mesiacmi sme dali sme sľub pani starostke, poslancom obecného zastupiteľstva a vlastne občanom Brusna dokončiť toto dielo k májovým výročiam obce, hasičov, futbalistov a ostatných jubilujúcich subjektov. Som preto veľmi rád, že som bol spoluautorom kolektívu pod vedením Pavla Hrončeka, pretože som sa priučil niečomu novému, čo v podstatnej miere obohatilo aj môj život.

Imrich Kolpák, st.

Kultúrna komisia pripravuje v dňoch

27. a 28. septembra 2014

tretí ročník výstavy

ovocia, zeleniny a výrobkov z nich pod názvom

„Jeseň v záhrade a v kuchyni“

Ing. J. Vaník

Už sa fašiang kráti

Už skoro tradične na fašiangovú nedeľu zorganizovala kultúrna komisia pri OZ v Brusne kultúrny podvečer pod názvom „Už sa fašiang kráti“. V miestnom kultúrnom stredisku sa predstavili štyri trojčlenné súťažné družstvá. V prvom kole bolo úlohou súťažiacich uhádnuť alebo odhadnúť čo najpresnejšie niektoré číselné údaje týkajúce sa obce alebo futbalu, napr. nadmorskú výšku Kopku, vzdušnú vzdialenosť z MKS na vrchol

Veľkej Chochule, počet susedných obcí, dĺžku všetkých krivých čiar na futbalovom ihrisku atď. V druhom kole mali družstvá za úlohu opraviť skomolené výroky slávnych a príslovia. V treťom kole súťažiaci spievali vlastnú pesničku, v ktorej museli byť tri „povinné slová“: fašiang, čipkár a Brusno, resp. Ondrej. Záverečné kolo bolo skúškou pľúc. Súťažiaci museli nafúkať balón. Prítomných zaujala aj súťaž pre deti v sále. Deti hádali názvy rozprávok podľa hudobných ukážok a dostali za to sladkú odmenu. O hudobné spostenie celého večera sa postarala skupina Pulse a Ivana Gromová. Moderátormi večera boli Mária (Zuzka) Kubusová

a Marián Pejko, tentoraz ako kráľovná a kráľ. Súťaž bola mimoriadne vyrovnaná a vôbec nie je podstatné, kto vyhral. Víťazmi boli všetci, ktorí sa odvážili posadiť na pódium a zmerať si sily so súpermi. Všetci súťažiaci sa tak pričinili o pekný fašiangový večer.

Ing. J. Vaník

Včelári

Už je tu zasa jar, na ktorú sme sa všetci tešili bez rozdielu či sú to včelári, alebo majú iné záujmy. Jar k nám prišla po trochu atypickom zimnom období. Zima bola nadpriemerne teplá a čo je veľmi dôležité, bolo málo snehu a tým je a bude málo vlhky.

Niektro by povedal, že teplá zima včelám pomáha. Je to relatívne, včielky majú svoj režim v úli už niekoľko storočí odskúšaný a zaužívaný. Začali skôr vyletovať zo svojich úlov ako po minulé roky, vyprázdňovali si svoje výkalové vaky a matka začala s kladením vajíčok. Zo začiatku len v malých množstvách (200 – 300 ks za deň), počas leta je to 2000 – 2500 za 24 hodín. V prírode ešte nič nekvitlo (drieň, rakyta), včielky čerpali zo svojich zásob z minulého roka – peľ a glycidové zásoby medu a cukor.

Včelári už začali chodiť na svoje včelnice takmer denne, aby pozorovali, z ktorého úľa včielky vyletujú, z ktorého ešte nie. Najlepšie by o tom vedel rozprávať pán Ing. Janko Sanitra, ktorý má včelnicu za kúpeľmi, letáče úlov orientované na východ, a preto mu už prvé slnečné lúče ohrievajú úle. Na včelnicu chodí takmer každý deň, o každom svojom úli by Vám vedel rozprávať. Je jedným z mála včelárov, ktorý si každý deň ráno a večer zapisuje teploty vzduchu, taktiež kedy začala kvitnúť rakyta, kedy začali včielky nosiť prvé peľové obnôžky a kedy boli prvé prínosy nektáru. Ak by niekoho zaujímali poveternostné podmienky, aké boli po minulé roky, pán Sanitra Vám ich poskytne aj v grafickej podobe. Aj ostatní včelári sú častými návštevníkmi včelnic – Murgaš, Šejirman, Šustek, len oni nemajú takú výhodnú polohu pre svoje včielky. Záhradkárom pri domoch by prospelo, keby boli včielky aj v intraviláne obce pre dobré opelenie kríkov ríbezlí, ovocných stromov aj zeleniny. Žiaľ, sú medzi nami občania, ktorí si to neuvedomujú a zneprijemňujú život včelárom len preto, že včielky lietajú ponad ich dvor. Včelári z Brusna patria do vekovej kategórie „dôchodcovia“ (Čief, Murgaš, Sanitra, Šejirman, Šustek), pán Žabka pre svoj vek a zdravotný stav

prestal s chovom včiel. Týmto mu chcem poďakovať za jeho aktívnu prácu so včielkami.

Ešte pred niekoľkými rokmi späť to vyzeralo, že v Brusne v budúcnosti nebude mať kto včeláriť. Dnes medzi včelárov prišli a začali s chovom včiel Ing. Marek Loderer, Ing. Matej Nebus, pán Pavel Šiket. Týmto prílevom mladšej krvi včelárov sa už nemusíme báť, ak vydržia, že to s Brusnom dopadne tak ako v niekdajších baštách včelárov, ako boli Pohronský Bukovec, Hiadeľ, Moštenica a iné obce v okolí, kde už nie sú včely. Veľa razy sa stretávam s názorom „pôjdem do dôchodku, začnem včeláriť“. Dnes to už také jednoduché nie je. Tak ako v iných odvetviach, aj v chove včiel pribúdajú rôzne prekážky: susedské vzťahy, rôzne nemoci včiel. Chce to veľa sa učiť a o dôchodcoch je všeobecne známe, že času veľa nemajú – nie všetci.

Členovia Základnej organizácie SZV Slovenská Lupča, do ktorej patria aj včelári z Brusna, majú minimálne dvakrát do roka odborné prednášky, zúčastňujú sa rôznych výstav a iných včelárskych podujatí. Na VČS v marci 2014 boli odprednášané dve odborné prednášky. Jedna bola o liečivých účinkoch medu, ktorú predniesol Ing. Juraj Majtán PhD., člen SAV. Práve med z našej oblasti má mimoriadne liečivé účinky ako na vnútorné ochorenia, tak aj na kožné ochorenia, čo mu potvrdili aj včelári, ktorí to skúsili na vlastnej koži.

Obyvatelia, ktorí si kupujú med od miestnych včelárov, nie sú si vedomí výhod medu z našej oblasti. Ten, kto skúsil med kúpený v potravinovom reťazci a med od včelára, ten vie, o čom hovorím. Veľa našich spoluobčanov posudzuje med len podľa farby. Každý by chcel len med tmavý, ale med z maliny, lipy a iného kvetenstva, čo rastie v našich lesoch, je rovnako kvalitný. Zaujímavé je, že najviac tmavého medu majú rôzni predajcovia po tržniciach a popri cestách, ale keď sa opýtate, kde chová včely, takmer každý vám povie, že on je len predajca a včely nechová. Dnes sú už tak sofistikované metódy pančovania medu, že aj Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín, ktorý sa zaoberá kvalitou medu, má problém rozoznať pravý med od pančovaného. Dnes už nie je problém zafarbiť akýkoľvek sirup na čierne a predávať ho ako med a len doma zistíte, že ste kúpili niečo bez chuti a vône.

Včely, to nie je len med, to je aj propolis, peľ, materská kašička, včelí jed. To všetko sa používa vo farmácii a dermatológii.

Na záver by som Vás chcel požiadať, buďte ústretoví voči včelárom a ich včielkam, lebo oni robia pre našu krásnu krajinu viac, ako si to uvedomujeme.

Dušan Murgaš

Prinášame krátky prehľad udalostí zo života materskej školy:

Prišlo k nám jedno z najkrajších ročných období jar. Slniečko nám svieti a naši škôlkari sa dosýtosti hrajú na školskom dvore, zdolávajú preliezky, hrajú sa s loptou a radi sa kolobežkujú. Keďže je krásne počasie využívame náš areál aj na plnenie cieľov z perceptuálno-motorickej oblasti a deti s radosťou cvičia vonku.

Materská škola po rozhodnutí rady rodičov RZ zakúpila interaktívnu tabuľu KIDZBOARD, ktorá je vyvinutá špeciálne do prostredia materských škôl. Tomu zodpovedá aj jej softvérové vybavenie – jednoduchý a intuitívny animačný softvér KIDZFlow! v slovenskom jazyku. Tabuľa má atraktívny dizajn – rám v oranžovej farbe, rýchle klávesy na pohotovostné ovládanie tabule nielen na bočných stranách, ale aj v spodnej časti. Tieto moderné digitálne interaktívne pomôcky pre predškôľakov a výučbové softvéry sa zameriavajú na všestranný osobnostný rozvoj dieťaťa.

Stimulujú logické myslenie, komunikačné zručnosti, vnímanie priestorovej orientácie, rozvoj jemnej motoriky, verbálnej koncentrácie a socializácie. Všetky učebné pomôcky podporujú výchovu a vzdelávanie formou hry a spĺňajú bezpečnostné normy Európskej únie.

Materská škola sa zapojila aj do projektu Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, kde sme získali ďalšiu interaktívnu tabuľu s notebookom a farebnou tlačiarňou.

Naša materská škola znovu obnovila spoluprácu s Magduľkou a škôlkari mali opäť možnosť povoziť sa na poníkoch. Po dlhšej prestávke dúfame, že poníky budú k nám chodiť už pravidelne, lebo deti mali z nich veľkú radosť.

ŠKÔLKARSKÝ MIKULÁŠ

Ako každý rok aj tento sme privítali Mikuláša. No neprišiel do našej materskej školy, ale do hotela Brusno. Čakanie na Mikuláša sme si spestрили vešaním medovníkov na vianočný stromček a detskou diskotekou.

No po chvíli sa vo dverách objavil červený ujo s dlhou bielou bradou a obrovským bruchom. Bol to naozajstný Mikuláš. A to nebolo všetko. Spoza Mikuláša vyskočil krásny biely anjeliš s dlhými zlatými vlasmi. Všetci sme sa im veľmi potešili. Ale čo to? Za Mikulášom sa čosi ešte mihotalo. Zlakli sme sa, keď zrazu spoza Mikuláša vyskočilo pojašené čertisko. Deti sa rýchlo poskrývali za svoje maminky a oteckov. No po chvíli, keď sa na nás čert usmial, všetok strach opadol. Aby sme našich troch hostí potešili, zaspievali sme im pesničky. Každý za to od Mikuláša dostal balíček plný dobrôt. Pekne sme sa poďakovali a pozvali Mikuláša, anjelika aj čerta do tanca. Vykrútili sme ich na parkete až sa im od nôh parilo. Nakoniec sme sa s nimi museli rozlúčiť, pretože sme neboli jediné detičky, ku ktorým sa v ten deň Mikuláš ponáhlal.

VIANOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

V decembri sa v Hoteli Brusno konali vianočné tvorivé dielne pre všetky detičky z MŠ Brusno, ich rodičov a starých rodičov. Zišlo sa nás toľko, že sme sa tam všetci skoro nepomestili. Ale ako sa hovorí, dobrých ľudí sa všade veľa zmestí. Vnútri na nás čakali tri rôzne úlohy. Na prvých stoloch si deti mohli vyrobiť vianočné ozdoby, konkrétne vianočné gule na stromček. Niektoré sme už vopred zafarbili v MŠ, aby sa naše mamičky a ockovia nezamazali farbou. Na farebné guľky sa lepili rôzne malé ozdôbky a kreslili lepidlami všelijaké vzory podľa vlastnej fantázie. Potom sa deti spolu s rodičmi mohli presunúť k stolom, kde sa vyrábali vianočné ikeby. Mamičky pomáhali pri rezaní a namáčaní aranžovanej hmoty a deti si už potom veselo do nej mohli vtlačať konáriky čečiny a zdobiť ikeby mašličkami a ozdobami, ktoré si priniesli z domu. Samozrejme, nesmela chýbať aj sviečka. Veď čo by to bolo za vianočnú ikebanu bez vianočného svetla? Kým sa vyrábali ozdoby a ikeby,

v zadnej miestnosti sa už pripravovalo cesto na medovníčky. Naše mamičky sú veru šikovné gazdinky, recept si síce nepriniesli, ale na čo by im bol, keď ho vedú naspamäť? Všetky mamičky sa veselo pustili do práce. Najskôr vážili, potom miesili, šľahali, valkali a nakoniec pustili k práci aj svoje detičky, ktoré sa nedali zahanbiť a vykrajovali tie najkrajšie medovníčky, aké len vedeli. Keď sa medovníčky upiekli, mohli sa pustiť do zdobenja. Najskôr deti na ne kreslili farebnou polevou, ktorú starostlivo pripravili mamičky, rôzne tvary a potom sa vyzdobili farebnými cukríkmi. Sem-tam si deti nejaký medovníček uchmatli a spapali. Veď na čo sú tie medovníčky, ak nie na jedenie? A veruže sme napiekli dobre, medovníčky boli chutnučké a mäkučké. Teraz sa všetci mohli spokojne pobrať domov aj so svojimi výtvormi a po ceste prehryznúť zopár medovníčkov.

Ďakujeme hotelu Brusno za poskytnutie priestorov a príjemnú spoluprácu.

PREDSTAVENIA V MATERSKEJ ŠKOLE

V jeden februárový deň prišla teta Marta s priateľmi a priblížili nám čas Fašiang. Aké boli Fašiangy kedysi a aké sú dnes? Predviedli i kroje z rôznych regiónov a rôzne hudobné nástroje. Rozprávali o fašiangových maskách, ako sa ženy prezliekali za mužov a naopak. Predstavili nám aj masku Turoňa- býka. V niektorých krajoch však namiesto Tu-

roňa chodil vo fašiangovom sprievode Maco, ktorý prišiel aj do našej materskej školy. Niektoré z detičiek sa ho aj veru báli. Po celý čas nám spevali a hrali rôzne ľudové piesne, na ktoré sme si veselo zatancovali.

DIVADIELKO

V marci mali naši škôlkari divadlo zamerané na environmentálnu výchovu o Mackovi a jeho kamarátoch. Príbeh bol o tom, ako Macko putoval lesom, lebo hľadal kamarátku húseničku a pritom stretol rôzne

zvieratká, ktorým rozprával príbeh o stratenej húseničke. No nakoniec sa ukázalo, že stratená húsenica sa premenila na krásneho motýľa. Macko si našiel veľa nových kamarátov a keď sa vrátil domov, všetko porozprával svojim rodičom. Na konci divadielka prišli Šaško a Šašulka a rozprávali sa s deťmi, ako sa majú v lese správať, aby neublížili jeho obyvateľom.

LYŽIARSKY VÝCVIK

Aj tohto roku sa materská škola zúčastnila lyžiarskeho výcviku na Táloch.

K poriadnej lyžovačke patrí i poriadna nádielka snehu, tá nám však túto zimu trochu chýbala. Ale nevadí. Tam, kde sme chceli, mali sme snehu dosť, a tak sme sa prvý februárový týždeň vybrali na lyžiarsky výcvik na Tále. Počasie nám prialo, prvé tri dni nás na svahu zohrievalo slniečko a prihrávalo nám všetkým dobrú náladu hneď od začiatku. Krôčik po krôčiku sme sa každým dňom zlepšovali, až kým sme náš lyžiarsky výcvik neukončili veľkými pretekmi, kde z chlapcov bol najrýchlejší Samko Šebeš a Nikolka Hrašková bola najrýchlejšia lyžiarka - budúca Zuzulová.:) Všetkým deťom to išlo výborne. Všetci tré-

neri boli hrdí na svoje oddiely a detúrence. Posledný deň v piatok, keď sme mali preteky, prišli sa na svojich lyžiarov pozrieť aj ich rodičia. Bol to pre deti ten najkrajší deň, pretože s naším lyžiarskym výcvikom sme sa rozlúčili rozdávaním medailí, diplomov i sladkých odmien. Vtedy všetky očka zažiarili šťastím.

Ďakujeme trénerom, ktorí sa celý týždeň venovali našim škôlkarom: Mgr. Patrikovi Paliderovi, Mgr. Jaroslavovi Debnárikovi, Mgr. Tiborovi Šabovi, Mgr. Miroslave Palágyiovej a Mgr. Daniele Šankovej, ktorá to všetko zorganizovala a nad všetkým aj dohliadala.

KARNEVAL

Vo fašiangovom období sme pripravili pre škôlkarov karneval, ktorý sa konal vo vyzdobenej školskej jedálni. Zišli sa najrôznejšie masky z rozprávkových i fantazijných filmov. Po predstavení všetkých masiek sme si spoločne zatancovali a zasúťažili. Pani učiteľky mali pripravené pre detičky rôzne súťaže, hry a odmeny. Ďakujeme všetkým rodičom, ktorí prišli a zapojili sa. Potešilo nás, že aj oni sa aktívne zapojili do priebehu a zábavy karnevalu. Spoločne sme si zatancovali balónový tanec. Ďakujeme aj sponzorovi Kúpele Brusno a pani Mlynárikovej za minerálne vody. Tak isto aj pani kuchárkam za voňavé, chutné pampúšky a čajíky.

ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY

V marci sa uskutočnil zápis detí do našej materskej školy. O našu materskú školu majú záujem aj rodičia z okolitých obcí, čo nás veľmi teší. Detičky si aj s rodičmi najskôr poprezerali všetky triedy. V každej triede na ne čakali hračky, s ktorými sa mohli dosýtosti vyhrať. Zatiaľ čo sa detičky hrali, pani zástupkyňa Mgr. Daniela Šanková rozdávala prihlášky a odpovedala rodičom na mnohé otázky. Pani učiteľky z každej triedy si pripravili pre detičky aj rôzne činnosti, ktoré ich ako budúcich "škôlkarov" isto neminú. Modelovali si z plastelíny, maľovali vodovými farbami, odtlačali si a kreslili. Do "škôlky" nám veru prídu šikovné detičky. Pani učiteľky všetky detičky odmenili červenými srdiečkami, usmievavými kvietkami a dokonca aj sladkými medovníčkami. Dúfame, že sa detičkám v našej materskej škole páčilo a tešíme sa na ne už v septembri.

NÁVŠTEVA ŠKÔLKAROV V PRVEJ TRIEDE

Prváci s ich triednou pani učiteľkou Mgr. Soňou Donovalovou pozvali našich predškolákov do 1. triedy, aby sa prišli pozrieť, ako to v takej škole cez vyučovanie vyzerá. Ale naši predškoláci len tak nesedeli a nedisputovali, čo sa deje, pretože pani učiteľka si aj pre nich pripravila zábavné úlohy, pri ktorých si potrápili svoje hlavičky. Najskôr sa postavili školáci aj predškoláci do dvoch zástupov a pani učiteľka im pridelila čísla. Keď vykřikla číslo, prihlásili sa tí, ktorí toto číslo predstavovali. Potom mali spočítať všetky štvorce a kruhy na obrázku, čo zvládli výborne. Mali si tiež zapamätať poradie geometrických útvarov, ktoré pani učiteľka stále premieňala a potom mali hádať, čo znamenalo. Ďalšia úloha bola postaviť vežu zloženú z 10 kociek, pri ktorej všetky detičky spolupracovali. Nakoniec mali na plagát napísať veľkú jednotku, ktorú si podľa pani učiteľky všetci predškoláci zaslúžili. Vyriešenie všetkých úloh malo pomôcť smutnému mackovi. Za každú úlohu dostali detičky malý kľúč, ktorým odomkli zámky k najväčšiemu kľúču. A tento veľký strieborný kľúč nebol len taký hocijaký. Keď kľúč priložili k mackovi a otočili s ním, macko začal tancovať a hrať na balalajke.

Všetkým predškolákom sa podľa ich úsmevov v 1. triede páčilo a určite sa tešia, že v septembri už aj oni budú sedieť v školských laviciach a riešiť podobné zábavné úlohy.

MALÉ TALENTY

V utorok 15. 4. 2014 sa v Slovenskej Lupči uskutočnila hudobno-literárna súťaž s názvom Malé talenty. Do súťaže sa zapojili aj okolité obce vrátane MŠ Brusno. Z každej MŠ boli vybrané iba dve šikovné detičky, ktoré reprezentovali svoju MŠ v speve a v recitácii. Vybrať dve detičky z našich predškolákov bolo veľmi ťažké, pretože všetky naše detičky sú veľmi šikovné a talentované. Nakoniec sme v triednom kole vybrali Jakubka Žabku, ktorý recitoval báseň s názvom Smiešna rozprávka a Nikolku Pančuškovú, ktorá sa prezentovala piesňou s názvom

Túla sa kocúrik. Naši predškoláci sa umiestnili na striebornom 2. mieste a za odmenu si okrem diplomov odniesli pekné ceny a sladké odmeny.

Prinášame krátky prehľad udalostí zo života I. a II. stupňa ZŠ:

MIKULÁŠSKA BESIEDKA

Mikuláš, Mikuláš priateľ náš starý,
každý rok nosievaš do okien dary...

Aj táto veselá pieseň sa páčila Mikulášovi, ktorý k nám zavítal na Mikulášsku besiedku do Brusna. Deti sa ho už nevedeli dočkať. Keď konečne prišiel, privítali ho krásnym programom. Boli to básničky,

pesničky, divadielko a aj tance. Toto všetko potešilo nielen Mikuláša, ale aj rodičov a starých rodičov, ktorí sa prišli pozrieť na svoje šikovné detičky. Štedrý Mikuláš rozdal deťom sladkosti a my sa tešíme, že o rok k nám zavíta znovu.

TIHÁNYIOVSKÝ KAŠTIEL

Tihányiovský kaštieľ sa nachádza v Radvani. Dnes je v ňom prírodovedná expozícia Stredoslovenského múzea. Prešiel niekoľkými prestavbami. Pôvodne to bola prízemná renesančná budova z prvej polovice 17. storočia. V roku 1819 objekt dostal klasicistickú podobu. Ďalšie úpravy z 19. storočia vyústili do neorenesančného výrazu. Naši prváci navštívili Tihányiovský kaštieľ v Banskej Bystrici. Naučili sa, kto je policajtom lesov i ako sa volá naša najväčšia sova. Vyrobili si aj vtákojaštera PTERANODONA.

PREDVIANOČNÁ KNIŽNICA

Prváci v decembri navštívili predvianočnú Knižnicu Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici. Vystúpili tam s krátkym vianočným programom. Každá škola mala priniesť do betlehema biblickú postavu. Naši prváci

priniesli Pannu Máriu, ktorú im vyrobil pán učiteľ Pavelka. V knižnici im šikovné tety ukázali, ako sa pečú oblátky. Ochutnali ich a boli naozaj chutné. Mikuláš im priniesol čokoládky. Šikovné dievčatá ich naučili robiť darčekové ruže. Vedia už, čo je kneplovanie a robenie vencov. Videli, že je to dosť náročné. Deťom sa všetko páčilo, ale najviac ich potešila vláčiková cesta domov.

PREDVIANOČNÉ POSEDENIE

Dňa 20. 12. 2013 sme si v rámci našej triedy 4. a usporiadali predvianočné posedenie s hrami a rôznymi dobrotami. Strávili sme spolu veľmi príjemné chvíle a stretli sme sa aj s ostatnými triedami 1. stupňa

na už tradičnej Jedličkovej slávnosti. Pri krásnom stromčeku každá trieda predviedla svoj príspevok a všetci spolu sme si zaspievali aj koledy a s očakávaním krásnych sviatkov sme sa potom rozišli domov.

KONÍKY, PONÍKY A PRVÁCI

V mesiaci marci sa prváci objavili v jazdiarni v Ľubietovej. Boli tam koníky i poníky. Volali sa Lujza, Samko, Jonatán, Bambulka. Ostatné mená koníkov si už nezapamätajú. Teta im dovolila viesť poníky. Deti sa vozili na koníkoch i poníkoch a naučili sa relaxačné cviky na koníkoch. Hrali sa s vlčiakom Jolkou, hádzali jej konáre a ona im ich nosila späť. Dosýtosti sa vyhrali aj na preliezkach.

KARNEVAL I. STUPŇA - 28. 2. 2014

Posledný februárový deň sa už od rána niesol v znamení rôznych pestrofarebných kostýmov, masiek, zábavy a veselých hier. Všetky triedy prvého stupňa sa zišli v telocvični, aby sa spoločne zabavili pri súťažach a spoločnej diskotéke. Príjemným spostením bola aj tombola a zaujímavé hry pre deti. Na dôkaz toho, ako nám bolo dobre, prikkladáme aj fotografie.

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKA ZÁKLADNEJ ŠKOLY

V utorok 11. februára bol pre predškolákov VELKÝ DEŇ. Prišli sa zapísať do školy, aby sa mohli stať naozajstnými prvákmi. Budúci prváci prišli plní očakávania do triedy, kde ich už čakali pani učiteľky. Spolu plnili predškolácke úlohy, určovali geometrické tvary, farby, opisovali

LYŽIARSKY VÝCVIK I. A II. STUPŇA

V dňoch 10. 2. 2014 - 14. 2. 2014 žiaci I. a II. stupňa ZŠ s MŠ Brusno absolvovali lyžiarsky výcvik v stredisku Tále, kde aj napriek veľmi premenlivému počasiu prežili veľa krásnych chvíľ, ale aj zábavy a čo je najpodstatnejšie aj lyžiari- začiatocníci v jeho závere zvládli základnú techniku lyžovania, čo napokon ukázali aj v záverečných pretekoch. Žiaci zaradení do I. a II. výkonnostnej skupiny v závere výcviku absolvovali preteky "Super G slalom Tále 2014", kde zabojovali o cenné kovy a viacerí ukázali, že výborne zvládajú aj techniku lyžovania. Na záver výcviku boli všetci účastníci kurzu odmenení sladkosťami a pamätnou medailou na LV 2014 Tále.

Záverom chcem poďakovať inštruktorm tohto výcviku Patrikovi Paličovi, Róbertovi Turákov, Pavlovi Chromekovi a Miroslavovi Kuččíkovi za ich obetavosť a ochotu odovzdať svoje lyžiarske vedomosti a zručnosti novým nástupcom Adama Žampu a Veroniky Zuzulovej.

Výsledky preteku „Super G slalom Tále 2014“ žiakov ZŠ s MŠ Brusno 14. 2. 2014

I. skupina-snowboard

1. Timotej Čižmárik	22,53 (v sek.)
2. Jakub Štubniak	24,97
3. Ema Hudecová	26,41

I. skupina

1. Tomáš Sokol	19,15
2. Jakub Chromek	20,1
3. Andrej Kováč	20,35

II. skupina

1. Matej Chromek	22,15
2. Tereza Sanitrová	23,6
3. Samuel Strýček	23,79

III. skupina – začiatocníci

1. Juliána Urbanová	22,1
2. Rebeka Rusnáková	24,2
3. Miriam Šuhajdová	23,8

zvieratká, triedili zeleninu a ovocie a pracovali aj s interaktívnou tabuľou. Do prvého ročníka sa prišlo zapísať 22 detičiek. **Tešíme sa na septembrové stretnutie.**

EKOPROJEKT Z ČASOPISU BOBÍK

Žiaci V. B triedy sa v apríli 2014 zapojili do ekoprojektu z časopisu Bobík – hra RECYKLÁČIK. Na hodinách etickej výchovy a triednických hodinách sme si čítali o druhotnom využití odpadových surovín, o využití plastov - o ich triedení, o ich využití, ale aj o negatívach v spojení s plastmi. Už na účelovom cvičení sme zbierali plastové fľaše vyhodnené po brehoch Hrona, teraz by sme chceli v našej aktivite pokračovať prácou na projekte.

Vyrobili sme z nazbieraných plastových fliaš PLASTKRÁLOVSTVO. Bolo veľké a žil v ňom Plastkráľ a Plastkráľovná. Mali okolo seba veľa plastovjakov a plastradcov. Všetci plastpoddaní pracovali na plastpoliach a oddychovali pod zelenými plaststromami. Bolo to veľmi trvácne kráľovstvo. Ani dážď a ani voda mu neuškodila. Potom prišli naši piatáci a premohli Plastkráľovstvo. Jeho rozsiahlu ríšu premiestnili do zbernej nádoby na plastový odpad pri našej škole. Potom prišiel ujo Kajda na veľkom žltom aute a zlisoval celé kráľovstvo.

Ostali nám ozajstné stromy, kríky a kvety, naša pekná škola a živé deti v nej.

Prosíme vás všetkých – **NEVYHADZUJTE PLASTOVÉ FLAŠE DO PRÍRODY!!!**

SÚŤAŽ EXPERT

Už niekoľko rokov sa 25 talentovaných žiakov našej školy zásluhou finančnej podpory rodičovského združenia pri ZŠ s MŠ Brusno zapája do korešpondenčnej súťaže EXPERT. Tento rok sa do súťaže zapojilo takmer 9 000 žiakov na Slovensku. Žiaci našej školy si zvolili dve témy z oblasti biológie, matematiky, fyziky, geografie, histórie a občianskej náuky. Dôležitý bol aj ich všeobecný rozhľad, odvaha a správne využitie predpísaného času.

Úspešnými riešiteľmi sa v tomto ročníku stali:

Anna Piarová, VI. A trieda

Miroslav Hirka, VI. B trieda

Matej Hraško, VII. A trieda

Všetci zapojení dostali diplom.

Mgr. A. Vaníková

UMELECKÉ ČÍTANIE – FORMOVANIE ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI

Pred časom sa v jednom českom denníku objavila správa o čítaní hercov deťom. Myšlienka čítania či presnejšie predčítania je v čase rýchlych a krátkych správ na sociálnych sieťach niečím nevšedným. Deti sa neustále potrebujú zoznamovať s niečím, čo ich presahuje a v dobrom „im vyrazí dych“. Počúvanie umeleckého prednesu v podaní budúcich hercov zanechá v deťoch iný druh zážitku, ktorý ich neskôr môže pr viesť ku knihe a ku kultúre vôbec.

Podobný výnimočný zážitok chceli priniesť aj učitelia našej základnej školy s materskou školou svojim žiakom. Požiadali o spoluprácu katedru herectva Fakulty dramatických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Myšlienka čítania nadchla dramaturgičku J. Beňuškovú a jej asistentku Barboru Španíkovú. Obe dámy spolu s profesorom Jurajom Sarvašom pripravili študentov tretieho ročníka Nikolu Berčíkovú, Zuzanu Štelbaskú, Adama Hericha, Petra Hovanca a Mateja Kováčika. Študenti herectva umeleckým čítaním nadchli nielen prvákov a štvrtákov, ale dokázali udržať v napätí a pozornosti i žiakov 8. a 9. ročníka.

Prvákom čítali rozprávku od Oscara Wilda Šťastný princ a štvrtáci sa započúvali do Hlbokomorských rozprávok od slovenskej autorky Moniky Kompaníkovej. Žiaci druhého stupňa si vypočuli úryvky z novely Tri gaštanové kone od Margity Figuli. Je to jeden z najkrajších ľúbostných príbehov v slovenskej literatúre.

Idea umeleckého čítania sa zapáčila aj samotným študentom herectva a radi odovzdávajú kus zo svojho hereckého umenia žiakom aj na budúci rok.

H. Chorvátová

MAREK A VANESKA

Naši dvaja tanečníci Vaneska Šanková a Marek Peľko naďalej pokračujú vo svojej tanečnej kariére vo Fáber dance team. V lete v roku 2013

postúpili do vyššej tanečnej kategórie C v štandardných aj latinsko-amerických tancoch. Úspešne sa umiestňujú na popredných miestach. V susedných Čechách na Kroměřížskom tanečnom festivale 2013 sa umiestnili na prvom mieste v latinsko-amerických tancoch. Tohto roku sa zúčastnili majstrovstiev Slovenska v desiatich tancoch, z 22 súťažiacich obsadili 7. miesto. Pár bodov im chýbalo do finále. Na majstrovstvách Slovenska v štandardných tancoch sa umiestnili z 18 súťažiacich na 9. mieste a na MSR v latinsko-amerických tancoch obsadili 8. miesto z 24 súťažiacich.

Držíme im palce, aby im tancovanie vydržalo čo najdlhšie.

FLORBAL – MLADŠÍ ŽIACI - III. Miesto

Usporiadateľ: Centrum voľného času, Havranské 9, B. Bystrica, OR SAŠŠ, Banská Bystrica.

Technické prevedenie: Športová hala ZŠ SC Slovenská Lupča.

Termín: 28. 01. 2014 – 31. 01. 2014.

Obvodného kola vo florbale mladších žiakov – Orion Florbal Cup sa zúčastnilo 16 škôl okresu Banská Bystrica, medzi ktorými boli i naši žiaci. Hrali 30. januára. Pretože skončili v tejto skupine na 1. mieste, postúpili do finále, ktoré prebiehalo 31. januára. Vo finále bojovali o 3. miesto. To sa im podarilo získať. Na majstrovstvách kraja postúpili prvé dve súťažné družstvá: ZŠ Golianova 8, Banská Bystrica a ZŠ Spojová 14, Banská Bystrica.

Výsledková listina:

30. 01. 2014

Škola	V	Vp	Pp	P	Skóre	Body
1. Brusno	3	0	0	0	15:1	9
2. Moskovská	1	0	1	1	5:9	4
3. Pieninská	1	0	0	2	3:7	3
4. Hrochoť	0	1	0	3	3:9	2

31.01.2014 - Finále

Skupina A

Škola	V	Vp	Pp	P	Skóre	Body
1. Golianova	2	0	0	0	8:2	6
2. Radvanská	1	0	0	1	3:5	3
3. Selce	0	0	0	2	2:6	0

Skupina B

Škola	V	Vp	Pp	P	Skóre	Body
1. Spojová	2	0	0	0	8:3	6
2. Brusno	1	0	0	1	6:6	3
3. Moskovská	0	0	0	2	2:7	0

O 3. miesto

Radvanská : Brusno 1 : 3

Finále

Golianova : Spojová 3 : 1

Konečné poradie:

1. ZŠ Golianova 8, Banská Bystrica
2. ZŠ Spojová 14, Banská Bystrica
3. ZŠ s MŠ Školská 622, Brusno
4. ZŠ Radvanská 1, Banská Bystrica

FUTBALOVÁ PRÍPRAVKA V ZIME

Počas zimného obdobia sme trénovali v hale a ako sme už skôr avizovali, popri tréningoch sme sa zúčastnili aj niekoľkých halových turnajov. Snažili sme sa zapojiť všetky ročníky (okrem predprípravky) - chlapcov nar. v r. 2003 až 2007. Niektoré turnaje boli viac-menej priateľského charakteru, kde išlo viac o to, aby chlapci hrali (hlavne mladšie ročníky). Avšak na niektorých turnajoch „išlo o veľa“, a tak sa chlapci snažili podať čo najlepšie výkony, aby si domov priniesli aj nejakú vecnú odmenu.

Počas zimy sa nám podarilo začať veľmi dobre spolupracovať s trénermi a chlapcami zo ŽP Šport Podbrezová i s MFK Lokomotíva Zvolen, a taktiež sme pokračovali v spolupráci s ŠK Partizán Čierny Balog. V jarnom období by sme v tejto spolupráci chceli pokračovať, avšak už na otvorenom ihrisku, kde by sa chlapci vo svojom futbalovom rozvoji mohli opäť posunúť trochu ďalej.

Prehľad zimných turnajov:

- 25. 2. 2014 Podbrezová 2005/2006 – priateľský,
- 1. 2. 2014 ZŠ Magurská B.B. 2003/2004 - org. Jupie BB (2. miesto),
- 2. 2. 2014 Podbrezová 2004/2005 – priateľský,
- 8. 2. 2014 Podbrezová 2005/2006 – priateľský,
- 16. 2. 2014 Sl. Lupča 2003/2004 - org.firma MM Stav BB (2. miesto),
- 1. 3. 2014 Sl. Lupča 2003/2004 - org ObFZ BB (1. miesto),
- 16. 3. 2014 Podbrezová 2005/2006 – priateľský,
- 28. 3. 2014 Brusno 2006/2007 - priateľský, org. CVČ Brusno,
- 29. 3. 2014 ZŠ Magurská B.B. 2004/2005 - org. Dukla BB (4. miesto).

Čo plánujeme:

- 16. ročník McDonald's Cup 2014, Okresné kolo v minifutbale žiakov ZŠ,
- turnaj koncových prípraviek (2003-2004) v rámci osláv obce Brusno (termín: týždeň pred Čipkárskom),
- zapojenie sa do súťaže prípraviek organizovanej ObFZBB v jarnej časti sezóny,
- letný futbalový tábor prípraviek 2014 - LFTP 2014 v júli 2014,
- počas celej jarnej časti sezóny hrať čo najviac priateľských zápasov na futbalovom ihrisku FK, na umelej trávě ZŠ, prípadne u súperov z blízkeho okolia.

Turnaj v Slovenskej Lupči - 1. 3. 2014 CVČ Brusno 2003/04 - víťaz turnaja.

Hráči: J. Macík, J. Chromek, M. Bráz, R. Vierik, T. Hronček, M. Studený, **T. Oravec – najlepší strelec turnaja**, R. Grom, P. Kobzoš.
Mgr. Chromek Pavol, tréner prípraviek

16. ROČNÍK MCDONALD'S CUP 2014

9. 4. 2014 v stredu sa prípravka (chlapci, nar. po 1. 9. 2003) zúčastnila 16. ročníka okresného kola v minifutbale žiakov McDonald's Cup 2014. V banskobystrickom okrese sa prihlásilo 16 škôl. Boli rozdelené do 4 štvorčlenných skupín. Z každej skupiny postupoval víťaz do semifinále. Víťaz a porazený finalista z okresného kola postupovali do krajského kola.

My sme boli vylosovaní do skupiny A, kde sme sa postupne stretli so ZŠ Sitnianska B. Bystrica (4:0), ZŠ Gaštanová B. Bystrica (2:3) a ZŠ Moskovská B. Bystrica (5:0). So ziskom 6 bodov a skóre 11:3 sme vyhrali skupinu a postúpili do semifinále, kde na nás čakal víťaz skupiny D - ZŠ Selce. Tento zápas bol pre chlapcov dôležitý, pretože v prípade víťazstva by si zabezpečili nielen postup do finále, ale i na krajské kolo. Chlapci sa ponúknutej šance chytli a zvíťazili 4:2. Vo finále potom podľahli favorizovanému domácemu tímu ZŠ Trieda SNP BB (chlapci hrajúci za FK Dukla BB) 2:9.

Napriek trochu zbabraného druhého polčasu finále je druhé miesto a postup na kraj zatiaľ najväčším úspechom našich prípravkárov. Krajské kolo sa bude konať opäť v Banskej Bystrici na ZŠ Trieda SNP v piatok 25. 4. 2014. Zo 6 tímov na celoslovenské kolo postupuje už iba víťaz (z každého kraja 1), takže to nebude jednoduché, ale chlapci sú odhodlaní pobiť sa o postup a prekvapíť.

Výsledky ZŠ s MŠ Brusno v okresnom kole: skupina A:

Brusno - Sitnianska 4:0 (0:0) G: Kobzoš, Strýček, Chromek, Studený
Brusno - Gaštanová 2:3 (1:1) G: Chromek-2

Brusno - Moskovská 5:0 (1:0) G: Chromek-3, Kobzoš, Studený

Semifinále:

Brusno - Selce 4:2 (3:1) G: Chromek-3, Studený

Finále:

Brusno - SNP 2:9 (1:3) G: Studený, Kobzoš

Reprezentovali: Hronček Tomáš, Chromek Jakub, Živický Adam, Oravec Matúš, Kobzoš Peter, Belica Peter, Studený Michal, Koložvári Patrik, Strýček Samuel

Mgr. Chromek Pavol, tréner prípraviek

POZÝVAME NA TÝŽDENNÝ DETSKÝ LETNÝ TÁBOR 2014

Termín: 11. - 17. augusta 2014

Miesto pobytu: Penzión Čachovo Selce, Selčianska dolina 10, Selce.

Poloha: V prostredí Selčianskej doliny na úpätí pohoria Nízke Tatry pri obci Selce sa nachádza Penzión** Čachovo s celoročnou prevádzkou. Od Banskej Bystrice je vzdialený iba 5 km. Penzión je situovaný v prostredí, ktoré ponúka dokonalý oddych v každom ročnom období. Ubytovaciu kapacitu tvorí 12 x dvojlôžkových izieb, 4 x štvorlôžkové oddelené izby a 4 x dvojlôžkové apartmány s dvoma prístelkami. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie s WC, sprchovým kútom, umývadlom a TV. Na príjemné posedenie slúži jedáleň s vlastnou kuchyňou, denný bar s kozubom, salónik pre 30 ľudí určený na relax, malé oslavy alebo školenia. Salónik je vybavený video projekciou a počítačom s pripojením na internet. V penzióni je taktiež možnosť využiť bezplatné WiFi pripojenie na internet. V exteriéri v lete je možné využiť altánky s grilom, tenisový kurt, mini futbal, tenis, plážový volejbal alebo terasu s krásnym panoramatickým výhľadom.

Cena za 7 dňový tábor je 122 Eur.

Podpísanú prihlášku a poplatok 122 € odovzdať zástupcovi riaditeľa pre CVČ pri ZŠ s MŠ Brusno, PaedDr. Miroslavovi Kučeríkovi do 31. mája 2014 cez triednych učiteľov.

V cene je zahrnuté:

- ubytovanie – v dvoj a trojlôžkových izbách s kapacitou 52 lôžok (kúpeľňa, WC, TV....),
- plná penzia/5x denne + pitný režim/ + ubytovanie (6 nocí),
- 24-hodinový pedagogický dozor,
- plné organizačné zabezpečenie, organizované výlety,
- sauna, krytý bazén, masáž, fitness centrum,
- spoločenská miestnosť s TV a videom,
- ihrisko na volejbal, futbal, tenisový kurt,
- agroturistika – jazdecko,
- športové zariadenia, ohnisko, gril.

CVČ pri ZŠ s MŠ Brusno

ŠK CVČ VOLEJBALOVÝ KLUB KÚPELE BRUSNO PRI ZŠ s MŠ BRUSNO

VK Kúpele Brusno zmenil názov a účinkoval aj v poslednom súťažnom období 2013/14. Pod názvom Kúpele Brusno sa prepracoval na vedúce a popredné miesta v MS – oblasť stred vo volejbale dievčat. Klub naďalej zabezpečoval športovú a volejbalovú prípravu od prípravky najmenších až po kadetky.

Jednotlivé družstvá si výrazne polepšili, čo sa prejavilo v umiestnení. V kategórii kadetiek, kde súťaž 12 mužstiev, sme sa umiestnili do 4-tého miesta, čo nám zabezpečuje štart v oblastnom finále.

V kat. starších žiakov družstvo A dosiahlo historický úspech. V základnej časti sme sa umiestnili na 1. mieste, čo im otvára cestu hrať o najvyššie posty v rámci Majstrovstiev Slovenska. Do uzávierky tohto vydania vieme, že Brusno postúpilo z 1. miesta play off do oblastného finále.

Družstvo B štartovalo v II. triede MS-OS Juh a skončilo z 8 účastníkov na peknom 4. mieste.

V kat. mladších žiakov družstvo A tiež dosiahlo historický úspech prvenstvom v základnej skupine, čo im zabezpečuje účasť v oblastnom finále a následne aj v M SR.

Družstvo B tiež štartuje v oblastnej súťaži s primeraným úspechom.

V kat. ml. žiačky 4-kový volejbal sa 2 zo 4 družstiev prebojovali do oblastného finále.

V prípravke je zaradených do všeobecnej športovej prípravy 18 dievčat 1.-5. ročníka.

Do budúcej majstrovskej sezóny plánuje klub zaradiť do súťaže kategóriu junioriek.

Ešte Vám predstavíme trénerov a realizačný tím.

KADETKY	M SR OS JUH <i>Tréner: Mgr. Debnárik Jaroslav</i>
ST. ŽIAČKY A	M SR OS I. TRIEDA <i>Tréner: Jonák Peter</i>
ST. ŽIAČKY B	M SR OS II. TRIEDA <i>Tréner: Mgr. Šišiaková Alexandra</i>
ML. ŽIAČKY A	M OS JUH <i>Tréner: Mgr. Šišiaková Alexandra</i>
ML. ŽIAČKY B	M OS JUH <i>Tréner: Petrík Jarolím</i>
PRÍPRAVKA	<i>Tréner: Mgr. Pikula Ján</i>

Celý realizačný tím tvoria Mgr. Šabo Alexander, prezident klubu, PaedDr. Miroslav Kuččík zástupca CVČ, Mgr. Ján Pikula, vedúci mužstiev a organizačný pracovník, JUDr. Imrich Kolpák, hlásateľ a propagácia.

Predkladáme hodnotenia jednotlivých trénerov a tabuľkové umiestnenie.

Mgr. Ján Pikula

M SR OS mladšie žiačky juh - ročník 2013/2014

Mladšie žiačky „A“

Zostava: D. Tomášková – kapitánka, V. Krajčírová, E. Svetlíková, N. Petková, A. Živická, V. Michalčíková, A. Pikulová, C. Kováčová, S. Kobzošová – libero, K. Obuchová, L. Vasilovčíková.

Sezóna mladších žiakov ešte neskončila, v tejto chvíli, ako to píšem nás čakajú ešte dve kolá základnej časti. Základná časť končí 13. 4. 2014. Keďže priebežne figurujeme na 1. mieste v tabuľke z 12 družstiev, čo je len v oblasti JUH. Čakajú nás boje o postup na Majstrovstvá Slovenskej republiky v mladších žiakoch. Ak všetko pôjde podľa plánov a my zostaneme vo vedúcej pozícii, čakajú nás dva turnaje, a to pravdepodobne v Púchove a druhý v domácom prostredí. Čím by som aj touto cestou chcela pozvať priaznivcov volejbalu povzbudiť naše dievčatá do ďalších bojov.

Za doterajšie účinkovanie sa chcem dievčatám veľmi poďakovať, povzbudiť ich do ďalších bojov a popriať im veľa vyhratých stretnutí.

Trénerka Mgr. Alexandra Šišiaková

Mladšie žiačky „B“

Pri hodnotení družstva mladších žiakov Brusno B je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že dievčatá začali prípravu od 5. augusta 2013. Družstvo je zložené z nasledovných hráčok: Kordíková Kristína, Dlhošová Sára, Šuhajdová Adriana, Tomková Ema, Grúberová Sára, Hohošová Kristína, Haviarová Veronika, Valterová Viktória, Šanková Vanesa, Hellová Viktória, Peťková Viktória, Kobzošová Dominika, Bučková Bibiana.

Dievčatá účinkovali ako úplné začiatovníčky s družstvami, ktoré trénujú 2 – 3 sezóny a absolvovali oveľa viac súťažných zápasov. Je potešiteľné, že medzi B-družstvami sú naše najúspešnejšie.

Príkladom tréningovej a hernej disciplíny sú Tomková, Dlhošová, Grúberová, ale pokrívajú disciplínu.

Por.	Družstvo	Zápasy			body
		celkom	výhra	prehra	
1.	VK Kúpele Brusno A	40	36	4	106
2.	MVK Poltár	40	34	6	100
3.	TJ ŠK VK Krupina A	40	31	9	91
4.	ŠVK Tatran B. Bystrica	40	28	12	89
5.	VK Iskra Hnúšťa A	40	25	15	73
6.	MŠK Žiar nad Hronom	40	23	17	69
7.	VK Slovan Rim. Sobota	40	18	22	56
8.	TJ Slávia TÚ Zvolen	40	17	23	49
9.	VK Lovonit Lovinobaňa	40	15	25	44
10.	VK Kúpele Brusno B	40	8	32	27
11.	TJ ŠK VK Krupina B	40	5	35	14
12.	VK Iskra Hnúšťa B	40	0	40	2

Tréner B – družstva mladších žiakov – Petrík Jarolím

Volejbalová súťaž M SR OS kadetky - ročník 2013/2014

Družstvo kadetiek túto sezónu hrá v najvyššej súťaži v SR, a to v zložení, kde 70% družstva tvoria staršie žiačky nastupujúce zároveň vo svojej kategórii v najvyššej súťaži SR a 30% hráčky vekovo v kategórii kadetiek. Už len tento údaj veľa napovedá o tom, že stanovenie reálneho cieľa na začiatku sezóny pre túto kategóriu bolo veľmi obtiažne, ak berieme do úvahy skutočnosť, že dievčatá často za jeden víkend odohrajú 12 až 19 setov. Aj napriek uvedenému sme si stanovili jasný a ambiciózný cieľ skončiť aj v tejto kategórii do štvrtého miesta a zabojovať o postup do bojov o Slovenský pohár. Uvedený cieľ sa nám aj darí plniť, čo dievčatá stojí nemálo síl navyše, ak prvé štyri družstvá rovnako ako v kategórii starších žiakov sú výkonnostne veľmi vyspelými celkami s jasným herným prejavom v útoku ako aj v obrane. Ukázal to aj priebeh sezóny, kde o výsledku zápasov medzi týmito štyrmi družstvami rozhodovalo často zaváhanie, nielen pre túto kategóriu, v kľúčových herných činnostiach, a to podaní a pri prijímaní podaní. O to lepšie sa mi konštatuje, že výkonnosť našich dievčat v závere sezóny napreduje, čo ukázali aj v zápase proti lídrovi tabuľky družstvu zo Žiaru nad Hronom a pevne verím, že si túto úroveň udržíme a v plnom zdraví a v hernej pohode zabojujeme v obidvoch kategóriách o postup do záverečného turnaja o Slovenský pohár.

Zároveň si tradične dovoľm poďakovať aj touto cestou za podporu rodičom, fanúšikom a priaznivcom našich dievčat, pretože počas celej sezóny vytvárali fantastickú atmosféru, ktorá naše dievčatá často namotivovala k lepším výkonom aj napriek výraznej psychickej a fyzickej únave.

Por.	Družstvo	Zápasy			body
		celkom	výhra	prehra	
1.	MŠK Žiar nad Hronom	40	33	7	98
2.	ŠKM Liptovský Hrádok	40	32	8	94
3.	VK Iskra Hnúšťa	40	31	9	92
4.	VK Kúpele Brusno	40	30	10	90
5.	TJ ŠK VK Krupina	38	24	14	72
6.	Volleybal Acad. Žilina	40	20	20	58
7.	MVK Detva	40	17	23	53
8.	MVK Poltár	40	18	22	52
9.	AC UNIZA Žilina A	40	14	26	43
10.	KUVIK Žilina	38	10	28	31
11.	ŠVK Tatran B. Bystrica	40	8	32	26
12.	TJ Slávia TU Zvolen	40	1	39	5

Jaroslav Debnárik

Volejbalová súťaž – M SR OS staršie žiačky 1. trieda – ročník 2013/2014

Po úspešne absolvovanej baráži o udržanie sa v najvyššej súťaži starších žiačok na konci minulých sezón sme vstúpili do tej novej s úplne odlišnými ambíciami. Naším cieľom bolo bojovať o čelo tabuľky a to sa nám darí.

V súťaži, kde je veľmi vyrovnaná prvá štvorica družstiev sme po základnej časti obsadili prvé miesto s bilanciou 25 víťazstiev a 3 prehry.

Dôležitejšie ako postavenie je to, že naša hra začína dostávať určitú tvár. Naučili sme sa využívať naše silné stránky a z nich ťažiť v zápasoch keď sa nám nedarí. Oproti minulému roku sme hru podstatne zrýchlili, spresnili a odstránili naše najväčšie slabiny. Najväčším, zrejme pre túto vekovú kategóriu typickým problémom je vyrovnanosť výkonov, keď striedame veľmi dobré pasáže s horšími. Mali sme šťastie že sa nám vyhýbali zranenia a kľúčové hráčky vynechali minimum zápasov. Do záverečnej fázy tohto ročníka vstupujeme zdraví a plne odhodlaní zabojovať o medailu ako v krajskej tak aj v celoslovenskej súťaži.

Por.	Družstvo	Zápasy			body
		celkom	výhra	prehra	
1.	VK Kúpele Brusno	28	25	3	70
2.	ŠKM Lip. Hrádok A	28	21	7	63
3.	MVK Detva A	28	20	8	61
4.	TJ ŠK VK Krupina A	28	16	12	50
5.	MVK Poltár	28	13	15	38
6.	VK Tatran B. Bystrica A	28	9	19	28
7.	MŠK Žiar nad Hr. A	28	8	20	26
8.	Volleybal Acad. Žilina	28	0	28	0

Peter Jonák

Volej. súťaž – M SR OS staršie žiačky II. trieda juh – ročník 2013/2014

Staršie žiačky „B“

Zostava: D. Tomášková – kapitánka, V. Krajčírová, E. Svetlíková, N. Peťková, A. Živická, C. Kováčová, S. Kobzošová – libero, K. Obuchová, K. Haviarová, L. Vasilovčíková, E. Hudecová a M. Krakovská. V tejto kategórii sa predstavili hráčky mladších žiačok, ktoré túto sezónu hrali aj za svoju vekovú kategóriu, ale za kategóriu o rok staršiu, čím sa pripravovali na budúci ročník, kedy sa oficiálne stanú staršími žiačkami. Dievčatá počas sezóny podávali výborné výkony, o čom svedčí aj krásne 4. miesto. Obstáli sme najlepšie s družstiev, ktoré mali ako my označenie „B“ a taktiež sme potrápili aj oficiálne družstvá, ktoré sa snažili postúpiť do I. triedy, kde je naše družstvo starších žiačok „A“. Za dobré výkony sa chcem dievčatám poďakovať.

Por.	Družstvo	Zápasy			body
		celkom	výhra	prehra	
1.	VK Slovan Rim. Sobota	28	25	3	74
2.	TJ Slávia TU Zvolen	28	23	5	69
3.	VK Iskra Hnúšťa	28	21	7	62
4.	VK Kúpele Brusno B	28	13	15	40
5.	ŠKM Lip. Hrádok B	28	13	15	38
6.	MŠK Žiar nad Hronom B	28	11	17	35
7.	ŠK VK Krupina B	28	3	25	11
8.	MVK Detva B	28	3	25	7

Trénerka Mgr. Alexandra Šišiaková

Z činnosti UaPPS Ondrej

Pred 160 rokmi sa urbárnici/predtým poddaní svojich pánov/ stali právnymi vlastníkami poddanskej pôdy a odvtedy sa začala písať história urbárskych spoločenstiev. Hlavným poslaním nedávneho valného zhromaždenia UaPPS v Ondreji bolo informovať podielnikov o tom, ako sme sa starali o cenné dedičstvo našich predkov v minulom roku. No nie všetko závisí len od ľudského faktora. Presvedčili sme sa o tom 15. marca 2013, keď rozsiahlu časť našich lesov postihla veterná smršť. Začal sa

boj s časom o čo najrýchlejšie spracovanie veľkého množstva popadaných stromov (12 422 m³ kalamitného dreva na ploche 25 ha). Spolu aj s plánovanou ťažbou na rok 2013 sme spracovali 13 140 m³ dreva. Dnes môžeme povedať, že sa nám to podarilo. Samozrejme sme nemohli zabudnúť ani na obnovu a ochranu lesa. Ošetrili sme stromčeky proti ohryzu zverou a vysadili sme 9500 stromčekov. V dôsledku kalamity musíme ale v nasledujúcich dvoch rokoch vysadiť až 120 000 stromčekov.

Hlavné príjmy spoločenstva boli tržby z predaja dreva (656 183, 82 Eur) a zo samovýroby (2 599,79 Eur). Spoločenstvo malo samozrejme aj výdavky. Služby za ťažbu nás stáli 263 088,91 Eur, značná časť výdavkov išla aj na výplatu dividend. Konečný stav na našom účte k 31. 12. 2013 bol 327 409,80 Eur.

Venovali sme sa aj rekonštrukcii našej chaty. V súčasnosti finišujeme s dokončovaním vnútorných priestorov. Predpokladáme, že v mesiaci júl by už chata mohla slúžiť záujemcom o jej využitie.

Záverom by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí svojou snahou prispeli k plneniu náročných úloh a k dobrému hospodárskemu výsledku.

Ján Gera,
predseda spoločenstva

Základná umelecká škola v Brusne

V kontexte histórie je štyridsaťpäť rokov školy len istým časovým úsekom. Kde hľadať počiatky snáh a pokusov o formovanie hudobného školstva v Brusne a okolí? Približne v rokoch 1955/56 prichádza do Brusna (vtedy to bol Hronov a Ondrej) skupina nadšencov p. Dezider Nágel s manželkou, p. Libuša Kočalková, rod. Netopilová, p. Alžbeta Jadudová, rod. Sabová, neskôr p. Dušan Medzihradský a p. Rudolf Jašica, ktorí začínajú vyučovať najprv hru na klavíri, neskôr aj hru na harmonike. Vyučovanie prebiehalo formou kurzov, ktoré pracovali pod záštitou Parku kultúry a oddychu v Banskej Bystrici. Napriek tomu, že v začiatkoch žiadna rodina v Brusne nemala klavír (vyučovanie aj cvičenia prebiehali len na školskom nástroji), už na 1. školskom koncerte v jedálni štátnych kúpeľov Brusno odznali Najkrajšie valčky od Johanna Straussa.

Záujem o štúdium rástol, pribúdali žiaci, učitelia a vyučovanie prebiehalo nielen v terajšom Brusne, ale aj v Slovenskej Lupči, Moštenici a Lubietovej. V rokoch 1966/67 sa z kurzov stávajú detašované triedy a tie sú pridružené pod Ludovú školu umenia v Banskej Bystrici.

Nová kapitola v hudobnom školstve sa začínala písať v školskom roku 1968/69, keď počet žiakov 167 umožnil vytvorenie Hudobnej školy umenia v Hronove. Prvým riaditeľom sa stáva p. Viliam Stolár. Učitelia: p. Ján Gonda, František Urbanec, P. Kováčová, p. Schmidová a p. Gurtlerová vyučujú aj v okolitých dedinách.

September školského roka 1968/69 je dátumom zrodu Hudobnej školy Brusno, neskôr Ludovej školy umenia Brusno a v súčasnosti Základnej umeleckej školy v Brusne. Vznikla inštitúcia, ktorá začala vychovávať deti a mládež, ovplyvňovať a usmerňovať kultúrny život v obci a okolí. Vyučovanie začalo v jednom odbore – hudobnom. Počas svojej existencie prešlo jej bránami veľa detí, ktoré rozvíjali svoje nadanie v umeleckej oblasti a učiteľov, ktorí sa im s láskou venovali. S pribúdajúcimi rokmi narastal počet žiakov, učiteľov, vznikli nové odbory. Svoju prácu zúročili na verejných koncertoch, akadémiách a rôznych súťažiach.

Sídlo Ludovej školy umenia bola dlhé roky budova bývalého notariátu – dnešný Dom tradičných remesiel. Počas 45-tich rokov boli riaditeľmi školy už spomínaný p. Viliam Stolár, p. Lumír Štefánek, p. Vojtech Didí, p. Ján Belko a p. Lubica Czippelová, ktorá ja riaditeľkou aj v súčasnosti.

Počas dlhoročnej existencie prešla škola viacerými zmenami. V septembri 2007 sa osamostatnila časť školy a vznikla ZUŠ Slovenská Lupča a v septembri 2013 sa k Slovenskej Lupči pripojili aj triedy Selce a Priechod. Dnes je škola plne organizovaná, má štyri odbory – hudobný, výtvarný, literárno-dramatický a tanečný – prípravka, v ktorých sa v školskom roku 2013/2014 vzdeláva viac ako 400 detí. Dnes prevádzkuje dve budovy - hlavnú budovu, kde sídli riaditeľstvo, hudobný a literárno-dramatický odbor a budovu Domu tradičných remesiel, sídli v nej výtvarný odbor. Tu sa žiaci stretávajú aj v keramickej a drevárskej dielni.

Základná umelecká škola v Brusne má elokované pracoviská v Nemeckej, Medzibrodě, Lubietovej, Strelníckoch, Jasení a Moštenici, kde sa vyučuje v priestoroch základných škôl. V súčasnosti v základnej umeleckej škole vyučuje 15 učiteľov. Žiaci školy majú možnosť získať v rámci uceleného 8-ročného štúdia vedomosti v oblasti dejín hudby, základy hry na klávesové, dychové, strunové nástroje, spev a hlasovej výchovy, ľudového a moderného tanca, získajú zručnosti v oblasti rôznych výtvarných techník (kresba, maľba, grafika, modelovanie...) a štúdiom prednesu poézie a prózy môžu zdokonaľovať kultivovanosť svojho hlasového a písomného prejavu.

Škola pravidelne organizuje množstvo interných a verejných hudobných, tanečných a literárno-dramatických podujatí, výstav a vernisáží a úspešne sa zúčastňuje rôznych súťaží. Značná časť absolventov pokračuje v ďalších štúdiách na školách s umeleckým a umelecko-pedagogickým zameraním. Škola vychovala niekoľko žiakov, ktorí pôsobia v umeleckom svete: napr. súrodenci Solárikovci zo Slovenskej Lupči, súrodenci Sokolovci z Medzibrodě, p. Milan Bakša, Diana Rauchová z Brusna. Absolventmi jubilujúcej školy boli aj niektorí pedagógovia, ktorí na škole pôsobili a pôsobia aj dodnes – Anna Smolová, Zuzana Michalcová, rod. Štubňová, Miroslava Sedliaková, rod. Polónyová, Jana Štubniaková, Lenka Longauerová, Ivana Košťalová, rod. Peková.

Vďaka patrí všetkým, ktorí od začiatku stáli pri zrode jednotlivých odborov, no treba poďakovať aj ostatným, ktorí sa počas pôsobenia na základnej umeleckej škole úspešne a významne podieľali na aktivitách a výsledkoch práce za uplynulých 45 rokov. Našou snahou je pomáhať deťom a mládeži plnohodnotne a zmysluplne tráviť voľný čas, relaxovať, zveľaďovať talenty detí, rozvíjať ich tvorivosť, empatiu a emocionálnu inteligenciu, predchádzať sociálno-patologickým javom, venovať sa bezplatne deťom zo sociálne slabších rodín a z detského domova.

Z činnosti ZUŠ Brusno

V decembri sa rozprúdil kolotoč vystúpení s vianočnou tematikou. Vyučujúci s vianočnými koledami a so svojimi žiakmi navštívili žiakov materských škôl. Na koncerte v Brusne sme si vypočuli pestré priehráštie vianočných kolied poprepletané skladbami starých majstrov. Nezaháľal ani výtvarný odbor, ktorý úspešne prezentoval svoje práce. Vyučujúci so svojimi žiakmi ukázali verejnosti kúsok svojho umenia vo foyer kultúrneho domu. Svoj vianočný program si neodpustil ani tanečný odbor. Za zvukov roľníčiek nám zatancovali veselý mikulášsky tanec na melódiu Jingle Belss a mladí divadelníci sa nám predstavili vo svojom Vianočnom príbehu. Celý program sa niesol v duchu „Od Lucie do Vianoc“ a bol netradične umocnený oblečením vystupujúcich v slovenských krochoch.

V duchu Vianoc a blížiacej sa zimy sa nieslo aj predstavenie pre žiakov MŠ v Brusne. Pani učiteľka Z. Michalcová im hravou formou priblížila činnosť a prácu v ZUŠ, hlavne všetky štyri odbory, načo sú zamerané a čo sa u nás môžu všetko naučiť.

Dňa 25. marca 2014 sme navštívili divadelné predstavenie: rozprávkový muzikál Polepetko. Spolu 45 žiakov z Brusna, Lubietovej, Strelníka, Medzibrodě a Jasenia so svojimi učiteľmi cestovalo až do Zvolena. Predstavenie sa páčilo všetkým, najdôležitejšie bolo, že mnoho z detí zažilo divadelnú atmosféru prvý raz.

Dňa 28. marca 2014 sa žiaci literárno-dramatického odboru zúčastnili divadelnej prehliadky „My sme malí divadelníci“ v Slovenskej Lupči. V réžii p. uč. L. Longauerovej prezentovali Hip-hopový príbeh, ktorý sa veľmi páčil prítomnému detskému obecstvu.

Dňa 25. 4. 2014 sa žiaci Marco Bukovský z Brusna a Petra Ivaničová z triedy p. učiteľky E. Pikulovej zúčastnili súťaže v speve populárnej piesne Pink Song Harmony, ktorú organizuje Súkromná základná umelecká škola vo Zvolene.

Tento rok sa žiaci výtvarného odboru zapojili do viacerých výtvarných súťaží. V septembri sme sa s dievčatami Zuzanou Chramcovou a Barborou Chrastinovou zúčastnili výtvarnej súťaže „Panel Story“, ktorú organizoval Súkromná stredná umelecká škola vo Zvolene. Barborka obsadila krásne prvé miesto za prácu vo voľnej kategórii.

Ďalšou úspešnou súťažou bolo okresné kolo súťaže „Vesmír očami detí“. Tému úspešne zvládli naši štyria žiaci v dvoch kategóriách pre základné umelecké školy. Ich práce postúpili do celoslovenského kola, v ktorom im budeme držať palce:

4. kategória: ZUŠ, 1.- 4. ročník

Karin Galbavá – „Štart rakety“

Zuzana Vlčeková – „Slnko v tme“

5. kategória: ZUŠ, 5. - 9. ročník

Zuzana Chramcová – „Snečné svetlo“

Barbora Chrastinová – „Vesmírne žiarenia“

Školský rok sa ešte nekončí, zapojili sme sa a ešte sa chceme zapojiť aj do ďalších súťaží. Veríme, že naši žiaci budú aj naďalej takí úspešní. Oceneným žiakom srdečne blahoželáme.

Základná umelecká škola pozýva všetkých svojich priaznivcov na celoškolský koncert hudobného, tanečného a literárno-dramatického oddelenia, ktorý sa uskutoční dňa 15. mája 2014 v hoteli Brusno pri príležitosti osláv Čipkárskô. Zároveň pozývame všetky deti z Brusna a okolia na zábavné umelecké popoludnie dňa 16. mája o 13,30 - 16,30 do areálu školy. Čakajú Vás literárne a výtvarné dielne, spev, tanec, hra na hudobné nástroje a množstvo hier a zábavy v kruhu svojich kamarátov – malých umelcov.

riaditeľka ZUŠ Lubica Czippelová

Plány na budúci školský rok

Keramicá a drevárska dielňa predstavuje základné časti remesla, ktoré umožňujú vnímať priestor, ktorý možno svojou prácou a myslou meniť do esteticko-funkčnej podoby. Študentom sa dáva na dôraz, okrem nadobudnutia remeselnej zručnosti aj vnímanie súčasných trendov v dizajne. Naša výučba sa nechce sústreďovať len na vytváranie výtvarných artefaktov, ale jej zámerom je, aby študent si hľadal svoje vlastné

vyjadrenie, a to v rôznych odvetviach výtvarnej disciplíny. Preto sme sa rozhodli **zriadiť grafickú dielňu**, ktorá by mohla fungovať od budúceho školského roka. Tak isto **prípravujeme workshop drotárstva**.

Spolupracujeme s pedagógmi Drevárskej odbornej školy vo Zvolene, ktorým **spostredkovávame workshopy keramiky**, takisto konzultujeme maturitné práce, ktoré vychádzajú z keramiky a nakoniec musíme spomenúť, že vek našich študentov je od šesť rokov až po štyridsaťročných. Vo výtvarnom odbore sa žiaci a študenti učia vnímať hlavne prácu s plochou, prostredníctvom maľby a kresby, ale tiež si môžu študenti preveriť svoje ručné zručnosti a mladší žiaci vycibriať motoriku. Do budúceho školského roku plánujeme tiež **otvoriť textilnú dielňu**, ktorá by bola zameraná hlavne na mamičky, ale aj pre šikovné dievčatá a chlapcov, ktorí sa chcú naučiť šiť, pracovať a vytvárať rôzne výrobky z látok a iných textilných materiálov. *Touto cestou by som Vás chcela poprosiť, ak sa u vás nachádza nepotrebný materiál ako látky, zipsy, stuhy, gombíky, nite, bavlnky atď. môžete ho nosiť do budovy notariátu v pondelok a utorok od 17:00 do 17:45.*

Ing. Lenka Kostúrová

• Elokované pracovisko Lubietová

Prvé výsledky práce sme v Lubietovej prezentovali v decembri na verejnom Vianočnom koncerte, ktorý sa konal 11. 12. 2013 v Kultúrnom dome Lubietová a ktorý sa niesol v duchu ľudových tradícií v predvianočnom období. Účinkujúce deti boli oblečené v ľudových krojoch, čo veľmi ladilo pohľadu očiam. Na koncerte sme si v podaní našich žiakov vypočuli okrem prednesených ľudových zvykov niekoľko lahodných melódii ľudského hlasu, zvučnému tónu flauty, klavíra aj gitary.

Prezradím, že v Lubietovej deti rady vystupujú na koncertoch, svedčia o tom prednesené výkony a pochvaly zo strany rodičov. Niekoľkými hudobnými číslami sme obohatili a spestrili program vianočnej besiedky, ktorú pripravila ZŠ v Lubietovej. Posledné decembrové dni sa zakončili výchovným koncertom v škôlke s témou zima a Vianoce, na ktorom sa deti zoznámili s hudobnými nástrojmi a naučili sa pieseň o snehuliakovi a tanček so sprievodom hudby. Žiaci z klavírnej triedy

a speváckeho oddelenia zakončili prvý polrok triednym koncertom pre rodičov svojich žiakov. Triedne koncerty prebiehajú v priestoroch školy a vďaka nim sa formuje vzťah učiteľa, rodiča i žiaka. Nacvičené prednesy a piesne ozneli na ďalšom koncerte pre družinu v deň Valentína. V marci sme s deťmi a aj rodičmi vycestovali za kultúrou do divadla vo Zvolene na muzikálové predstavenie „POLEPETKO“, na ktoré sme sa všetci tešili a ktoré splnilo naše očakávanie. Spojením hudby a slova vzniklo superdielo nielen pre deti. Tie naše skonštatovali, že bez hudby by bolo nudné, s hudbou oživené a pestré.

Akú kultúru šírimy my, učiteľia, nebudem chváliť. Túto úlohu prenechávam rodičom, ktorým patrí poďakovanie, že svoje deti vedú k poznaniu krásy hudby a umenia. Pani Michaela Černáková, maminka našej žiačky napísala: „Ako rodič som rada, že ZUŠ Brusno umožňuje aj deťom z príľahých dedín sa umelecky vzdelávať bez toho, aby museli dochádzať mimo obce. Je to pre ne plnohodnotne využitý čas strávený v mimoškolských aktivitách. Pod vedením učiteľov sa deti naučia nielen hrať na hudobných nástrojoch, spievať či kresliť, ale sa aj takýmto spôsobom môžu pripravovať na ďalšie štúdium. Učiteľia sú natoľko skúsení, že dokážu podchytiť v dieťati talent a pracovať na jeho rozvoji. Príkladom ich úspechov sú besiedky a koncertíky pre nás rodičov, ktoré nám deti s podporou učiteľov pripravujú. Deti na nich predvedú svoje pokroky a tým potešia nielen nás rodičov, ale aj nepriamo poďakujú učiteľom za ich prácu a vytrvalosť.“

Za milé slová našej maminy ďakujeme. Touto formou ďakujem všetkým kolegom za spoluprácu a prajem úspešné ukončenie školského roka 2013/2014.

Edita Pikulová

• Elokované pracovisko Nemecká

V školskom roku 2013/2014 sa na ZUŠ BRUSNO - elokované pracovisko Nemecká vyučuje v odboroch: hudobný odbor, hudobná prípravka, hudobno-pohybová prípravka, hudobno-dramatická prípravka, TO - tanečná príprava, výtvarný odbor, literárno-dramatický odbor. Na elokovanom pracovisku pracujú: Mgr. I. Košťálová – hudobné prípravky, tanečné prípravky, hudobné nauky, LDO, HO (klavír); Mgr. A. Staňo – hudobný odbor – klavír; Štefan Kovalíček – hudobný odbor – gitara a flauta; Michal Uhrík – výtvarný odbor – modelovanie a práca s hlinou; Bc. Iveta Holomančinová – hudobný odbor – spev.

ZUŠ spolupracuje so ZŠ s MŠ Nemecká pri mnohých kultúrnych akciách – prispieva hudobným programom. Dňa 28. 10. 2013 sa konal 9. ročník „Súťaže o najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“. Dňa 20. 11. 2013 sme obohatili program pre starších občanov obce Nemecká. Dňa 25. 11. mala ZUŠ Brusno – NEMECKÁ jesenný koncert, dňa 19. 12. 2013 vianočný koncert ZUŠ. Na jesennom aj vianočnom koncerte sa prezentovali žiaci HO, TO a LDO.

Dňa 25. marca sme navštívili Divadlo Jozefa Gregora Tajovského vo Zvolene - predstavenie Polepetko. Predstavenie sa našim žiakom veľmi páčilo. „Najviac sa mi páčila záverečná scéna, keď sa Polepetko s Pleťanou bozkávali,“ povedala Nika Skladaná. „Mne sa najviac páčilo, keď Polepetko povedal: Tvoje vlasy ňovajú ako zánebudky alebo a ja skok cez ten plot, šteky na mňa psali a gagy husotali – to bolo riadne smiešne : D“, dodala Timea Košťálová.

Dňa 28. marca sme so žiačkami LDO navštívili divadelnú prehliadku „My sme malí divadelníci“ v Slovenskej Lupči. Dievčatá veľmi rady navštevujú takéto prehliadky, lebo vždy sa niečím novým inšpirujeme od iných divadelníkov. Koncom apríla nás čaká nesúťažná prehliadka Divadlo a my tiež v Slovenskej Lupči.

Vo februári som so staršími žiakmi hudobnej nauky v spolupráci so ZŠ s MŠ navštívila operu v Banskej Bystrici – predstavenia: Biele peklo, Cigánske korenie. Veľmi ma potešilo, že už naši žiaci vedia ohodnotiť jednotlivé predstavenia – BP bolo naozaj perfektné – nielen herecké, tanečné podania, ale vystupovala tam aj rocková kapela naživo. Žiakom sa to veľmi páčilo. Téma drogová závislosť a jej dôsledky je síce krutá téma, ale pre žiakov 8. a 9. ročníka to nebola téma, s ktorou sa stretli prvýkrát – len tentokrát v umeleckom podaní, pretože je dôležité žiakov vystríhať už v tomto veku, ako nevinne to začína a ako hororovo môže skončiť. Na CK mi mnohí povedali, že priemerné predstavenie.

10. apríla 2014 plánujeme so žiačkami tanečnej prípravy navštíviť Štúdio tanca v BB a inscenáciu Stromy. V máji - náš čaká „Koncert pre naše mamičky“ – 11. 5.2014 v poobedných hodinách vystúpime v Klube M s folklórnou skupinou Čierťaž. V júni sa už všetci rodičia a dufam, že aj žiaci, tešia na triedny koncert. Niektorých žiakov - konkrétne žiakov hudobnej prípravky 2 a žiakov 4. ročníka ZUŠ čakajú postupové skúšky. Tak im držíme palce! A takisto v júni aj naši najmilší a najmenší priaznivci – škôlkari si môžu s nami zaspievať, zatancovať počas nábožného koncertu v MŠ Nemecká.

Mgr. Ivana Košťálová

• Elokované pracoviská Jasenie, Strelníky, Moštenica

Ani sme sa nenazdali a do uplynutia ďalšieho školského roka chýba už len malý krôčik. Je apríl a treba bilancovať. ZUŠ v Brusne je škola s dlhoročnou tradíciou, ktorú dobre poznáte. Nenavštevujú ju žiaci len z Brusna, ale aj z okolitých obcí ako sú: Nemecká, Jasenie, Lubietová, Strelníky, Medzibrod, Moštenica a hovorí sa im elokované pracoviská.

Zmyslom elokovaného pracoviska je podať ruku rodičom, ale hlavne deťom sprístupniť vzdelanie v hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej oblasti. Tento spôsob výučby je veľmi náročný na prípravu a hlavne na čas a priestor, v ktorom sa každý deň učiteľ nachádza. No výsledok a zmysel stojí za to.

Žiaci z elokovaných pracovísk sa počas celého školského roka zúčastňovali na rôznych vystúpeniach a akciách ktoré organizovali základné školy alebo obecné úrady, v ktorých sa elokované pracoviská nachádzajú. Boli to koncerty pri príležitosti „október úcta k starším“, výchovné koncerty v materských školách v Brusne, Lubietovej, na Strelníkoch a iné.

Veľkému záujmu verejnosti sa tešili naše vianočné koncerty, kde k atmosfére Vianoc neodmysliteľne patria koledy. Nebeská muzika ľudových kolied v spevavej a hranej podobe, recitované vinše, úryvky betlehemskej hry, sprievodné slovo a kroje vhodné na toto obdobie, to všetko dýcha Vianocami a umocňovalo ich atmosféru. Zámerne sme zvolili tematické Vianoce v ľudovom tóne „Od Lucie do Vianoc“ aby si nejednen rodič a starý rodič mohol spomenúť na Vianoce svojho detstva, čo sa nám aj po spiatocnej väzbe od rodičov podarilo.

Druhý polrok je tiež bohatý na početné naplánované vystúpenia, kde sa žiaci môžu predviesť v plnej kráse a ukázať širokej verejnosti, ako aktívne využívajú čas mimo vyučovania. Svoju záľubu k hudbe, k spevu a tancu dokazujú svojimi umeleckými výkonmi aj mimo školy. Mnohé deti navštevujú ľudové súbory, kde majú dostatočný priestor na preukázanie svojho talentu a nadania, ako napríklad Peter Štulrajter z Jasenia, žiak 1. roč. hry na akordeón sa so svojou záľubou „heligónkou“ dopracoval ku krásnemu výsledku. Získal 2. miesto v hre na netradičných ľudových nástrojoch o PONICKÚ FUJARKU. Bol to už 32. ročník súťažnej prehliadky detského hudobného folklóru okresu Banská Bystrica. Nezabúdame ani na naše mamy. Pripravujeme vystúpenia pri príležitosti ich sviatku spoločne so základnou školou v Jasení a Strelníkoch. Ďalej cvičíme na vystúpenie v Brusne, kde sa bude ZUŠ prezentovať v rámci už tradičnej akcie „Čipkárskô“.

Do konca školského roka chýba ešte pár mesiacov a je pred nami toho ešte dosť. Chcem ale využiť príležitosť a touto formou poďakovať za vzornú a veľmi plodnú spoluprácu p. riaditeľkám základnej a materskej školy na elokovaných pracoviskách v Jasení, Strelníkoch a riaditeľke DDPotôčik z Moštenice, ktoré mi umožňujú cítiť sa pri mojej práci v ich priestoroch ako člen ich rodiny.

Mgr. Zuzana Michalcová

Hovorí kňaz vdp. Marián Bublinec

Cesta

*Môže byť rovná i krivá, rovná i kamenistá,
dialničná, ale i uzulinká. Akou cestu
kráčaš TY? Je to cesta, ktorá niekam vedie?*

O niektorých cestách hovorí náš kňaz vdp. Marián Bublinec.

1. Cesta prvoprijímajúcich detí v tomto roku

Prvé sväté prijímanie bude v našej farnosti 1. júna 2014. Je to krásny sviatok, na ktorý sa pripravujeme v škole, ale aj na fare takmer každý piatok a potom následne na sv. omši, kde preberáme pravdy o Ježišovi Kristovi detským spôsobom. Veľmi ma teší, keď vidím na týchto sv. omšiach aj rodičov alebo aspoň jedného z nich. Uvedomujem si, že bez rodičov sa nedá nič urobiť. Oni sú tí jediní dôležití. My všetci, aj kňaz, je iba ten, ktorý pomáha.

2. Cesta birmovancov

S birmovancami sa pripravujeme na fare každý týždeň. Mojim cieľom je nie ani tak veľa ich naučiť, ale skôr naučiť ich používať svoj vlastný zdravý rozum a zapáliť ich (asi trochu silné slovo) pre hľadanie pravdy. Birmovanie nie je o tom, aby sme sa slávnostne rozlúčili s Cirkvou, ale aby sme hľadali Krista ako dospelí ľudia... Ak všetko vyjde ako má, tak sviatosť birmovania (pre tých, ktorí splnia základné podmienky) bude 8. júna 2014 v katedrále v Banskej Bystrici. Vek birmovancov je asi od 14 do 35 rokov.

3. Cesta kňaza – plány do nasledujúceho obdobia

Blížia sa nám prázdniny, a preto by som ich chcel čo najviac využiť na venovanie sa našim deťom i mladým. Modlím sa veľmi za detský tábor, ktorý pripravujeme. Chcel by som tam byť s našimi celý týždeň, ako len dovoľia povinnosti. Potom chcem od októbra pripraviť zasa plán katechéz pre dospelých, aby – keď sa začnú skracovať dni – mohli sme to využiť na stretávanie sa. No a asi najdôležitejšie pri plánovaní je počúvať, čo Duch hovorí cirkvám...

4. Cesty farnosti

19. apríla na Bielu sobotu sa o 10.00 hod. stretli naši farníci na krížovej ceste na Dubinke. Malí, mladí i starší sa vydali v nasledovaní Ježišovej cesty na Golgotu. Bolo to veľmi silné putovanie, pri ktorom sme si čítali zamyslenia Jána Pavla II.

MLADÍ Z BRUSNA

*Ach, tí mladí!
To ja v ich veku!
Za našich čias.....*

Často počúvame a často aj vyslovujeme výroky a súdy odsudzujúce konanie dnešných mladých ľudí, ktorí žijú okolo nás. Lahšie je kritizovať a nechápať, ako vypočúť a pochopiť.

Pri mojej práci s deťmi som sa utvrdila v presvedčení, že okolo nás je mnoho šikovných a úžasných mladých ľudí! Talentovaných, múdrych, rozumných a hlavne dobrých chlapcov a dievčat.

Preto by som chcela otvoriť v našom časopise rubriku Mladí z Brusna, v ktorej by som vám chcela aspoň niektorých predstaviť.

Verím, že sa vám bude páčiť a budete čakať na ďalšie a ďalšie príspevky.

Mgr. Anna Vaníková

Volám sa David Marko

Som odchovanec brusnianskeho futbalu. Od malého chlapca som prešiel všetkými kategóriami futbalu až do A mužstva. Momentálne študujem v Bratislave na Univerzite Komenského na Fakulte telesnej výchovy a športu. Zameranie na túto školu bolo jednoduché, chcel som len robiť to, čo ma baví a možno sa mi to pri troche šťastia aj podarí!

Ani neviem, ako som sa k futbalu dostal, ale asi on sa dostal ku mne, lebo od malička som kopal do všetkého. Ako prípravár som začínal v Brusne, potom som bol na malom hosťovaní v Podbrezovej ako starší žiak a neskôr ako dorastenec v Banskej Bystrici. Vo futbale som dosiahol to, za čím futbalista od malička ide a sníva, spoznal som mnoho dobrých trénerov, hráčov a nadviazal som veľa kontaktov. Všetky skúsenosti využívam teraz v škole, aj v živote. Brusnianskemu futbalu želám - nech všetko ide ako má, nech deti futbal baví a nech majú okolo seba dobré podmienky, aby rástli a dosahovali stále lepšie výsledky. Mužstvo A hrá skvele. V kvalitnej súťaži môžeme vidieť kvalitný futbal. Dobre hrajúce B mužstvo je hlavne o skvelej partii, kde sa pozná každý s každým od malička, lebo sú to všetci domáci hráči a momentálne majú našliapnuté za postupom o triedu vyššie a budú sa tu hrať určite veľké derby, v ktorých si chcem určite aj ja kopnúť! Chcem ešte vyzdvihnúť ľudí okolo brusnianskeho futbalu, ktorí to nemajú ľahké - tréner Lihan, páni Vrzal, Čilík, iní a pani starostku.

Volám sa Zuzana Šagátová

Mnohí z vás ma už poznajú možno z čias, keď som bola dieťa a navštevovala som Základnú školu v Brusne, ale myslím si, že som známejšia z javiska, ako žiačka Základnej umeleckej školy v Brusne. Čas neúprosne plynul a azda najťažšie bolo rozhodnúť sa, ako ďalej v živote, či ho venovať umeniu, alebo sa postaviť na druhú stranu a stať sa záchranárkou. Možno viete, možno nie, tento rok končím Fakultu zdravotníctva v Banskej Bystrici v odbore Urgentná zdravotná starostlivosť. Už od minulého roka ste ma mohli stretávať v Brusne na záchranke, tu totižto praxujem. Moja práca sa mi veľmi páči, baví ma a som tam šťastná, pretože mám okolo seba tých najlepších a najšikovnejších ľudí, ktorí mi počas praxe venovali nielen svoj čas, vedomosti, ale hlavne lásku

a porozumenie. Chcem vám všetkým popriať veľa zdravia! Teraz viem, aké je vzácné, uvedomujem si to pri každom jednom výjazde našej sanitky a hlavne pamätajte, že **keď nejde o život, nejde o nič.**

Volám sa Miroslav Šuch

Vyšťudoval som Lesné inžinierstvo na Technickej univerzite vo Zvolene. V súčasnosti pracujem ako lesník Lesov SR na lesnej správe v Brusne. Medzi moje záľuby patrí najmä poľovníctvo, turistika, lyžovanie, horská cyklistika. Po absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu som sa stal Lesným pedagógom. Lesná pedagogika je environmentálne vzdelávanie zamerané na spoznávanie prírody, života v lese a objavovanie prírodných tajomstiev prostredníctvom hier a zážitkov. Ako lesný pedagóg sa stretávam najmä s deťmi. Navštevujem

materské škôlky, základné školy, školu pri detskej nemocnici, rôzne akcie ako napríklad Deň rodiny v Banskej Bystrici, Deň stromu lesníckom skanzene vo Vydrovskej doline a pri týchto stretnutiach je mojou snahou priblížiť širokej verejnosti prostredie lesa so všetkými jeho funkciami. Aktivita lesnej pedagogiky prebiehajú najčastejšie priamo v prírode - v lese. Keď deti nemôžu vyraziť do terénu, snažím sa im priniesť „kus lesa“ priamo do škôl alebo nemocníc. Aj keď to nie je priamo les, deťom sa naše stretnutia veľmi páčia a odmenou pre mňa je úsmev na ich tvárach. Veľmi mi záleží na našom bohatstve, veď práve lesom môžeme byť vďační i za vzduch, ktorý dýchame a vodu, ktorú pijeme. Vážme si, čo máme!

Volám sa Lucia Tomková

Študujem na Gymnázii Andreja Sládkoviča tretí rok a stále neviem, kde by som chcela ďalej pokračovať. Rada športujem. Profesionálne sa venujem jazde na koni. V roku 2013 sa nám s Ledy Flower Crown podarilo obhájiť titul majstra Slovenska. Na Stredoeurópskom pohári v Maďarsku sme zabehli najlepší čas. Bohužiaľ, boli sme diskvalifikované kvôli štartovným číslam. Nakoniec sme si domov odniesli „len“ titul vicemajstra strednej Európy. Tiež sa nám podarilo zabehnúť nový slovenský rekord v disciplíne pole bending junior. Súťažne sa venujem aj crossfitu a halovému veslovaniu. Vo svojom voľnom čase korčuľujem, behám, chodím cvičiť a v rámci možností sa rada zabávam. Vďaka za to, čo robím, patrí hlavne mojim rodičom, ktorí mi moje záľuby tolerujú, financujú a fandia mi na každých pretekoch. Vďaka patrí i trénerke a kamarátke Janke, priateľom, aj nepriateľom, lebo vy všetci ma posúvate vpred. Ďakujem.

Monika Zázrivcová

Dosť ma rozveselilo, keď mi bolo ponúknuté figurovať v Čipkárskych zvestiach v rubrike „Mladí z Brusna“ v mojom veku...☺ Povedala som si, že to snád bude tým, že som už pár rokov súčasťou brusnianskeho Občianskeho združenia Strieška, kde som stále obklopená hŕstkou nadšených mladých ľudí, ktorým ešte stále záleží na tom, aby sa v našej dedine v rámci možností diali veci, ktoré prinesú zážitky, radosť, či aspoň dobrý pocit najmä deťom a všetkým tým, ktorí v sebe dieťa stále nosia (napriek tomu, čo vraví dátum ich narodenia). Som vďačná za to, že spolu s takýmito mladými nadšencami som od r. 1996 mala možnosť podieľať sa v Brusne na príprave a organizovaní detských letných táborov,

na vianočnom koledovaní, na rôznych výletoch, súťažiach, akciách a tvorivých dielňach...Kto som? Som dcéra, sestra, krstná, teta, pre mnohých, dúfam, aj kamoška... povoláním francúzštinárka, ktorá vo voľných chvíľach rada zájde niekam, kde môže niečo pekné odfotiť, kde sa môže pokochať krásou tohto sveta, kde si môže v pokoji niečo dobré prečítať, vypočuť alebo (keď sú múzy blahosklonné) aj napísať... Je veľa toho, koho/čo mám rada: ľudí, stromy, svetlo sviečok, sneh, divadlo, ockove spomienky, spoločenské hry, Prahu, kávu od Diany, letné večery pri ohni, antikvariáty, folk aj folklór, pohľady z hrebeňa Nízkyh Tatter, advent, Vianoce, čerstvý domáci chliebík, gitaru, vodu, plávanie, farby jesene, vôňu dreva, jari a ihličia, pokoj chrámu, parížske záhrady, oravskú pohostinnosť, šatky a šále, spánok, rukou písané listy ... a dalo by sa pokračovať hádam aj na tri strany, priestoru však viac nie je...

Pár ukážok z pokusov o básnenie...

PIANISTKA

Rozhodla sa, že z tónov
urobí nočných poslov,
veď orloj o päť minút
polnoc bije.
Tak trochu éterická
a bledá ako zo snov,
rozzvíri
čiernobiele melódie.

LAZARET

A živá voda
z jej bielych dlaní
stráca sa v záhyboch
popukaných pier.
Viac nejde o to
kto a koho ranil,
či v spánku blúzni brat,
či nepriateľ.

PÁRAČKY

A všade mätko, bielo...
Aspoň tak mi rozprávali
mozoľnaté ruky starých materí,
vraj mráz si ostal hvizdať pod oknom
a strašidelné povedačky
hnali po chrbtoch zimomriavky,
až kým svieca nedohorela,
až kým v kachliach nevyhaslo...

Alexandra Barlová

Narodila som sa a vyrastala som až do mojich šestnástich rokov síce v Banskej Bystrici, ale k Brusnu ma vždy viazali krásne spomienky a (nielen) prázdninové zážitky, keďže tu žila takmer celá moja rodina.

Potom, ako sme sa sem presťahovali, som tu spoznala veľa úžasných ľudí, našla veľa priateľov a tiež manžela. Vyštudovala som Ekonomickú fakultu Univerzity Mateja Bela, kde som po inžinierskom ukončila minulý rok aj doktorandské štúdium. Som predsedníčka Občianskeho združenia S3eŠKa, ktoré zastrešuje mladých aktívnych ľudí, snažiacich sa niečo robiť pre našu obec. Okrem toho sa venujem aj pečeniu tort, s ktorým som začala asi pred tromi rokmi tortou pre nášho syna Matka.

Z činnosti ZO Jednoty dôchodcov v Brusne

Činnosť ZO Jednoty dôchodcov v Brusne hodnotila členská chôdza, ktorá sa konala v marci 2013. Na tejto schôdzi bol schválený plán práce na rok 2013. Činnosť ZO je obmedzená vzhľadom na finančné možnosti. Počet akcií, ktoré ZO uskutočňuje klesá. Preto i v roku 2013 sme v mesiaci máji pomáhali pri príležitosti varenia čipkárskoho so stavaním prístreškov. Tiež sme sa zapojili ako organizácia do varenia čipkárskoho. ZO jednoty dôchodcov reprezentovali naši členovia Belicová Marta, Kováliková Jana, Šebešová Viera a Lipka Tibor.

V auguste 2013 sme pripravili tradičné posedenie pri gulášu pre našich členov. Toto posedenie už pokladáme za najväčšiu akciu ZO usporiadanú pre členov. Svedčí o tom i veľký záujem našich členov na tomto podujatí. I keď bola táto akcia organizačne i finančne náročná za pomoci našich členov, ktorí sa podieľali na tejto akcii, sme ju zvládli k spokojnosti.

Mesiac október má pre nás seniorov zvláštnu dôležitosť, lebo je to mesiac úcty k starším. Hlavne pre tých seniorov, ktorí si v tom roku pripomínajú svoje okrúhle jubileum. Zúčastnili sme sa prijatia jubilantov u pani starostky na Obecnom úrade v Brusne, po ktorom sme pre prítomných pripravili malé posedenie s občerstvením v zasadačke Kultúrneho domu v Brusne.

Naša organizácia upustila od organizovania predtým veľmi populárnych zájazdov do Poľska z dôvodu malého záujmu členov a vyšších cestovných nákladov. Tieto zájazdy sa tešili veľkému záujmu členov a aj popularite organizácie.

Veríme, že po zlepšení finančnej situácie bude naša organizácia usku- točňovať viac akcií pre svojich členov.

Lipka Tibor predseda ZO JD

Zberateľstvo je koníček

Zbierať možno čokoľvek, čo sa dá skladovať a je trvácne. Zbierať však predmety, ktoré dokážu uchovať svoju hodnotu a preniesť ju na ďalšie generácie, môžeme považovať za umenie. Zberateľstvo predstavuje jedinečnú a zaujímavú kombináciu práce, pocitu potešenia, radosti, poznania. Existuje množstvo ľudí, ktorí sa venujú zberateľstvu. Pre niektorých môže byť výsledkom momentálneho nadšenia či záľubou z detstva, zatiaľ čo iní sa mu venujú aj po celý život. Prítom zbierať možno všeličo – vlastne takmer všetko, čo nás napadne. FANTÁZII SA MEDZE NEKLADÚ.

Takýchto zberateľov odhaľujeme aj v našej dedine. Mali sme šťastie. Jeden z nich, môj bývalý kolega, učiteľ základnej školy nám odkryl svoje tajomstvá a prezradil mnohé o svojej záľube, o svojom zberateľstve poštových známok.

Krátke interview

1. Čo Ťa priviedlo k tejto záľube a kedy si sa jej začal venovať?

Ako chlapec som zbierať všetko, čo mi prišlo pod ruky. Boli to momentky – futbalové výstrižky z novín, zápalkové nálepky, herbáre rastlín, zbierať som minerály, hmyz. Medzi tým všetkým som objavil poštové známky. Zistil som, že aj iní chlapci ich zbierajú a majú ich viac ako ja. Chcel som ich dosiahnuť. Začali sme si ich vymieňať, a tak sme si dopĺňali zbierky navzájom. Hľadal som známky na rôznych miestach, kde sa ukladali staré veci. Našiel som známky z iných krajín, najmä z Nemecka. Jednoducho som sa do nich zamiloval, najmä pre ich výtvarnú a grafickú úroveň. Také malé nič a hotové veľdielo. Najmä Muchove grafiky Prahy. Ale zaujali ma aj nemecké známky s portrétmi. Aj keď to boli fašisti, ale to som nevnímal. K tomu sa pridružili maďarské známky z obdobia pred 2. svetovou vojnou. Vtedy som ešte netušil, že známky okrem svojej výtvarnej hodnoty majú aj inú hodnotu. Mne a mojim kamarátom to bolo vtedy jedno. Nevníмали sme finančnú hodnotu, nekupovali sme ich, ale sme ich odliepali z listov alebo sme odstrihli kúsky z listov, namočili do vody, usušili, položili na novinový papier, aby sa vyrovnali.

Počas dospievania som chvíľu ubral zo zbierania známok a prešiel som k ďalším záujmom. Začal som študovať a viac som sa musel sústreďovať na prípravu herbárov a na zbierku chrobákov. Po rokoch som objavil známky znova, no už som chcel o nich vedieť niečo viac. Začal som si kupovať filatelistickú literatúru, kde som sa dozvedel, že filatelie je hotová veda. Veľa mi dal časopis Filatelie, v ktorom sa prezentovali česko-slovenskou poštou nové vydania známok, ich autori, ale aj zúbkovanie, druhy lepidiel, druh papiera atď. Tento časopis prinášal aj vydania známok z celého sveta a zároveň sa nevenoval len známkam, ale všetkým poštovým dokumentom. Mnohí moji kamaráti prestali dávno zbierať známky, ale ja som znova objavil ich krásu a zbierať som ich ešte intenzívnejšie. Najmä rok 1989, keď sa začali rozpadáť jednotlivé veľké štátne celky, ma priviedol k myšlienke, aby som tieto zmeny zachytil v známkevej podobe a aby som si doplnil zbierku známkami z predchádzajúceho obdobia. Najmä slovenské a české známky ma zaujali pre ich výraznú grafickú hodnotu. Toto obdobie na Slovensku prinieslo aj negatívne prvky. Išlo a to, že skupina pomerne chamtivých ľudí umožnila vydávať a predávať známky, ktoré sa nemali dostať na verejnosť. Tak sa napr. trojkorunová známka so slovenským štátnym znakom stala predmetom kupčenia. Podobne aj známka prezidenta Michala Kováča, ktorej časť bola vytlačená bez hodnotovej číslice a predávala sa za dvetisíc korún. To ma tak trochu utlmilo, pretože my, zberatelia, sme pochopili, že sa k nám tieto známky vôbec nedostanú.

2. Prečo vlastne zbieraš známky?

Predovšetkým pre ich výtvarnú hodnotu, poznávaciu hodnotu, pre citové zainteresovanie k jednotlivým krajinám a k ich kultúrnym hodnotám a pre pocit, ktorý mi prináša zberateľstvo pri objavovaní tzv. chýb známok, ktorých objavenie nesmierne poteší. Na to potrebujem lupu a iné pomôcky, bez ktorých sa žiaden filatelista nezaobíde.

3. Ako si ich ukladal a ukladáš?

Na začiatku som známky len lepil do zošitov pomocou špeciálnych lepiacich pásovk. To som ešte nevedel, že som známky znehodnocoval. Albumy ešte neboli. Neskôr som pásky lepil pozdĺž. Vytvoril som si vlastne svoj album, do ktorého som známky ukladal. Dnes ich ukladám podľa normy do zásobníkov na známky a používam havitky čierne na poštové listy.

4. Zbieraš aj niečo iné okrem známok?

Jednotlivé zberateľské záujmy a námetová filatelie sa delí podľa toho, na čo sa človek špecializuje, napr. výplatná poštová známka, doplatná, spešná, letecká, novinová, služobná, doručná poštová známka. Vyskytujú sa aj balíkové, železničné, nedeľné a známky oslobodzujúce od poštovného. Okrem zbierok známok sa zbierajú aj korešpondenčné lístky a listy, ktoré sú obohatené pečiatkami a do zbierok sa zakladajú pod názvom celistvosti. Pošta vydáva aj obálky prvého dňa, t. z. pri vydaní novej známky s pečiatkou presného dátumu a aerogramy či pigeogramy – ide o ceniny pri holubej pošte. Za Slovenského štátu vychádzali aj zálepky, poštové výberky, poštové príkazové háčky, na ktorých bola natlačená známka.

5. Povieš nám aj niečo z histórie filatelie?

Prvá poštová známka sa začala vydávať 1. mája 1840 v Londýne. Bola to známka s portrétom kráľovnej Viktórie, ale najhladanejšou známkou sa stal **Modrý Mauricius** (odborne označovaná ako *Mauricius post office*). Patrí medzi najcennejšie známky sveta. Zdanlivo obyčajná známka modrej farby s nominálnou hodnotou 2 pence bola vydaná v dvoch edíciách v roku 1847 na ostrove Mauritius. Vzácnější verzia

s nápisom „Post Office“ bola vytlačená len v počte 500 kusov. Vzácnosť známky spočíva v jej malom množstve. V súčasnosti

existuje len 12 exemplárov, ktoré sa nachádzajú v súkromných zbierkach. Modrý Mauricius má v zbierke aj britská kráľovná Alžbeta II. Prvé československé známky vyšli 18. decembra 1918. Boli to jednoduché grafické výjavy, ale postupne krajiny začali na známkach prezentovať krásu svojej krajiny, faunu a flóru, významné historické obdobia, významných predstaviteľov z oblasti vedy, kultúry, športu atď.

6. Čo by si poradil tým, ktorých láka táto záľuba a nevedia, ako začať?

Pre tých, ktorí by sa rozhodli venovať tejto krásnej a poučnej záľube odporúčam knihu „FITATELIA. ZBIERAME POŠTOVÉ ZNÁMKY“, ktorú vydalo vydavateľstvo Mladé letá v roku 2000. Podáva nielen skutočný prehľad o zrode a rozšírení známok, ale z historického pohľadu predstavuje i rozvoj poštových služieb. Obsahuje nielen informácie o známkach celého sveta, ale aj o poštových lístkoch, aerogramoch a iných filatelistických materiáloch. Kniha prichádza s cennými radami pre mladých filatelistov - informuje o pomôckach, filatelistických výstavách a organizáciách filatelistov, o charaktere filatelistických zbierok. Skrýva množstvo rád a inšpiratívnych podnetov. Zároveň odporúčam sledovať časopisy Zberateľ a Pofis. Mgr. Lucia Košíková

Milí naši zberatelia,

zberateľstvo je vášň, je to pocit neuhasiteľného smädu. Prajeme Vám veľa šťastia!

A zároveň chceme osloviť i ostatných, ktorí sa zberateľstvu venujú a chcú do budúceho čísla poskytnúť informácie o svojom koníčku, pošlite ich na e-mail: lucia.kosikova2@gmail.com.

Ďakujem.

Občianske združenie
S3eŠKa

Lesy bez odpadkov

Ako v minulosti, tak aj za posledný polrok bola činnosť nášho občianskeho združenia pestrá. Už začiatkom decembra sme spolu s deťmi tradične oslávili sviatok svätého Mikuláša. Po im určenej svätej omši sa deťom prihovoril Mikuláš so svojimi pomocníkmi. Počas rozdávania sladkej odmeny za zaspievanú pesničku alebo zarcitovaný veršík ich rozžiarené tvárinky svedčili o tom, že sme sa postarali o nezabudnuteľné okamihy pre najmenších i staršie deti. Na podnet a s podporou Mariána Bublinca, administrátora Rímskokatolíckeho farského úradu v Brusne, obnovil svoju činnosť detský spevák zbor pod vedením Mgr. Zuzany Uhríkovej a Mgr. Lenky Longauerovej. Deti sa stretávajú pravidelne každý piatok a nacvičenými piesňami obohacujú piatkové detské sväte omše.

Dobrá novina

Počas vianočných sviatkov navštívili naše skupinky detí domácnosti v Brusne a zvestovali obyvateľom prostredníctvom vinšov a kolied radostnú zvesť o narodení Pána a umocnili tak tú pravú sviatočnú atmosféru. Občania mohli prispieť do zbierky, ktorá je odosielaná do ústredia a následne spoločne do cieľových krajín. Samotné koledovanie prebiehalo 26. 12. 2013. Koledníci plní nadšenia a radosti opäť splnili svoje poslanie. Vyzbieraná čiastka bola odoslaná na podporu projektov v Keni, Ugande a Južnom Sudáne. Naše občianske združenie nezaháľalo ani počas obdobia fašiangov a pripravilo pre deti karneval, ktorý sa konal v priestoroch našej vynovenej fary. Milo nás prekvapili originálne kostýmy, ktoré si všetci zúčastnení pripravili. Tak ako to na každej správnej veselici býva, nechýbalo nám ani pohostenie, ktoré pripravili naše šikovné mamičky. A verte, že nám bolo poriadne veselo. V rámci akcie „Lesy bez odpadkov“ sme sa rozhodli, že zlikvidujeme čierne skládky v okolí našej obce a taktiež vyzbierame odpadky v Sopotnickej doline. Znečistených miest je v našej prírode naozaj veľmi veľa. Mali sme čo robiť. Išlo už o druhé takéto stretnutie, ktoré sa určite bude opakovať a pripojiť sa k nám môže ktokoľvek. Na uplynulú činnosť nadvzdujeme plánovanými akciami aj do budúcnosti. Do organizácie Čipkárkeho

Karneval na fare

Lesy bez odpadkov

2014 sa zapojíme aj počas tohto ročníka osvedčenou aktivitou – máme pripravené zaujímavé predpoludnie pre všetky hravé a súťažiaciachťivé detúrence. Už teraz sa na Vás tešíme!

Aj v tomto roku sme sa rozhodli venovať jeden letný týždeň deťom a pripraviť v poradí 18. letný tábor v prekrásnom prostredí srdca Slovenska, na chate Lubetha v Lubietovej.

Viac informácií získate a prihlásiť sa môžete u Mgr. Lenky Longauerovej, hlavnej vedúcej tábora, na tel. č. 0903 604 510, 0917 394 156, prípadne emailom na lenkalongi@gmail.com. Takže, ak chceš zažiť nezabudnuteľný týždeň s kamarátmi, poď s nami do tábora!!! Tešia sa na Teba skvelí vedúci, ktorí pripravujú úžasný program!

Všetkým účastníkom našich akcií ďakujeme a dúfame, že si zachováme vašu priazeň.

Všetky potrebné informácie o činnosti nášho občianskeho združenia nájdete na internetovej stránke: www.strieska.eu.

Miroslav Šuch

OZ S3sŠKa a Farnosť sv. Ondreja Brusno

pozywajú všetky deti
od predškôľakov po deviatakov

prežiť nezabudnuteľný týždeň v letnom kresťanskom tábore

od 13. do 19. júla 2014 v chate Lubetha v Lubietovej

príspevok na dieťa je 110, - euro

ubytovanie, strava, pitný režim,
skvelý program, poistenie,
zdravotnícka starostlivosť

prihlasovanie
od 15. marca do 15. mája
(pri prihlásení sa platí
záloha 60, - euro,
príp. celá suma)

kontaktná osoba: Lenka Longauerová
0903 604 510, 0917 394 156
lenkalongi@gmail.com

Dobrovoľný hasičský zbor

Vstup do nového roku 2014 začali hasiči Brusna už tradične športovými aktivitami, ale postupne realizovali širokú škálu svojej činnosti. V stručnosti poukážem na niektoré akcie.

Dňa 4. januára sme sa zúčastnili na 10. ročníku obecného volejbalového turnaja mužov o putovný pohár starostky obce Brusno, ktorý organizoval OVK v Brusne. Tohto roku príjemne prekvapili hasiči, ktorí v konečnom účtovaní oproti vlašajsku poskočili o 3 miesta. Hasiči zdolali družstvá Oremlazu a Brusníc, skončili za Patočinou a Lúkou na skvelom 3. mieste. Hasičov reprezentovali: M. Hraško st., J. Kajda, I. Kolpák ml., L. Múka, P. Smola, Z. Šarina, M. Tišťan, J. Zázrivce.

Dňa 11. januára sa v MKS konala výročná členská schôdza za účasti starostky obce Vierky Krakovskej, delegáta OV DPO Ivana Kováča a hasičov zboru. Rokovanie hasičov viedol tajomník DHZ v Brusne JUDr. Imrich Kolpák. Správu o činnosti predniesol predseda organizácie Dušan Zázrivce. Správa poukazovala na klady, ale ukázala aj na rezervy v našej činnosti. Člen revíznej komisie Mgr. Ľuboš Hláčik v správe o hospodárení poukázal na príjmy a výdaje v uplynulom období. Plán hlavných úloh na rok 2014 predniesol veliteľ DHZ Pavol Sáliš. Diskusia bola zameraná na kategorizáciu hasičských zborov, na prípravu osláv 120. výročia založenia našej organizácie, dokúpenie technických prostriedkov, prevenciu a na ďalšie úlohy hasičov. Starostka obce informovala aj o pripravovaných akciách v našej obci. Z výboru boli odvolaní na vlastnú žiadosť Ing. Marek Uhrík a Vladimír Kováčik. Do funkcie člena výboru bol zvolený Viliam Hláčik a na aprílovej členskej schôdzi Andrej Zeman.

Dňa 8. februára sme organizovali v priestoroch liečebného domu Poľana v Brusne II. ročník Hasičského plesu. V porovnaní s úvodným ročníkom do reprezentatívnych priestorov liečebného domu prišlo 150 návštevníkov, čo je viac ako dvojnásobok oproti prvému ročníku. Vzhľadom na vysoký počet záujemcov museli organizátori pre kapacitné možnosti ako aj s ohľadom na zabezpečenie komfortu účastníkov pristúpiť k istým obmedzeniam počtu hostí a niekoľkým záujemcom sa, žiaľ, na ples už nepodarilo dostať. O kultúrny program sa živým vystúpením postarala kapela Durexx a za vyvrcholenie večera, okrem hodnotnej tomboly, treba považovať aj pôsobivé vystúpenia dvojice Draco Flameus, ktorí predviedli ohňovú šou, brušné tance, chodenie po skle, hltanie ohňa či možnosť vyskúšať si prítomnosť živého hada na svojom krku.

Vo februári sme odovzdali hasičské motorové vozidlo TATRA 815 CAS 32 na generálnu opravu a celkovú repasáciu vozidla. Celá oprava sa realizuje z finančných prostriedkov štátu. V mesiaci máj by malo byť toto vozidlo už k dispozícii hasičskému zboru.

Dňa 1. marca sme organizovali tradičné fašiangové oslavy. Hudobnú produkciu po dedine vykonávali Kesterovci z Brezna spolu s huslíkmi z folklórneho súboru. Večerná zábava sa konala v liečebnom dome Poľana. Hudobnú produkciu vykonával DJ Slniečko. Do polnočnej tomboly nám prispelo 14 podnikateľov, inštitúcií a občanov. Bolo pripravených 30 cien. Medzi tradičné ceny patrila krásna torta od kúpeľov Brusno, hasiaci prístroj od firmy HAVE a ďalšie pekné ceny. Prvá cena – drevená polica – bola darom od firmy LUKRAS. Všetkým sponzorom a samozrejme našim občanom ďakujeme za vecné a finančné dary, ktoré budú využité na doplnenie techniky pre hasičský zbor.

Sponzori:

1. Obecný úrad Brusno
2. ZŠ s MŠ Brusno
3. Hotel Brusno
4. p. Štefan Hrčka – Kúpele Brusno a.s.
5. p. Ledayová Oľga – Tlačiareň Dali Banská Bystrica
6. p. Mário Urbanec, Rio Granus, s.r.o., Nový Tekov
7. p. Peter Jonák, pohostinstvo „Pri Hrone“
8. p. Roman Kamenský „Hostinec u Kameňa“
9. p. Mariana Meškanová, kvetinarstvo
10. p. Štefánia Pančušková, kvetinarstvo
11. p. Dušan Rybár – školský bufet
12. p. Ľuboš Krajčír, LUKRAS s.r.o., Brusno
13. p. Marta Šimončíková a p. Viliam Hláčik, firma HAVE Brezno
14. Manželia Medvecký, lekáreň Boston

Dňa 8. marca sa uskutočnilo v Brusne školenie pre vedúcich mladých hasičov CTIF. Školenie organizoval výbor DHZ a prednášajúcim bol Ján Kulich z Poltára, člen republikovej komisie mládeže a medzinárodný rozhodca. Na školení sa zúčastnilo 82 hasičov z okresov Banská Bystrica, Brezno a Zvolen.

Dňa 22. marca sme vykonávali na ul. Železničnej a Športovej preventívne protipožiarne prehliadky v rodinných domoch. Po poučení v hasičskej zbrojnici výkon preventívnych prehliadok realizovali členovia hasičského zboru. V najbližšom období budú vykonávané dohliadky a zároveň sa budú vykonávané aj preventívne prehliadky u právnických osôb.

Dňa 11. apríla sa uskutočnila v hasičskej zbrojnici členská schôdza, kde boli členovia informovaní o činnosti výboru od rokovania VČS, o príprave výcvikového roka, o hasičských súťažiach, o príprave strážení Božieho hrobu a najmä o príprave osláv 120. výročia založenia hasičského zboru v Brusne, ktoré sa budú realizovať v mesiaci máj. Už niekoľko generácií držia hasiči počas Veľkej noci v kostole pri Božom hrobe svoju stráž. Tak tomu bolo aj v dňoch 18–19. apríla, keď sa v hodinových intervaloch postupne vystriedali viacerí členovia hasičského zboru. V nedeľu boli vo vychádzkových uniformách aj účastníkmi svätej omše. Po jej ukončení nás pozval pán farár aj na malé občerstvenie na zrenovovanú faru. Na tejto akcii sa podieľalo 22 hasičov vo vychádzkových uniformách.

Prípravujeme:

1. Deň hasičov 2. 5. 2014 na obecnom úrade s prijatím hasičov jubilentov.
2. Poľná svätá omša „Na Dubinke“ pri príležitosti patróna hasičov sv. Floriána.
3. Dňa 10. 5. 2014 slávnostné zhromaždenie členov DHZ v MKS pri príležitosti 120. výročia založeniu DHZ v Brusne.
4. Slávnostná akadémia dňa 16. 5. 2014 v MKS k výročiam obce, hasičov, futbalistov Prevzatie stuhy k čestnej zástave DPO SR pri príležitosti 120. výročia založenia zboru.
5. 15. ročník akcie Čipkársko dňa 17. 5. 2014.
6. Okresná súťaž „Hra Plameň“ na futbalovom ihrisku v Brusne 31. 5. 2014 (sobota).
7. Okresná hasičská súťaž v Medzibrode 14. 6. 2014 (sobota).
8. V letných mesiacoch účasť na okrskovej súťaži v Pohronskom Bukovci a v ďalších obciach
9. Dňa 27. 9. 2014 okresná súťaž hry Plameň – jesenné kolo v kúpeľoch Brusno.

JUDr. Imrich Kolpák, tajomník DHZ

Turistický oddiel ONDROBRUS

*Svet okolo nás je plný nádherných
prírodných javov, nad ktorými zastane
rozum a srdce pookreje,
ak ich dokážeme vidieť.*

Zima nám ubehla a TO Ondrobrus pomaly rozbieha turistickú sezónu. V januári na výročnej členskej schôdzi sme zhodnotili rok 2013 a pripravili plán nielen turistických, ale i poznávacích zájazdov na rok 2014. Opíšem Vám prvé tri jarné akcie, ktoré TO Ondrobrus už uskutočnil.

8. 3. 2014 Hronsek – Urpín – Banská Bystrica

Na túru sme cestovali vlakom z Brusna do Hronseka, kde nás už čakal náš turista, ktorý nás sprevádzal celou túrou. V dedine nám ukazoval významné stavby: kaštieľ, mlyn, zvonnicu a boli sme si pozrieť aj drevený kostolík. Po prehliadke sme sa vydali na 13 km dlhú túru do BB. Za hmlistého počasia vychádzame z Hronseku cez osadu Hrabovo na Mičinské lúky, odtiaľ na Kozlinec. Tu oddychujeme a obdivujeme ospevovanú Poľanu už v slnečnom počasi. Miernym stupákom prichádzame na Vartovku a odtiaľ na Urpín, kde sa nám naskytú krásne výhľady na hole a zasnežené Nízke Tatry. Na Urpíne si prezeráme kostolík a schádzame popri zastaveniach krížovej cesty do Banskej Bystrice.

Hronsek

23. 3. 2014 Muránska planina: Bánovo – Burda – Fabova hoľa – Zbojská

Náš východzí bod je zástavka Bánovo - Tisovec. Poľnou cestou vychádzame na Strieborné, sprevádza nás zamračené počasie, ale pohľad na roztrúsené drevenice, lúky a kopce má aj v tomto počasi svoje čaro. Cez Roveň sa dostávame do sedla Burda. Zo začiatku nenáročná túra sa od sedla Burda zmenila na prudké stúpanie až po vrchol. Chodník bol miestami zasnežený a zľadovatený, hmla zhustla a my sme videli len pár metrov pred sebou. Fabova hoľa (1 439 m.n.m.) je najvyšším vrchom Veporských vrchov a je súčasťou Prírodnej rezervácie a Národného

Fabova hoľa

parku Muránska planina. Na vrchole sme sa zapísali do vrcholovej knihy, urobili spoločné foto a vydali sa na cestu do Zbojskej strmým, miestami neudržiavaným chodníkom.

6. 4. 2014 Bzovík – Modrý Kameň – Dolná Strehová

Bzovík – dnes už len zrúcanina bývalej goticko-renesančnej protitureckej pevnosti, bývalý kláštor premonštrátov. Bzovický kláštor s cistercijským opátstvom založil okolo roku 1130 Lampert z rodu Hunt-Poznanovcov spolu so synom Mikulášom a manželkou Žofiou, sestrou uhorského kráľa Ladislava. Kláštorný kostol postavili v prvej polovici 12. storočia. V roku 1471 kláštorný areál podpálili Krupinčania.

V roku 1530 Žigmund Balassa začal s veľkolepou prestavbou bývalého kláštora na protitureckú pevnosť. Vytvoril veľké nádvorie, nadstavoval starú románsku južnú vežu, z ktorej vznikla pozorovateľňa. Celý bývalý kláštor opevnil vysokým plným múrom so štyrmi baštami. Okolo pevnosti bola vodná priekopa. Po roku 1678 pevnosť opravil a barokovo prestaval ostrihomský biskup Juraj Szelepcsényi, Ostrihomská kapitula spravovala tunajšie majetky do roku 1908, keď ich predala. V roku 1925 bzovické panstvo zaniklo. V roku 1969 sa postupne začalo s výskumami.

Bzovík bol našou prvou zastávkou, našťastie sme mali dohovoréné s pani starostkou, že nám otvorí bránu, inak by sme uvideli len vonkajšie múry. Z bývalých budov kláštora stojí len jedna - gotická sakristia z ostatných sú už len ruiny, poprerastané trávou. V baštách nás však

prekvapili renesančné klenby, schodišťa, miestnosti, ktoré sa postupne renovujú. Na zrúcanine Bzovíka sme sa zdržali hodinku a pokračovali sme v našej ceste.

Hrad v Modrom Kameni pochádza z druhej polovice . Súčasťou hradného komplexu je aj barokový kaštieľ, ktorý bol postavený až o niekoľko storočí neskôr. Hrad vlastnila až do 19. storočia rodina Balassovcov. Ku kaštieľu bola neskôr pristavená aj kaplnka. Poslednou súkromnou majiteľkou bola Károlyho dcéra Gabriela Almášiová, ktorá ho v roku predala štátu. Od roku 1991 je v hrade Múzeum bábkarských kultúr a hračiek Slovenského národného múzea. Všetci – deti i dospelí, si prišli na svoje pri pozeraní na staré maľované bábkové divadlá, marionety, hračky z rôznych druhov materiálov. Medzi exponátmi sme našli aj hračky, ktoré nám pripomenuli detstvo. Ďalšia časť expozície patrila zubnej technike a pri pohľade na nástroje, ktoré sa v minulosti používali sme sa potešili, že žijeme v 21. storočí. Záverečnou bodkou na hrade bola návšteva kaplnky, kde nám zaspievala pieseň „Ave Maria“ naša turistka Editka Pikulová. Po malom občerstvení a kávičke sme pokračovali do Dolnej Strehovej. Navštívili sme rokokovo–klasicistický kaštieľ z 18. storočia, kde žil a tvoril spisovateľ, maliar a vedec Imre Madách, autor diela Tragédia človeka. Z Dolnej Strehovej nás autobus odviezol do dedinky Ľuboriečka, odkiaľ sme si urobili krátku túričku

Bzovík

do Osušia, kde nás pozvala p. E. Žabková. Prezreli sme si Misijný dom Krista Veľkého, kostolík a kaplnku. Po prehliadke a občerstvení, ktoré nám pripravili, sme sa poďakovali a rozlúčili.

Plán turistických akcií na rok 2014

- 8. 3. 2014** Hronsek – Urpín - Banská Bystrica
23. 3. 2014 Muránska planina: Bánovo – Burda – Fabova hoľa - Zbojská *
 (stredne náročná: 7,30 hod.)
6. 4. 2014 Dolná Strehová – Modrý Kameň – Bzovík *
27. 4. 2014 Donovaly – Patočiny – Korytnica *
10. 5. 2014 Veporské vrchy: Hviezdicový výstup na Hrb
15. 5. 2014 Beseda s manželmi J. a M. Dutkovcami
17. 5. 2014 Čipkársko
1. 6. 2014 Harmanecká jaskyňa
22. 6. 2014 Javorníky – Makov – sedlo Semeteš *
 (nenáročná: 6,00 hod.)
13. 7. 2014 Nízke Tatry: Demänovská dolina – Sinná – Bôr – sedlo Poľana–Demänovská dolina (náročná: 7,30 hod.)
 2. variant – bez výstupu na Sinnú - (cca 6 hod.) *
2. 8. 2014 Západné Tatry: Račková dolina – Baranec – Holý vrch (náročná: 8 hod.) *
16. 8. 2014 Vysoké Tatry: Starý Smokovec – Sliezsky dom – Bielowodská dolina – Javorina (náročná: 9,30 hod.) *

- 6. 9. 2014** Západné Tatry: Zverovka – Brestová – Salatín – Pachoľa – Baníkovské sedlo – Zverovka (náročná: 9,30 hod.) 2. variant - Zverovka - Roháčske Plesá - Smutná dolina *
21. 9. 2014 Vysoké Tatry: Tri studničky – Kôprovská dolina – Temnosmrečianske plesá – Podbanské (stredne náročná: 8,30 h) *
5. 10. 2014 Domica - Ochtinská aragonitová jaskyňa *
26. 10. 2014 Poľana – Kalamárka *
16. 11. 2014 Muránska planina: Tisovec – Trstie – Tisovec (nenáročná: 5 hod.)
28. 12. 2014 Valachovo

* objednaný autobus

Zmena programu vyhradená

Zuzana Kubusová

Tipy a triky dobrej gazdinky

S nimi budú možno vaše jedlá ešte chutnejšie

- Mäso pred dusením alebo pečením najprv na horúcom tuku zo všetkých strán opečieme.
- Na povrchu sa zrazia bielkoviny, uzavrú sa póry a šťava zostane v mäse – neuniká pri dusení alebo pečení.
- Mäso soľte až po opečení na tuku alebo oleji, aby nepúšťalo šťavu.
- Mäso by malo byť pred varením odležané, lebo inak sa nebude dať na mätko upraviť.
- Varené mäso, ktoré je určené na studené misy, musíme najprv nechať vychladnúť vo vlastnej šťave, nebude suché a bude mať dobrú chuť.
- Pečené mäso bude mať krajšiu farbu, keď ho pred pečením podlejeme lyžicou mlieka.
- Mäso umývame vždy v kuse, nikdy nie porciované a naklepávame na doštičke poliatej vodou.

- Ak chcete, aby malo mäso cibuľovú príchuť, stačí cibuľu pokrájať na malé kúsky a pretlačiť v lise na cesnak.
- Mäso ochránime pred muchami, keď ho obložíme vrstvou cibule.
- Tvrdé mäso rýchlejšie zmäkne, ak k nemu pridáme trochu octu.
- Aby sa mäso počas dňa v prírode nepokazilo, zabaľte ho do žihľavy a odložte do tieňa.
- Pečené kurča bude mať kožu krajšiu a chrumkavejšiu, ak mu na chrbát pripevníme špáradlom kúsok stuhnutého masla. Počas pečenia sa bude maslo pomaly topiť a kurča polievať.
- Hydina bude chutnejšia a šťavnatejšia, ak ju pred pečením potrieme citrónovou šťavou a až potom osolíme.
- Pečeň je chutnejšia, keď ju pred úpravou necháte namočenú v mlieku.
- Pečeň solíme na konci varenia, inak nám stvrdne.
- Párky sa najlepšie pripravujú, ak ich vložíte do studenej vody a vyberiete ihneď, ako voda začne vriť.
- Kypriaci prášok pri pečení múčnikov vždy najskôr dobre rozmiešame s múkou, aby sa múčnik upiekol rovnomerne.
- Tuk do krehkého cesta najskôr postrúhame na hrubom strúhadle, ľahšie sa spája.
- Múčniky z krehkého cesta pečieme v dobre zohriatej rúre, aby sa cesto nadvihlo. Potom teplotu znížime.
- Ryby pred prípravou namočíme na 30 minút do mlieka, odstránime rybí zápach.
- Ak sa chcete zbaviť rybieho zápachu pridajte k rybe pre pečením polovicu jablčka. Pach pohltí a dodá jemnú chuť.

Lahké letné pochúťky

Náročné dezerty dávajú v teple zabrať aj šikovným a zbehlým gazdinkám. Veď ktorej z nás by sa chcelo pol dňa potiť pri sporáku? A ktorej z nás by sa chcelo svoj výtvor vyhodiť, lebo v teple nedrží ten správny tvar? Ani jednej. Vyskúšajte teda napiecť podľa receptov cukrárky Moniky. Vybrala zopár jednoduchých, a predsa chutných letných receptov.

Jablkové osvieženie

Nebíčko v papulke!

Potrebujeme:

250 g lístkového cesta
1 smotanu na šľahanie, najlepšie 33%
2 celé vajcia + 2 žĺtky
3 vanilínové cukry
4 jablká

Postup:

Lístkové cesto vyvalkáme na hrúbku asi 3 mm a vložíme do pripravenej formy vystlanej papierom na pečenie. Cesto musí trochu prevísaf, aby sme mohli kraje založiť. Jablká ošúpeme a nakrájame na plátky a vylóžíme nimi celú formu. Smotanu vymiešame s vajčkami, žĺtkami a s vanilkovým cukrom a nalejeme na jablká. Prevísajúci okraj založíme, čím spevníme celý obvod. Zo zvyšného lístkového cesta nakrájame pásiky a ozdobíme ním vrch v tvare mriežky. Pečieme pri teplote 170 stupňov Celzia, až kým bude dezert tmavozlatej farby. Hotový koláč posypeme práškovým cukrom a nakrájame podľa vlastného uváženia.

Tento koláč je nenáročný na prípravu a chutí naozaj skvele. Každý si myslí, že je tam tvaroh, ale omyl, nie je. Najmä v letnom období, keď počas horúčav človek nemá chuť na jedlo, výborne osvieži. Moje deti ho volajú nebíčko v papulke.

Ovocná záhrada:

Potrebujeme:

60 g práškového cukru
125 g margarínu
250 g polohrubej múky
2 PL lyžice mletých orechov alebo mandlí
1 celé vajce
½ prášku do pečiva
400 g maskarpone
2 balíčky práškovej šľahačky a stužovač šľahačky
1 malé balenie malín, černíc, čučoriedok a ríbezlí

Postup:

Cukor, múku, margarín, orechy, vajce a prášok do pečiva vypracujeme na hladké cesto a vyvalkáme na hrúbku asi 0,5 cm, vykrojíme kolieska podľa veľkosti príslušnej formy a jemne pritlačíme do formy. Pečieme pri teplote 170 stupňov. Medzitým si vyšľaháme šľahačku so stužovačom a zmiešame s mascarpone. Upečené košíčky necháme vychladnúť, naplníme ich pripraveným krémom a ozdobíme podľa vlastnej fantázie ovocím. Nakoniec jemne poprášime práškovým cukrom. Ovocný košíček je naozaj osviežujúci, mierne kyselkavý a lahodné chutí.

- i -

**Obecný
volejbalový
klub**

Obecný volejbalový turnaj mužov 2014

V sobotu 4. januára 2014 sa uskutočnil už jubilejný 10. ročník obecného volejbalového turnaja mužov o putovný pohár starostky obce Brusno. Turnaj organizačne zabezpečoval Obecný volejbalový klub v Brusne. Prihlásených bolo 5 družstiev, čo umožňovalo hrať systémom každého družstva s každým. Okrem tradičným uličných družstiev Patočina, Lúka a Oremláz, hrali aj Hasiči a družstvo kadetiek Brusna pod názvom Brusnice. Hralo sa na mix sieť (o 15 cm vyššia), čo mali sťažené najmä dievčatá. Rozlosovanie zápasov potvrdilo predpokladané večerné finále turnaja, v ktorom sa stretla Lúka a päťnásobný držiteľ putovného pohára Patočina. V dramatickom stretnutí, ktoré malo aj veľmi slušnú športovú úroveň zvíťazila veľmi tesne až v tajbrejku Patočina. Hlučná a početná divácka kulisa prispela ku skvelej reprezentácii volejbalu v našej obci.

Volejbalové stretnutia

1. Oremláz – Patočina 0:2 (12:25, 13:25)
2. Hasiči – Brusnice 2:0 (25:15, 25:10)
3. Lúka – Oremláz 2:0 (25:23, 25:16)
4. Patočina – Hasiči 2:0 (25:15, 25:13)
5. Brusnice – Lúka 0:2 (19:25, 16:25)
6. Hasiči – Oremláz 2:0 (27:25, 25:16)
7. Brusnice – Patočina 0:2 (7:25, 14:25)
8. Lúka – Hasiči 2:1 (25:18, 23:25, 15:13)
9. Oremláz – Brusnice 2:0 (25:15, 25:9)
10. Patočina – Lúka 2:1 (25:23, 25:27, 15:13)

Celkové poradie:

1. Patočina
2. Lúka
3. Hasiči
4. Oremláz
5. Brusnice

Najlepšie družstvá boli ocenené vecnými cenami z rúk starostky obce Vierky Krakovskej a predsedu OVK Petra Ivica. Družstvo z Patočiny si po šiestykrát prevzalo aj putovný pohár starostky obce. Miroslav Leitner (Patočina) získal cenu Fair Play za priznanie takmer neviditeľného kontaktu s loptou, v tajbrejku s Lúkou za stavu 13:11. Zaslúžil si právom potlesk všetkých účastníkov.

Reprezentovali:

- **PATOČINA** M. Ďuriančík, D. Jankovič, A. Kliment, I. Kočan, M. Leitner, M. Murgaš, P. Tišťan,
- **LÚKA** M. Bakoš, M. Halgaš, P. Klinčík, I. Kolpák st, I. Šnír, M. Tišťanová, A. Turiak, N. Žabková
- **HASIČI** M. Hraško st, J. Kajda, I. Kolpák ml, L. Múka, P. Smola, Z. Šarina, M. Tišťan, J. Zábrivec
- **OREMLÁZ** P. Húska, R. Grom, P. Lihan, P. Marčok, M. Sokolová, J. Strýček, M. Uhlík, J. Vaník
- **BRUSNICE** S. Andrišeková, T. Haviarová, K. Hrončeková, P. Oklepková, D. Ramajová, D. Štubniaková, S. Štulrajterová, L. Tišliarová

Niektoré NAJ z turnaja

- Uskutočnených bolo 10 zápasov – osem skončilo výsledkom 2:0
- Na súpiskách bolo 39 hráčov, z toho 11 žien a dievčat
- Najstarší hráč – Ján Strýček (Oremláz, 63 rokov)
- Najmladšia hráčka – Petra Oklepková (Brusnice, 14 rokov)
- Najväčší skokan – Hasiči (vlani posledný na 6 mieste, teraz na 3 mieste)
- Najtesnejší výsledok Patočina – Lúka 2:1, na lopty 65:63.

Doterajší víťazi:

1. ročník 2005 „Patočina“,
2. ročník 2006 „Patočina“,
3. ročník 2007 „Patočina“,
4. ročník 2008 „Medzibrod“,
5. ročník 2009 „Patočina“,
6. ročník 2010 „Medzibrod“,
7. ročník 2011 „Medzibrod“,
8. ročník 2012 „Lúka“,
9. ročník 2013 „Patočina“,
10. ročník 2014 „Patočina“,
11. ročník sa uskutoční pravdepodobne 3.1.2015.

Volejbalový turnaj žien

Dňa 22. 3. 2014 OVK v Brusne usporiadal v hale ZŠ s MŠ v Brusne 9. ročník volejbalového turnaja žien o putovný pohár starostky obce Brusno. Za účasti 6 družstiev sa hralo na dva víťazné sety, v dvoch skupinách. V skupinách sa hralo do 20 bodov, prípadne v tretom sete do 15 bodov. Víťazné družstvá zo skupín sa stretli o prvé miesto, družstvá umiestnené na druhých miestach o tretie miesto a posledné družstvá v skupinách o piate miesto.

Skupina A

Podkonice – BB kex 0:2 (16:20, 19:20)
Podkonice – Brusno Family 2:0 (20:5, 20:8)
Brusno Family – BB kex 0:2 (16:20, 6:20)

Poradie v skupine

1. BB kex
2. Podkonice
3. Brusno Family

Skupina B

Nezabúdky – Snežienky 1:2 (20:13, 11:20, 6:15)
Nezabúdky – Hočo 2:0 (20:17, 20:17)
Hočo – Snežienky 0:2 (11:20, 10:20)

Poradie v skupine

1. Snežienky
2. Nezabúdky
3. Hočo

o 5. miesto

Brusno Family – Hočo 2:0 (25:22, 25:16)

o 3. miesto

Podkonice – Nezabúdky 2:0 (25:23, 25:13)

Finále

BB kex – Snežienky 0:2 (18:25, 24:26)

Konečné poradie

1. Snežienky
2. BB kex
3. Podkonice
4. Nezabúdky
5. Brusno Family
6. Hočo

Snežienky: Marcela Tišťanová, Margaréta Haviarová, Lucia Kánová, Soňa Luptáková, Zuzana Michalcová, Elen Gaboňová, Lucia Kamašová.

Najlepšie družstvá boli ocenené vecnými cenami z rúk starostky obce Vierky Krakovskej. Víťazne družstvo získalo aj putovný pohár starostky obce.

Prehľad víťazov:

1. ročník - 2005 Brusno II
2. ročník - 2006 Snežienky
3. ročník - 2007 Mojito
4. ročník - 2008 Žabky Brusno
5. ročník - 2009 Snežienky
6. ročník - 2010 Snežienky
7. ročník - 2011 Banská Bystrica
8. ročník - 2012 ZŠ s MŠ Brusno
9. ročník - 2014 Snežienky

Sponzori turnaja

Kúpele Brusno a.s.
Obecný úrad Brusno
J. J. DARBOVEN s.r.o., Bratislava
UNILEVER Slovensko spol. s r.o., Bratislava
CHRIEN, spol. s r.o., Zvolen
ATC-JR, s.r.o., Púchov
NESPA, s.r.o., Malinová
LUNYS s.r.o., Poprad

Futbal

Priebežné výsledky našich mužstiev v majstrovských súťažiach.

„A“ mužstvo dospelých je po 23. kole Majstrovstiev regiónu stred 25. kole na 3. mieste s počtom bodov 47. Pred štvrtým družstvom má už veľmi pekný náskok 9 bodov. O prvenstvo v súťaži sa pobijú SK Javorník Makov a Baník Kalinovo. Naše mužstvo má v súťaži druhý najlepší

útok a tiež aj druhú najlepšiu obranu. Nakoľko sa pripravuje reorganizácia súťaží a päť mužstiev vypadáva z našej súťaže o vypadávajúcich sa bude rozhodovať až do posledného 30. kola.

„B“ mužstvo dospelých je v II. tiede skupiny C po 21. kole na 1. mieste s počtom bodov 48. Je už istým postupujúcim. Gratulujeme k postupu a želáme veľa športových úspechov v I. triede OFZ Banská Bystrica.

Dorast.

Keďže nemáme v tomto období dorastenecké mužstvo, uvádzame výsledok mužstva dorastu Sokol Medzibrod v IV. lige sk. C, v ktorom hrajú aj naši chlapci. Po 21. kole sú na 8. mieste s počtom bodov 21.

Starší žiaci sú v II. lige juh U-15 po 21. kole na 12. mieste s počtom bodov 15, keď na jar získali po zlepšených výkonoch 13 bodov.

Protokol o skúške č. 3119/2014, vzorky vody č. 3119/2014

Názov a adresa laboratória: Odbor riadenia kvality – Laboratórium BB, Partizánska cesta 5, Banská Bystrica 974 01. Meno a adresa zákazníka: Závod 01 Banská Bystrica, Partizánska cesta 73, 974 79 Banská Bystrica. Dátum odberu (prevzatia vzorky) výkonu skúšky (od - do): 25. 03. 2014/ 26. 03. 2014/ 26. 03. 2014 - 31. 03. 2014. Odberné miesto: Brusno – základná škola. Matrica: pitná voda.

Ukazovateľ	Povolený limit	Výsledok	Rozšír, neistota (k=2)	Pozn.
Farba	20	<2	-	A
Zákal	5	<0,5	-	A
Reakcia vody	6,5-9,5	7,42	0,15	A
Vodivosť	—	58,2	5%	A
Chemická spotreba kyslíka manganistanom	3,0	<0,50	--	A
Absorbancia (254 nm, 1 cm)	0,08	0,028	20%	A
Amónne ióny	0,5	0,13	25%	A
Dusitany	0,5	<0,020	-	A
Dusičnany	50	<4,00	-	A
Železo	0,2	<0,05	-	A
Mangán	0,05	<0,0020	-	A
Escherichia coli	0	0	—	A
Koliformné baktérie	0	0	-	A
Enterokoky	0	0	—	A
Kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C	200	0	-	A
Kultivovateľné mikroorganizmy pri 37°C	50	2	25%	A
Clostridium perfringens	0	0	—	N
Vláknité baktérie (okrem železitých a mangánových)	0	0	-	A
Železité a mangánové baktérie	10	0	-	u A
Mikromycéty stanoviteľné mikroskopicky	0	0	-	A
Živé organizmy	0	0	-	A
Mŕtve organizmy (okrem bezfarebných bičíkovcov)	30	0	-	A
Bezfarebné bičíkovce	0	0	-	A
Abiosestón	10	2	50%	A
Chuť*	—	prijateľná	-	N
Pach	-	bez zápachu	-	N
Teplota vody		13,8	-	N
Voľný chlór	0,05 - 0,3	0,19	-	N

*prijateľná = prijateľná pre spotrebiteľa

Za správnosť protokolu zodpovedajú: Ing. L. Fabinyová. Protokol schválený 11. 4. 2014.

Narodili sa...

Damián Škrabala
Emma Vyšná
Karolína Núdziková

Opustili nás...

Pavol Karcel	+ 55 rokov
Ivan Mikloš	+ 46 rokov
Anna Plšková	+ 87 rokov
Ing. Pavol Hláčik	+ 61 rokov
Helena Hrašková	+ 90 rokov
Pavína Samuelčíková	+ 87 rokov
Viera Luptáková	+ 70 rokov